

FRENK LARAMI

DOCK HOLIDAY

BROJ 288 • CENA 6,20 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Italija 2.000 ITL
Švajcarska 2,30 CHF
Austrija 19,00 ATS
Makedonija 39,00 DEN
Slovenija 250 SIT

GRAD DUHOVA

★ DOK HOLIDEJ ★

288

Frenk Larami

GRAD DUHOVA

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 288

Glavni i odgovorni urednik

Slavko DRAGINČIĆ

Urednik

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala

Frank Laramy

HIGH NOON DEATH RIDE

Recenzija i adaptacija

Zorka ĆIRIĆ

Lektor

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik

Franjo VARGA

Naslovna strana

Franjo VARGA

Korektori

Ida ŠALANKI

Eržebet PREC

Štampa: 24. II 1998.

Tržište: 2. III 1998.

Izdaju: MARKETPRINT, (Novi Sad, p. fah 20) i FORUM-PLASMAN Štampe, (N. Sad, V. Mišića 1)

Štampa: FORUM, Novi Sad, Vojvode Mišića 1

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ; Urednik: Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala: Frank Laramy – HIGH NOON DEATH RIDE

Copyright: UNIVERSUM PRESS. Recenzija i adaptacija: Zorka ĆIRIĆ

Sva prava se zadržavaju, uključujući i prava na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Godišnja pretplata za zemlju za ediciju „Dok Holidej” iznosi 60 dinara.

Opštom uplatnicom uplatiti pretplatu na žiro račun 45700-603-3-6158, a primalac je „MARKETPRINT“ DD, 21102 Novi Sad. Potvrdu o uplati (sa naznakom gde izdanje treba slati), pošaljite na adresu: „MARKET-PRINT“ DD, Poštanski fah 20, 21102 Novi Sad. Izdanje šaljemo preporučenom pošiljkom.

Gradić Korsiken nalazio se južno od Dalasa, između reka Trinit i Brazos. Odatle su ravnice Teksasa počele da se izdižu u brda, sve do Ljana Estakada i Gvadalupe planina.

Bila je noć od koje se i pijanice opraštaju. Grmljavina je ispunjavala nebo, munje su sevale poput užarenih bičeva, a kiša je šibala krovove bez predaha i zastoja. Kočija iz Klejburna stigla je pre čitav sat i morala je da ostane preko noći. Prava bujica zasula je ionako mekanu, blatnjavu ulicu Korsikena i u nekoliko krakova slivala se prema jugu, noseći sa sobom otpatke, pruće i trulo iverje sa starih tremova. Kiše u ovom kraju bile su retke, ali, ako su padale, onda kao da se nebo otvaralo. Čovek u kišnoj kabanici izašao je iz mraka pred salunom „Kineski zmaj” i zakoračio na ulicu. Pri blesku munje video mu se samo donji deo lica. Ništa drugo nije ga obeležavalo posebnim: kabanica skoro do zemlje leljula mu se oko čizama, šešir sa širokim obodom skupljao je kišu sa svih strana i izlivao nad čelom, gde mu je bio povijen kao kljun. Pod nogama se čulo kako pljuska blato, retko i žitko. Ličio je na sablast. Bio je sam na ulici iznad koje su se komešali oblaci, repovi munja i udaljeni gromovi. Kapi kiše udarale su u tvrdi površinu ogrtača i rasipali su se u desetine najfinijih kapljica. Usamljenik je mirno zakoračio ulicom, ne mareći za vodu koja mu se plela oko čizama i punila šešir. Bez ikakvog poziva ili povoda, njegov konj ga je pratio na jednakom rastojanju.

Velika kuća Larmanovih nalazila se okružena borovima na kraju grada. Od ulice do velikog ulaza sa stepeništem od belog kamena pružao se travnjak sa negovanom, posečenom ogradom od žbunja. U poređenju s ostalim zgradama, podsećala je na kraljevski dvor. Jedan prozor na spratu svetleo je te kasne, kišne večeri. U njega je bio uprt pogled čoveka u kabanici. Kroz navučene zavese verovatno nije ni dopirao odsjaj munja, ni zvuk gromova. Neznamac je pokušao da odgurne kapiju, ali, uzalud. Bila je iznutra dobro poduprta nekom gredom. Što se zida tiče, izgledao je dosta visok, ali, ne toliko da se preko njega ne može. Čovek je priveo konja i vinuo mu se u sedlo. Zatim se uspravio na njemu, spreman za skok. Blesak munje tog časa je spasao čoveka mnogih neprijatnosti. Jer, površina zida bila je posuta žicom i staklom. Čovek istisnu kroz zube tihu kletvu i svoje šake omota krajevima kabanice. Zatim ih je oprezno položio na površinu i čizmama zas-trugao po strani. Kada je skočio i dotakao tlo, začuo je besni lavež. Veliki, beli pas kidao je lanac kojim je bio pričvršćen za ugao kuće. U velikom holu planu svetlo. Noćni posetilac šmugnu u šipražje.

– Šta je? – čuo se glas s ulaza. Pas je za trenutak začutao, ali, nije prestao da reži. Neki momak u košulji, s puškom u ruci, kolebao se da izađe na kišu. Držao je u ruci fenjer, ali krug svetlosti bio je i suviše slab da dopre dalje od nekoliko koračaji. Gusta koprena

kišnih kapi pokrivala je vidik. – Šta si nanjušio, Dijablo?

Pas je zarežao, kratko lanuo, a onda umuknuo. Čovek je namakao šešir na glavu, podigao pušku i gundajući počeo da navlači ogrtač na ramena. Videvši da čovek izlazi, pas se okuražio i još žešće počeo da laje prema žbunju. Bio je to siguran znak da je četvoronožni čuvar kuća nešto primetio, inače ne bi izlagao svoja leđa bez razloga kiši. Oskudna svetlost fenjera jedva se probijala kroz pljusak. Možda bi čovek iz kuće i odustao od nadgledanja da nije opazio jasan trag čizama pored zida. Bili su to otisci učinjeni prilikom skoka, duboko usečeni u mekanu zemlju. Šipražje? Tamo se pas okretao dok je lajao. Morao je da puca, ali, mogućnost za pogodak bila je ravna nuli. Slabo je video, a nikakvog znaka iz žbunja nije bilo. Čovek je počeo da se povlači prema Dijablu. Očigledno da je imao nameru da pusti psa. Tako bi tačno znao gde se nalazi uljez i mogao bi da mu isporuči vruć pozdrav u olovu... Međutim, noćni posetilac je predosetio isto. Iskočio je iz šipražja kao avet. Velika kabanica zavijorila mu se u skoku i zaprepastila čoveka s puškom. Više od straha nego od uljezove spretnosti, stražar iz kuće je ispustio oružje, a onda dobio žestok udarac po glavi. Pao je bez glasa. Pas je urlao i svakog časa je mogao da iskida lanac. Nekoliko uzastopnih bleskova munja obasjali su neznanca nadnešenog nad palim čovekom. Kada se uverio da mu sa te strane ne pretili više opasnost, on je izvukao nož iza pojasa i okrenuo se psu... Malo zatim, lavež se prekinuo. Kuća je utonula u pomamni šum kiše, a zavesa na jedinom osvetljenom prozoru se pomakla i senka nekog čoveka se pojavila na zabrljanom, raskvašenom staklu. U međuvremenu, neznanac je stigao do ulaza. Cev kolta bila mu je provučena kroz prerez

kabanice i opasno je svetlucala pri srebrnastim odsjajima munja. Na travi je ležao ugašeni fenjer, pas Dijablo je platio glavom svoje lajanje. Noćni posetilac je odgurnuo ulazna vrata. Kružno stepenište je vodilo na sprat, prema tračku žučkaste svetlosti koja se provlačila kroz vrata jedne od soba.

Iza neznanca je ostajao mokri trag čizama i vode koja se cedila s ogrtača. Izgledalo je da u kući više nema žive duše. Ili su spavali, ili su motrili na njega? Okrenuo se na vrhu stepeništa, zaokruživši pogledom hol i troja vrata u njemu. Sva su bila zatvorena. Nikakav šum nije slutio na iznenađenje. Bilo je neobično za ovako veliku kuću da ima samo jednog stražara. Neznanac se zaustavio pred vratima koja su propuštala tanak mlaz svetlosti iznutra. Jedan trenutak je stajao zamišljen, a onda je namakao vratnu maramu na lice i levom rukom okrenuo bravu. Polovina lica je ušla u prostoriju, dok se druga nalazila u senci. Ugledao je veliki sto kraj prozora i za njim sedokosog čoveka, nagnutog nad neke hartije. Nepoznati posetilac ušao je unutra i tiho zatvorio vrata za sobom. Čovek za stolom bližio se pedesetoj, možda i nekoj više. Lampa na stolu bacala je svetlost na njegove ruke, dok se lice pokrenulo u polutami. Imao je visoko čelo i bujnu kosu prošaranu valovima sedih vlasi. Guste obrve nadnosile su se nad, kao ugali tamnim očima. Četvrtasta vilica kao da je vukla naniže kožu obraza i zatezala je preko krupnih jagodica. Tanke usne imale su luk povijen prema levom obrazu i činilo se da mu je lice uvek u grču pred smeh. Na prstima leve ruke presijavalo se prstenje. Noćni posetilac je nekoliko časaka stajao i gledao. Zidovi sobe bili su iskičeni uramljenim fotografijama iz rata i nekih otmenih skupova. Veliko ogledalo reflektovalo je deo nez-

nančeve figure i čovekov pogled je pao prvo na njega. Zatim je skrenuo prema vratima.

– Badvej Larmon? – hrapavim glasom ga je oslovio neznanać. Spolja se oglasila grmljavina, a odmah potom bleštava svetlost preplavila je sobu.

– Kako ste ušli? – naizgled mirnim glasom upitao je Larmon. – Kako nije dobio odgovor, nastavio je. – Šta hoćete? Ko ste vi?

– Ja sam duh Ovena Kartera – odgovorio je neznanać.

Larmonov pogled se zadržao na cevi kolta. Nije uspeo da savlada iznenadni drhtaj. Činilo se da mu lice postaje bleđe od zidova oko njega.

– Slušajte vi... – počeo je da se diže Larmon.

– Sedi! – naredio je neznanać. – Došao sam po mapu.

Larmonova usna se još više izdigla ulevo. Sada je počeo da se ceri. – Mapu? – Oslušnuo je, ali se činilo da mu niotkuda ne dolazi pomoć. Sada mu je sinulo zbog čega je umukao Dijablov lavež. Pa, i sa Mekom Džamborom se dole nešto dogodilo. – Mapu? – ponovio je i pošao rukom prema fioci svoga stola. – Ako vam je stalo do toga...

Maskirani posetilac je stajao ukočeno. Kao da je iščekivao sledeći Larmonov potez i kao da je predosećao. Čovek je otvorio fioku i zavukao ruku. Napolju je ponovo sevnulo. A čim se blesak povukao, u blizini je pukao grom. Stapajući se sa tim zvukom, neznanać je opalio ispod kabanice četiri hica. Badvej Larmon je s užasom u očima sačekao prvi metak koji mu je okrznuo lice. Ostali su mu se zarili u telo i odbacili ga sa stolice prema prozoru. Tu se sklupčao. Cev neznančevog kolta iščezla je pod kišnim ogrtačem. Obišao je sto i izvukao fioku u kojoj se malopre našla Larmonova šaka. Tu se nalazio mali, dvocevni

džepni revolver. On ga je samo trenutak odmerio na dlanu i bacio natrag. Nije to bilo ono što je tražio. Počeo je da vadi redom sve fioke, ali je sve više bio nezadovoljan i nervozan. Kada ni u poslednjoj nije našao, uspravio se i pogledom kružio po prostoriji. Onda mu je pogled blesnuo iznad marama. Na zidu, iznad samog ulaza, nalazilo se staro oružje: sablja i vojnički revolver marke „pis-mejker“. Bili su okačeni o zid u kosom položaju, tako da su im se vrhovi naslanjali jedan na drugi. Ispod njih, nalazila se zategnuta pohabana, barutom izrovana zastava Teksasa. Neznanać je ispružio ruku i snažnim zamahom skide revolver. Potom je okrenuo cev prema svetlu. Kako ni tada nije bio siguran, stavio je mali prst u cev i s olakšanjem gurnuo oružje pod kabanicu. Učinio je to na vreme, jer su se na stepenicama već čuli koraci. Put mu je bio preprečen! On opkorači Larmonovo telo i širom otvori prozor. Visina nije bila za potcenjivanje. Ali, drugog izlaza nije bilo. On natuče šešir još više na čelo, smače maramu s usta i zakorači preko ivice velikog prozora. Kiša zasu prostoriju i zanjih razmaknute zavese. Neznanać je nekoliko trenutaka visio u vazduhu, rukama okačen o drveni ram. Zatim se pustio...

Teo Kvins je uleteo u sobu s opasačem preko ramena i koltom u ruci. Za trenutak mu nije bilo jasno šta se sve desilo u međuvremenu kada je čuo odozgo pucnje praćene grmljavinom. Ugledao je otvoren prozor, zavese koje su se lako lehujale, ali nije video Badveja Larmona. Nije ni mogao, pošto ga je zaklanjao sto. Iza Kvinsa stajala je debela crnkinja u beloj noćnoj kapici, očiju raširenih od straha. Prostorija je još mirisala na barut. Kvins je najzad ugledao Larmonove noge. Pre nego što je prišao čoveku na podu, nagnuo se preko prozora i pokušao da pogledom pros-

eče zavesu kiše. Ali, nije opazio ništa, a ni čuo. Samo promicanje kapi i dobivanje po lišću i krovu. Onda je kleknuo pored Badveja Larmona. Krv na licu za trenutak ga je naterala da poveruje kako je sa vlasnikom kuće sve gotovo. Međutim, Larmon je disao... A nije potrajalo dugo, otvorio je i oči. Ruka mu je krenula prema slepoočnici i napipao je pod prstima vlagu. Kada je hteo da se pridigne, osetio je da mu kroz glavu struji bol sličan udarcu nožem. – Prokletstvo... – zastenjao je.

– Sve je u redu, gazda? – upitao ga je Kvins.

– Ništa nije u redu – progundao je Larmon oslanjajući se na lakat. Mutnim pogledom je zurio u svoga revolveraša. – Prokletnik... zamalo da me ubije!

– Ko je to bio? – Teo Kvins se u svakoj prilici nalazio Larmonu pri ruci. Uostalom, takva je i bila njegova nova služba. Bio je mršav, bledunjav dugajlija sa dugim rukama i krivim nogama. Sa licem kao od pečene gline i sivkastim očima, podsećao je na umirućeg bolesnika koji hoda po zemlji hvatajući svaki slobodan zrak da ga udahne. Međutim, Kvins je bio daleko od bilo kakve bolesti. Iako je izgledao mršav i neuhranjen, njegovo telo presecali su nizovi čvrstih mišića.

Badvej Larmon je uspeo da se pridigne. – Zakačio me je prvim metkom – mrmljao je, raskopčavajući košulju – ostali su mi samo ulubili ovo... – i pokaza na pancir košulju, neku vrstu prsluka od ručno izrađenog čelika koji je pravljen tako da mu pristaje uz telo i kad korača i kada sedi. Larmon je svoj zaštitni omotač skidao jedino kada je odlazio da spava. A ovo je bilo već drugi put da mu spasava život.

– Šta je rekao taj ludak? – namrštio se Kvins pošto je video izvađene fioke u stolu. – Novac?

Larmon sleže ramenima. – Verovatno! – progundao je. A onda mu je pogled pao na teksašku zastavu iznad vrata, gde je nedostajao kolt „pismejker“. Prebledeo je i zgrčio prste. – Revolver! – zaškrípao je, ne verujući svojim očima. – Za njim! Brzo!

Teo Kvins je pomislio da sa gazdom nešto nije u redu. – Za kim? – ipak je upitao.

– Za Bakardom! – zauriao je ovaj, teturajući se. U prolazu je odgurnuo crnkinju koja je donosila posudu sa toplom vodom i čiste zavoje. – Sada mi je sve jasno... On je to bio, iako se maskirao! Čim je pomenuo Kartera, setio sam se. Na njega to liči, prokleti pas!

Revolveraš je saslušao Larmonovu viku, ali ni sada ništa više nije razumeo nego malopre. Badvej Larmon je širom otvorio vrata. – Gde je Džambor? – povikao je.

– Nisam ga video – odgovorio je Kvins iza njega.

– Potraži ga! I nađi Granta, Emersona i Huvera. Neka se pripreme za jahanje. Brzo, dok kiša nije oprala sve tragove!

– A šerif?

– Njega možeš poslati do đavola!

Teo Kvins nikada dotle nije video svog poslodavca tako uzrujanog, bledog i smušenog. Kao da se radilo o životu i smrti. Izgleda da ga je više pogodio nestanak jednog običnog kolta nego činjenica da je mogao da ostane probušene lobanje.

– I ti si mi neki čuvar – prekinuo mu je misli Larmon. – Ljudi ulaze ovamo i pucaju u mene, dok ti u svom krevetu preturaš karte!

– Spavao sam – primetio je Kvins.

– Ne vidi ti se po očima – odmahnuo je rukom Larmon. Već je silazio stepenicama, stavljajući opasač na bedra. Kvins ga je pratio, neraspoložen. Ulazna vrata su se u međuvremenu lagano klatila pod udarima kiše i vetra, a onda je kroz njih prošla neka prilika.

Kvinsova ruka s oružjem odmah se našla upravljena u tom pravcu. Ali, to je bio samo Mek Džambor, Larmonov stražar. Klatio se nesigurno na svojim nogama, gologlav, prokisao i blatnjav. Larmon ga je pogledao besno. – Ti... – povikao je. – Gde si bio?

Džambor podiže glavu. Očigledno je bio još pod utiskom neznatnog kolta koji mu se spustio na teme. – Napolju... Dijablo je lajao, pa sam išao...

– I?

Larmon dođe sasvim uz njega. Jedva se savladao da mu ne uputi nekoliko šamara. – Onda je skočio na mene, kao duh... Kao da je leteo ovako... – i čovek raširi ruke, mlatarajući njima gore-dole.

Larmon je ispružio šaku i pogodio ga posred lica. Zatim ju je povukao i obrisao zglobove o kaput. Džambor je ličio na pokislu kokošku, a ne na čuvara. – Gde ti je puška? – prasnu Larmon.

– U... u travi...

– Ubiću te! – zarežao je ovaj. – Ako se još i Dijablu nešto desilo...

Džambor bespomoćno pogleda u Kvinsa. Međutim, od njega se nije mogao nadati nikakvoj podršci.

Larmon je primetio kako se Džamborovo lice menja. – Šta je sa psom? – upitao je, dok je navlačio svoj kišni ogrtač na sebe. Kvins se išunja napolje da dovede konje.

– Ja... onaj ga je ubio...

– Ubio? – zastade Larmon, zategnutog lica. Izgledalo je da će dohvatiti oružje i početi da puca.

– Zaklao – ispravio ga je Džambor, misleći da time čini neku utehu svome gospodar. Larmonovo lice prekrili obod sivog „stetsona“. Mek Džambor je sve očekivao samo ne čutanje. A njegov gazda je upravo ćutao, na vest da mu je ljubimac, pred kućom mrtav. –

Napolje! – dobacio mu je tiho Larmon. Džambor se išunjavao kao senka. Za to vreme, Teo Kvins je okupljao jahače. Ulicu Korsikena preplavili su udarci kopita o raskvašeno tlo. Blato je prštalo u naletima konja, vijorile su se kabanice i klatili fenjeri u prokislom šakama. U daljini, iznad Crnih planina, komad vedrog neba ukazao se poput dijamanta u crnoj, noćnoj svili. Bio je to dobar znak da nevreme jenjava. – Grant? – dozva Larmon jednog jahača. Čovek sa licem Apača izroni iz tame. – Tu sam.

– Pogledaj tragove – naredio je Larmon. – Od zida...

– Već sam pogledao – uzvratio je Grant. – Uputili su se na jug.

– Za njim!

Okrenuli su konje i jurnuli paklenim galopom. Bilo ih je petorica.

Teri Karter je imao đavolsku poturu za sobom...

Čovek je posrtao kroz šumu. Čizme su mu upadale u blato, izvlačio ih je sa naporom da bi u sledećem koraku opet bio do gležnjeva kaljav. Bila je zora. U travi se presijavla rosa, nebom su se razdvajali oblaci kao preplašena stada ovaca na plavoj ispaši. Čovek je dahtao od umora, od stalnog osvrtnja. O boku mu je visila prazna futrola, na mamuzama se hvatala trava, znoj se slivao pod očne kapke i pekao. Na jednom bezazlenom rukavcu Brazosa, konj mu je iznenada potonuo i otplivao od njega. Morao je da nastavi put trčeći. A, iza njega je jahalo pet konjanika. Bili su sve bliže. Sada nije imao ni sedlo, ni pušku, ni kolt. Sve je odnela voda, nabujala, posle noćasne kiše. Morao je da pliva i tako izgubi nekoliko dragocenih minuta. Dohvatio se šume i zastao da oslušne. Ništa! Samo mu je dodir lišća uzvratilo blagim šumorenjem. Nije mogao da razume kako su ga tako brzo otkrili i odmah

krenuli za njim. Kao da im je neko došapnuo njegov opis, a možda i ono zbog čega je ubijen Badvej Larmon u svojoj rođenoj kući! U svakom slučaju, preostalo mu je samo da beži. A sve je manje izgleda imao da utekne. Čizme nisu mogle daleko da ga odvedu. A upustiti se u borbu sa dobro opremljenim i odmornim gonocima bilo je ravno samoubistvu. Imao je samo gole šake i prazan revolver „pismejker“ pod košuljom! Ništa više! Teri Karter se uzdao samo još u dolinu iza visoravni po kojoj se peo. Ako tamo ne bude neke kuće ili farme, njemu je odzvonilo! Nastavio je da hoda, ali, sve bolnije i sporije. Desna čizma počela je nesnosno da ga žulji, a košulja mokra od vode sada se sušila na leđima i od toga ga je podilazila drhtavica. Ni njegov pogled nije bio najsjajniji, sav je ličio na neku skitnicu koja je pijančila u nekom salunu cele noći i izgubila put do kuće. Da bi lakše trčao, odbacio je od sebe kabanicu, kaput, prsluk... jedino što se nije odvajao od šešira. Na sebi je imao plavu košulju čija se boja povlačila pred prljavštinom i pantalone od platna, sa krupnim štepom oko džepova i pojasa. Bio je dosta visok i snažan, bez sala, vičan jahanju, ali, ne i pešačenju. Licem mu se osipala rida bradica, duga možda nekoliko dana, dok mu se kosa iste boje izvlačila ispod šešira preko ušiju. Teri Karter je imao zelene oči, zelene poput beskrajnih pašnjaka i prerije Južnog Teksasa i Luizijane. Čak i sada, kada su bile ispunjene umorom i neizvesnošću, njihova boja mu je zračila lice i s nailaskom dana postajala sve zelenija. Šuma se prostirala paralelno s usekom, odakle je mogao da vidi put kojim je prošao. Nalazio se pod njim, skoro je mogao zaskočiti na poteru. Video ih je kako lagano ali sigurno jašu njegovim tragom. Video je, takođe, nešto od čega se stresao! Čoveka sa sivim „stetsonom“, raskopčanog ogrtača, na

čijim su se prsima odbijali zraci tek pomoljenog sunca. To prstenje na ruci... Ta sada kosa... Nebesa! Badvej Larmon je bio živ! Nemoguće! Pao je pred njim, čuo je kako mu se meci zarivaju u telo! Jedan mu je očešao lobanju, drugi su ga zbacili sa stolice na pod. Kako je mogao da ostane živ? I to tako da sada predvodi svoju odabranu grupicu revolveraša. Za razmišljanje je bilo sve manje vremena. Teri Karter je dobio novu snagu i krenuo je kroz proređena stabla šume prema nebu koje mu se otvaralo na proplanku. Šuma je prestajala da postoji. Sada se pred njim pružala travnata visoravan... i gore, na vrhu, stub dima! Kuća! Hramajući, on produži dalje. Bio je to uspon po kome je morao četvoronoške da grabi. Pomisao na odmornog konja povratila mu je veru u sebe. Morao je da uspe i da im izmakne, po svaku cenu. Godine je uložio u to, neće mu Larmon stati na početku puta... Sada je već nazirao krov, vrhove dva velika drveta, a zatim i koral u kome su se nalazila tri ždrepcu. Bila je to više koliba nego kuća, sva od trupaca i dasaka, posivela od kiša i žega. Jedan mali pas je zalajao čim je Karter promolio glavu iz trave. Begunac je uzeo vazduh i osmotrio okolinu. Dim koji je izlazio kroz otvor na krovu jasno je kazivao da tu ima nekoga. Karter je pošao pravo prema ulazu. – Stoj! – prenuo ga je snažan glas. Zatim se čulo zlokobno zapinjanje oroza puške. Teri Karter je stao. Glas je dolazio sa strane, iza gomile uspravljenih debala za ogradu. – Ne mrdaj...

Nije ni pomislio na to. Međutim, vreme je nezadrživo prolazilo. Ugledao je omalenog, punačkog čoveka sa puškom, čija se cev presijavala na suncu. Pročelav, snažan šezdesetogodišnjak u umašćenoj košulji izbledele crvene boje i sa tregerima preko nje, držao je

pridošlicu na oku. – Kuda si se uputio, stranče? – zapitao je.

Karter je pokazao rukom prema koralu. – Po konja – odgovorio je.

Ovaj odgovor za trenutak je zbunio čoveka. On je kročio napred kao da je izbliza hteo da bolje osmotri namernika. – Zar si izgubio svog?

Karter je klimnuo glavom. Pošto je odmerio stranca od glave do pete, čovek je bradom pokazao u pravcu šume. – Jure te?

– Jure – potvrdio je mladić.

Vlasnik kolibe se približavao sve više, ali, cev nije odmakao ni za pedalj. Sve vreme mu se nalazila u visini Karterovog opasača. – Hteo si da mi ukradeš konja? – ozbiljno mu se obratio čovek i lice mu se smrče. Karter se nasmejao nervozno. – Slušajte – rekao je, trudeći se da ne oda nestrpljivost – da sam to hteo, ne bih išao prema vratima, da me svi vide...

– To i mene čudi – primetio je ovaj.

– Da sam imao kolt, možda bih silom pokušao. Međutim, oružje sam poklonio Brazosu, za uspomenu. A što se para tiče, ne sećam se kako izgledaju krupne novčanice. Ratujem samo sa sitninom...

Domaćin je ćutke saslušao Kartera, a onda su mu se usta razvukla u osmeh. Nešto mu se svidelo na njegovom licu. Možda oči? – Ja sam Val Bend – rekao je. – A kako je tebi ime?

– Nema ga na poternicama, ako ste to mislili – uzvratio je Karter. Bend je odmahnuo rukom. – Nisam baš to mislio. Ko te juri?

Karter je samo nekoliko trenutaka oklevao s odgovorom. – Larmon – priznao je najzad.

– Larmon? – živnu Bend. – Badvej Larmon? Zamerio si mu se?

Pošto je Karter ćutao, domaćinovim licem se razli osmeh zadovoljstva. – Ako te Larmon

juri, onda si dobio konja od mene! – uzviknuo je i odložio pušku.

– Rekao sam da kod sebe nemam ni centa...

– Izaberi konja! – prekinuo ga je Bend nestrpljivo.

– Ali...

– Požuri!

Karter nije imao nameru da još jednom čuje poziv. Izabrao je jednog vranca i vešto nabacio sedlo koje je stajalo na ogradi. – Jednoga dana ću doći da platim ovo...

Val Bend mu pride. – Moraš da me vežeš – rekao je. – Oni će proći ovuda i ne bih želeo da posumnjaju.

Karter je klimnuo glavom. Bend mu pruži pušku. – I ovo će ti žatrebati.

Dok je Karter pokušavao da nađe bilo kakve reči zahvalnosti, Val Bend je mislio praktičnije. – A sada me raspali po vilici i priveži za ogradu. Brzo!

Karter nije smeo da okleva. Udario je čoveka, ali dosta labavo, samo ga je zaneo. – Rekao sam ti da me raspališ – progundao je Bend. Karter udahnu i svom snagom odalami čoveka po vilici. Bio je to udarac od koga bi se i snažniji momci uspavali. Val Bend je klonuo na zemlju, zamagljenih očiju...

*

Vako! Nalazio se na desnoj obali reke Brazos koja je tekla na jug prema Meksičkom zalivu. Možda nije bio u samom srcu Teksasa, ali, miris velikog zaliva kao da se rasprostirao od vode preko beskrajnih ravnica do teksaških brežuljaka. Ičio je na sva ostala veća naselja Zapada. Imao je nizove kuća s obe strane glavne ulice, dosta saluna i prodavnica, nekoliko koralu za stoku na kraju grada i veliki, drveni most koji ga je prenosio preko reke na drugu obalu. Imao je trgovinu sa mešovitim robom, specijalizovane prodavnice za

potrebe rančera, hotel sa lakim devojkama i kockarskim salonima, berbernice, modne šeširdžinice, kovačke radionice, boksove za konje, salune, rodeo predstave, dve banke, poštu, železničku stanicu... U toplim danima, vrvelo je od jahača i prolaznika. Bez obzira na doba dana u njega bi se sjurile gomile kaubojja sa dalekih putovanja za krdima, željni zabave, pića i žena. Vako bi se prolamao od pucnjave, a onda bi zamirisao viski. Tog dana, kao da je glavnom ulicom prošlo stotinu jahača. Prašina nije imala vremena da se slegne. Uvek bi je podigli parovi novih kopita u trku. Među njima našao se i Badvej Larmon sa svojim pratiocima. Potera za Teri Karterom naglo se prekinula pred Brazosom. Sve dotle, oni su uporno bili za petama begunca, ali su vode velike reke iznenada zamutile tragove i ostavili ih zbunjene pred gradom. Sada su ušli u podnevnu vrevu, pokriveni prašinom, umornih lica i zategnutih nerava. Teo Kvins nikako nije mogao da pronikne u Larmonovo žestoko navaljivanje za neprekidno, ubilačko gonjenje od Korsikena sve do Vakoa. Šta je to sa sobom nosio Bakard, kako je Larmon pretpostavio čim je uljez spomenuo Kartera. Za kakvu su to tajnu samo njih dvojica znali? I zbog čega su ostali, pa i on, morali da lome vratove i menjaju dva puta konje kako ne bi izgubili trag prokletom zelenookom drzniku! Sada su se jedva držali u sedlima. Usta su im bila puna prašine, kapci teški poput olova, grla suva. Jedva su osećali žamor oko sebe i sudaranje drugih jahača u prolazu. A Badvej Larmon im, opet, nije davao da predahnu. – Otvorite oči – poručivao im je na svakih desetak koraka. Za Tea Kvinsa, kome razmišljanje nije bila jača strana, sada se iznenadno ukazala šansa da rezonuje. U stvari, po njemu, Bakard je vredeo više živ nego mrtav. Sećao se Larmonovog lica kada je video da mu ne-

ma starog vojničkog kolta iznad vrata. Da li je bio besan što mu je lopov odneo tu uspomenu iz rata, ili je posredi nešto sasvim drugo? I šta su značile one reči da Bakard liči na nekog?

– Grant ide sa mnom – prekinuo je Larmon revolveraševe misli – Kvins na drugu, a Huver i Emerson na treću stranu. Pročešljajte sve salune, hotele, berbernice... Niko ne sme da promakne!

– Možda još nije stigao? – primetio je Kvins.

– Onda ćemo ga sačekati – iscerio se Larmon svojim krivim usnama. – U svakom slučaju mora proći kroz Vako.

– Možda i on misli slično – rekao je Kvins.

– Kako?

– Pa recimo, on zna da ćemo ga čekati ovde i zaobići će nas. Promeniće konja negde, kao onda kod Korsikena, i nastaviti da beži.

– Da li bi ti to učinio da si na njegovom mestu?

Teo Kvins je razmišljao. – Zavisi – rekao je – zbog čega bežim.

Larmon je uputio mračan pogled svome revolverašu. – Bolje da držiš jezik za zubima kao i dosada – obratio mu se. Onda se okrenuo ostalima. – Naći ćemo se ovde kroz pola sata. – I pokazao je prema salunu „Podvezica“, ispred kojeg su stajali. Teo Kvins je bio đavolski žedan. Ali, varao se ako je mislio da će Larmon prvo ući u salun da se osveži. Njegov gazda bio je neumoran u traganju, pa i sada. – Otići ćemo do železničke stanice – rekao je Grantu. – Ako bednik hoće da pobegne a da ne ostavi trag, onda je prugom najsigurnije...

– Ako ga sretnemo – dobacio je Kvins – hoćemo li odmah da pucamo?

– Zavisi – odgovorio je Larmon – da li volite zatvor ili preriju?

Revolveraš je ćutke okrenuo svoga konja.

I druga dvojica su učinila isto. Larmon je zamišljeno zurio za visokom koščatom prilikom u sedlu. Za ovo kratko vreme puta, Teo Kvins kao da je dobio bubice u glavi. Larmonov pratilac s licem Apača, čuteći je čekao sledeća naređenja. Zvao se Kri Grant, ali, pravo ime kao da je zakopao iza sebe, u Pueblo Bonitu. Tamo je završio indijansku školu i otišao duboko na jug u potrazi za poslom. Ono Kri ispred imena Grant, mnogi su pridavali mogućnosti da je pripadnik Kri Indijanaca, ali, Grant je na sve samo čutao i obavljao posao za koji ga je plaćao Larmon. Bio je odličan jahč, poznavao je tragove, na dugim putovanjima se pokazao kao majstor za kuvanje, pa su ga, vremenom, prestali da peckaju za poreklo i navikli se na njega. Imao je široko lice sa jagodicama bronzane boje, sitne iskošene oči i crnu kosu, kao uljem prelivenu. Nosio je šešir čudnog oblika s jednim kratkim perom na vrhu. Sve ostalo nije se razlikovalo od odeće drugih momaka koji su čuvali Larmonov posed. Umesto kolta ili puške, imao se samo nož sa krivim sečivom, zadenut za pojas sa strane. Godine su se teško mogle pročitati na njegovom licu. Jedni su mu davali trideset, drugi pedeset godina. Začudo, bio je to jedini čovek u koga je Badvej Larmon imao poverenja. Ni sam to nije umeo da objasni, ali, tako je bilo. Nešto iz iskustva, a nešto svojim instinktom, Larmon je znao da Indijanac drži do svoje reči i do svoje odanosti. Zato se na njega najviše oslanjao i najmanje izdirao. I ni u jednoj prilici mu nije stavio do znanja da je prijavio Indijanac. Badvej Larmon je pošao napred, preko ulice. Kao odgovor na njegovu misao, čuo se pisak lokomotive. On mamuznu konja pod sobom, rasterujući prolaznike na svom putu. Neko je glasno opsovao, ali, to sada nije moglo da omete gonioca Terija Kartera.

Dolazak voza bio je uvek događaj u Vakou. Mnogi su tu sačekivali svoje znance, oni dokoni su registrovali sva nova lica i o njima davali svoja mišljenja, a šerif Čarls Tendi je, opet, bio tu da se osvedoči da je sve u redu i da niko nepoželjan ne side s voza u njegov grad. Čuvar zakona bio je ljudina blizu dva metra, velikih brkova i tamnih veđa. Nešto veći stomak pre je bio dokaz dobrog apetita nego starosti. Lice mu je bilo rumeno, najviše u obrazima, dok mu se oko ušiju crvenela koža od poslednjeg šišanja. Metalna zvezda nalazila mu se na prsluku s leve strane. Odgovarao je na sve pozdrave kratkim klimanjem glave. To mu je, čini se, bilo već i neprijatno. Ali, bilo je deo njegove službe. Larmon i Grant su sjahali ispred daščanog perona i polako se umešali među ljude. Lice Terija Kartera nije se krilo ispod oboda nijednog šešira na peronu. Žene su pod suncobranima gledale u pravcu lokomotive koja je dolazila, razbacujući paru na obe strane od svojih velikih točkova. Šerif Čarls Tendi stajao je na samoj ivici, gde se obično zaustavljao mašinovođa. Odatle je imao na oku sve vagone. Larmon pokaza glavom napred. Kri Grant ga shvati i čutke se odvoji od njega. Trebalo je da pogleda neće li odnekud, s druge strane, iskrsnuti begunac i krišom se ubaciti u neki od vagona. Ako bi mu to uspelo, onda bi mirno mogao da se odmori u Ostinu i razmisli kada da krene u Crne planine... Voz se najzad zaustavio. Imao je tri vagona za putnike i jedan drveni, poslednji, za konje. Kri Grant se približio svom gazdi, odmahujući glavom. To je značilo da sa druge strane nema nikoga sličnog Karteru. Ljudi su počeli da izlaze. Čuvar zakona u Vakou je pomno pratio sve njih. I kada mu se već učinilo da za njega tu više nema posla, primetio je poznato lice na stepenicama. Bio je to mladi čovek, bledog lica,

sa polucilindrom na glavi i košulji sa riševima ispod brade. Kaput mu je bio sivkaste boje dima, a pantalone od crnog somota. Izgledao je dosta elegantno. Čarls Tendi najzad ispruži svoj veliki korak prema njemu. Momak pod cilindrom se pravio da ga ne primećuje. Kao da je pogledom tražio nekoga po peronu i, na svoju žalost, nije uspevao da ga nađe. Imao je lepuškasto lice, bele zube i duge zulufe, do same ivice brade. A pri dnu oba uva, male, biserne minduše! Kao u devojke, pomislio je Badvej Larmon, uhvativši šerifov pogled koji se lepio za momka na papučici vagona. Najzad se mladićev pogled ukrsti sa Tendijevim.

– Poker Smit? – oslovi ga šerif podrugljivo.

Momak podiže obe ruke uvis i osmehnu se. – Da li sam uhapšen? – upitao je, žmirkajući na jedno oko. Čarls Tendi prekrsti ruke na grudima. – Ne krevelji se – opomenuo ga je. – Prošli put si ovde izazvao gužvu...

– Varali su me.

– Tebe? – podsmehnu se Tendi. – Pazi da ovoga puta nešto ne zabrljaš, strpaću te iza rešetaka bez obzira da li si ti kriv ili ne!

Poker Smit klimnu glavom, uzdahnuvši. – Biću miran, šerife – obećao je. – Ali... na poker ne obraćajte pažnju. Kada se kocke tiče, stigao je neko bolji i opasniji od mene...

– Ko to? – nabra Tendi svoje tamne, čupave veđe.

Poker Smit pokaza nekud iza sebe. – Ne znam, neću da se mešam. Samo u vozu smo odigrali nekoliko deljenja – i tu Poker raširi svoj kaput – tako da mi je u džepu slučajno ostalo još pola dolara!

Šerif je s nevericom buljio u svog sagovornika. – Šališ se? – upita. – Ko to može da preskoči tvoje trikove i da zapuši uši pred tvojim brbljanjem? Pokaži ga!

Poker Smit se pomače u stranu. – Možda

ste ga već videli? – dobacio je. – Ili, čuli o njemu?

Čarls Tendi zatrepta. Čovek o kome je Poker govorio, tog časa je bio zauzet istovarom svoga konja iz poslednjeg vagona. Niz mali „most“ od dasaka, između vagona i perona, silazio je predivni, šareni ždrebac, osedlan crnim sedlom sa srebrnim zakivcima. Njegov vlasnik ga je čekao sa druge strane, odeven u tamno odelo, belu košulju bleštavu kao sneg i sa crnim „kalifornija“ šeširom na glavi. Bio je visok, vitak, elegantan. Bio je vraški dobro odeven i naoružan. Šerif Vako je jasno video odsjaj kolta ispod kaputa na levom boku. Bila je to drška ukrašena nečim posebnim, srebrom i slonovačom. Slonovačom? To bi zaista bilo iznenađenje! U stvari, Tendi je sve više bio siguran da se ne vara. U Vako je stigao čuveni kockar Dok Holidej! Démonski pokeraš i strelac, koji je ove krajeve uglavnom izbegavao zbog klime, odjednom se našao pred njegovim licem. Momak koji se vrteo u krugu po Srednjem zapadu, između Tulse, Okahe i Feniksa...

– Prepoznali ste ga?

– Zaveži! – ućutkao ga je Tendi ne skidajući pogled sa legendarnog kockara. – Šta si ti tražio od njega?

– Hteo sam da se oprobam – sleže ramenima Smit – i, uvideo sam da priče o njemu nisu bajke.

– Ne razumem – promrmljao je Tendi – ovo nije Ebilejn, ili Vičita. Nije ni Topeka, Kanzas Siti...

– Ovo je Vako – nadovezao se Poker Smit – a nesreća je što ste vi trenutno šerif...

– Gubi se! – naredio je šerif brbljivcu kraj sebe. – I da te nisam video za kockarskim stolom.

– A od čega mislite da ću da preživim, šerife?

– Peri sudove...

– U tom slučaju više volim da zaglavim u zatvor – smejuljio se Poker Smit. – Tamo se besplatno dobija hrana.

– I društvo pacova – podsetio ga je Tendi. Momak je klimnuo glavom i udaljio se. Čuvar zakona ostao je skoro sam na železničkom peronu.

Nedaleko, Badvej Larmon i Kri Grant su prisustvovali odlasku i poslednjeg putnika iz voza za Ostin. Trebalo je tu da ostanu sve dok ne krene dalje, kako se Karteru ne bi pružila prilika da u zadnjem času iskoči na jednu od papučica putničkih vagona. I, oni su primetili šerifov pogled prema kockaru. Nešto u vazduhu treperilo je, nešto što se ne da opisati, već samo naslutiti. Kondukter je pogledao levo i desno, spreman da mašinovodi da znak za polazak. Samo je nekoliko putnika ušlo u stanici Vako. Vrlo mali broj za tako dug put.

– Šerifu se izgleda ne dopada onaj stranac – progundao je Larmon više za sebe nego što se obraćao Indijancu.

– Opasan čovek – odgovorio je Grant.

– Kako znaš?

– Lice... Oči... Ruke...

Larmon se namrštio. – Zar odavde vidiš oči?

Indijanac je klimnuo glavom. – Vidim. Plave i hladne kao glečerska jezera. Lice od kamena, prsti dugi.

– Samo, to nije naša ptičica – smrče se Larmon. Točkovi su počeli da klopavaju, umotani u paru. Šerif je još uvek stajao na svom mestu.

Na drugoj strani, čovek iz Džordžije se već nalazio u sedlu svoga šarca. Kri Grant je video da njegov gazda okreće leđa peronu i kreće prema ostavljenim konjima na uglu stanične zgrade. Indijanac je krajičkom oka ipak uspeo da uhvati, sasvim pri kraju vagona, trk nekog

čoveka. Zastao je. – Bakard – rekao je glasno. Badvej Larmon se okrenuo kao žarom opečen. I zaista, Teri Karter je jurio za vagonom koji se udaljavao iz stanice. Možda bi i uspeo da stigne i okačiti se, ali je na vreme opazio Larmonovu nakostrešenu siluetu i ruku koja se spuštala na bok. Naglo se zaustavio. Poslednja nada za odlazak prema jugu isparila je u tih nekoliko sekundi. – Za njim! – zaur-lao je Larmon, ne mareći što mu se šerif nalazio na putu. A da se čuvar zakona tu nije nalazio, on bi odavno ispalio ceo doboš u pravcu lopova! Ovako, uzdržao se, da bi izbegao ispitivanja i zvezdonoščevu ljubopitljivost. Smatrao je da mu Bakard više ne može uteći. Nalazio se u Vakou. Bio je to odnos snaga pet prema jedan u korist potere.

Teri Karter je šmugnuo natrag, zaklonio ga je suprotni ugao železničke zgrade, odakle se pružalo šipražje do vrha kuća. Proketo dobar put za skrivanje. Čarls Tendi je čuo bat koraka iza sebe i okrenuo se. Portučali su pored njega, skoro ga oborivši. Šerif je pomislio da su to zakasneli putnici koji žele da uskoče u kompoziciju. Voz je ubrzavao sve više, a dva stranca se nisu zaustavila ni kad je poslednji vagon napustio stanicu. Teri Karter nije bio u preimućstvu. Međutim, slučajno ili ne, pred njegovim goniocima odjednom je iskr-sao Džordžijančev šarac. Izgledao je vrlo uznemireno i njuškom je skoro skinuo Larmonov šešir. – Sklonite se! – povikao je ovaj, pokušavajući da obiđe s druge strane. Ali, šarac se i tu našao. Badvej Larmon je zapenušio od besa. Svaki sekund zadržavanja udaljavao ga je od begunca. – Sklonite to proketo kljuse! – zaur-lao je.

– Uplašen je – dobacio je kockar metal-nohladnim glasom. Kri Grant je uspeo da šmugne ispod samog Migovog trbuha. Bio je to munjevit pokret, dostojan Indijančevih

predaka. Larmon je ostao oči u oči sa kockarom. Verovao je da će Grant uspeti i bez njega. – Na nekom drugom mestu ja bih vam pokazao – zapretio je Larmon prema Holideju.

– Šta se to dešava? – približio im se šerif. Njegov nailazak kao da je splasnio Larmonov gnev. U Korsikenu on je bio sve, ovde je morao da pazi na svoje ponašanje ako nije želeo da izazove sumnju. – Natrčao sam na konja – odgovorio je nabusito. Šerif je jednim pogledom procenio čoveka pred sobom. Bio je stranac, lepo obučen, iskićen skupocenim prstenjem, naoružan i uobražen. U svakom slučaju, previše stranaca u ovom danu. – Ko ste vi? – upitao je Tendi.

– Zovem se Larmon – odgovorio je ovaj. – Iz Korsikena. Da li sam prekršio zakon, šerife?

– Ne – uzvratio je Tendi lagano. – Ali, možete se zaduvati ako nastavite sa trčanjem.

– Mogu dugo da trčim – rekao je Larmon. Pri tom je pogledao kockara. Međutim, nije dugo izdržao u tome. Sa Holidejevim očima niko nije mogao da se nosi. Pa, ni Badvej Larmon! On još uvek nije znao pred kim stoji. Nasuprot šerifu koji je pojavom žive legende Zapada odjednom izgubio samopouzdanje. Larmon je bez reči ostavio šerifa i stranca u crnom i krenuo na stranu kuda je otišao Kri Grant. Nije išao dugo, Indijanac se pojavio pred njim kao da je iz zemlje iznikao. – Utekao je? – promrsi Larmon kada ga je video samog.

– Ulice su pune – odgovorio je Grant. – Ali, ne može daleko.

– I ja mislim – složio se Larmon. – Da potražimo Kvinsa i ostale...

Šerif je odmah zaboravio nadmenog došljaka. Njemu je kockar postajao briga. Nevolje su pratile kockara gde god bi se obreo. –

Holidej? – oslovio ga je Tendi, mereći ga ispod oka.

– Vidim da sve znate – dobacio je kockar i okrznuo pogledom Poker Smita koji se naslonjen na stub stanične čekaonice kliberio u pravcu šerifa.

– Ne bih želeo da počne neka gužva – naglasio je Tendi.

– Idem za Sent Andelo – rekao je Dok – a voz ne ide u tom pravcu. Zna li neko drugo prevozno sredstvo?

– Znam za kočije Varenove kompanije iz Hemblukerija. Ona dva puta nedeljno ide za Stoun Veli, a to je samo dvadeset milja daleko od Sent Andela.

Kockar je klimnuo glavom u znak zahvalnosti. – Kočija kreće sutra – podsetio ga je šerif. – Odgovara! – složio se Dok. Čarls Tendi više nije znao šta bi još moglo da se kaže. Da bi sakrio svoju zbunjenost, okrenuo se prema iscerenom licu Poker Smita. – Još si tu, a? – podviknuo je.

Bežeći od Granta, Teri Karter je na svoj užas primetio da će se skoro sudariti sa Teom Kvinsom. Nebesa! Izlaza nije bilo. Našao se pred nekom trgovinskom radnjom sa voćem, izloženim pred ulazom u velikim sanducima. Iza njega su prolazile neke žene zauzete uzbudljivom pričom. Desno, preko ulice, bila je čistina na kojoj bi ga i slepac mogao ustreliti jednim hicem. A ispred, Teo Kvins, njuška od koje ga je spopadala muka. Teri je jedino mogao da ga sačeka ili da mu pođe u susret. Možda bi ga to i zbunilo. Pretpostavljao je da revolveraš neće smeti da posegne za oružjem. A što se pesnica tiče, bio bi mu dovoljan jedan Terijev kroše. Međutim, na najveće mladićevo iznenađenje, Teo Kvins je okrenuo glavu od njega! Teri je bio siguran da ga je opazio. Čak mu je u zenicama ugledao trijumf. Ali, nekako nije umeo da rastumači

zbog čega je Larmonov revolveraš okrenuo glavu i, šta više, ušao kroz neka vrata u neku prostoriju. Šta je to trebalo da znači? Osvrnuo se. Larmon i Indijanac Kri sigurno su mu bili za petama. Ni ostali nisu bili daleko. Čekali su, verovatno noć, da ga dograbe. A noć je bila i njegova šansa da im umakne. Karter se nije bojao za sebe. On je samo želeo da uspe, da se dokopa Crnih planina na koje je ukazivala grubo iscrtana mapa, savijena u cevi Larmonovog „pismejkera“. Ostao je bez para, u košulji koju je sunce skorelo posle kupanja u Brazosu i pantalonama na kojima su ga fleke od blata podsećale na trčanje kroz šumu ispred potera. Otada sve do Vakoa, nije imao ni trunke odmora. Konja i sedlo je na brzinu prodao u San Kriku, za taj novac nabavio je hrane, municiju i revolver s opasačem. Prodao je sve tako jevtino da je pod grlom osetio bol, ali, nije imao vremena da se pogađa. Sada je od svega imao samo opasač i oružje. Vrlo malo u odnosu na Badveja Larmona i njegove hulje. Na železničkoj stanici su mu presekli put. Sada se oko njega sužavao krug. Kao da je osećao njihove oči na sebi gdegod bi koraknuo. Čekali su poput lešinara da pogreši i da klone. Zato je birao najveće gužve da se kreće, jer tu mu nisu smeli ništa. Svedoci i šerif nisu odgovarali Larmonovim planovima. Velika reka ljudi povelala je Kartera prema udaljenoj četvrti Vakoa, gde su krovinjare, sklepane od dasaka i lima, služile za prebivalište najsiromašnijima. Jasno se čula graja ljudi okupljenih oko nečega. Teri Karter nije imao naročitog razloga da ne zaviri u tu gomilu. Koliko je mogao da vidi, niko ga od Larmonovih njuškala nije pratio. Krug posmatrača bio je napravljen oko dvojice do pasa razgoličenih momaka. Nalazili su se u sredini jednog četvorougla, među četiri pobijena klina na kojima je, opet, bio razapet

konac. Momci kršni i nabrekli, obilazili su jedan drugog sa podignutim rukama, povremeno upućujući udarce. Bili su to snažni zamasi i u svakom promašaju jedan od njih bi posrnuo i s teškom mukom se održao na nogama. Zatim bi se ponovo krvnički pogledali i, kao po dogovoru, bacili napred. Kada bi tuča uzela nepredviđene razmere, umešao bi se sa strane čovek u fraku i razdvojio ih. – Samo po propisima! – urlao je on, gurajući svoje mesnato okruglasto telo među njih. – Ne važi kolenima! Ovo je boks, a ne salunska tuča...

Gledaoci su se opredeljivali i navijali. Čovek u fraku je skupljao opklade i naravno ulagao svoj novac na slabijeg. Međutim, sve je to bilo namešteno i režirano. Slabiji se povlačio, krio, a onda je na znak upućen sa strane od „sudije“ krenuo u nepredviđen napad i zasuo protivnika bujicom udaraca. Kada su ljudi shvatili da su nasamareni, bilo je kasno. Žagor nezadovoljstva počeo je da se širi, kada je krupniji partner, ljudeskara sva u mišićima, počeo da se pokriva rukama i beži uz konopac. Debeljko u cilindru je pokušavao nekako da ga vrati i natera da prihvati borbu, ali, ovome se izgleda više nije tuklo. Teri Karter je odsutno posmatrao ovaj cirkus. Najzad je jedan od boraca pao raskrvavljen. Bio je to džin za koga bi svako tvrdio da je u stanju da uhvati bufala za rep i zavila ga oko glave. Njegov protivnik je podigao ruke u znak trijumfa i nekoliko puta mahnulo razočaranih gledaocima. Debeljko je pogledao onesveštenog boksera i zavrteo glavom. – Duša mu je u snovima! – glasno je zaključio. – Hal Monej je pobedio nokautom! – Posmatrači preteći zarežase prema njemu. – Ali, svi imaju šansu – nadvikao je debeljko publiku. – Dajem pedeset dolara onome ko izdrži jednu rundu od pet minuta sa Monejem! Pedeset dolara!

Zavladao je tajac. Bila je to đavolski lepa ponuda! – Pedeset dolara za pet minuta! – mahao je debeljko svežnjem novčanica. – Ko misli da može, neka uloži deset dolara i svoj novac plus pedeset dolara dobija ako pobedi. Ima li takvog među vama? Da li sam čuo nekog da se javlja? Nisam?

Hal Monej je stajao raskrečen u iščekivanju. Nasuprot svom džinovskom partneru, on je bio naizgled slabiji, ali se opažala skladna građa i čvrstina mišića, pravilno raspoređenih po celom telu. Imao je nežno lice, bez ožiljaka, iako se bavio ovakvom vrstom cirkusa. Kratko podšišana kosa, ovalno lice, osmeh koji otkriva dva reda kao biser belih zuba, male jamice na obrazima i oči boje kestena, takvo je bilo lice Hala Moneja. Zato nije bilo čudo da je u publici bilo puno žena. I uzdaha, naravno. – Niko se ne javlja? – nastavlja je debeljko unoseći se najbližima u lice. – Zar je Vako pun kukavica?

– Zaveži – zabrundao je neko otpozadi i prvi redovi se zaljuljaše, a onda razmakoše. Pojavila se grdosija, zasukanih rukava, glave nasadene na ramena, tako da mu se vrat nije ni video. Zvao se Al Trup. Nije imao mnogo vijuga u mozgu, ali su ga svi znali kao kavgadžiju i prgavka. Nisko čelo i sitne, uvučene oči posmatrale su debeljka s prezirom. – Daj pare odmah – rekao je kezeći se – da mi ne klisneš posle.

Čovek trže ruku. – Treba prvo da se boriš! – povikao je.

– Ne treba mi pet minuta – opkoračio je Trup konopac i našao se u areni. Posmatrači su počeli da navijaju za njega. U svakoj drugoj prilici bi ga izbegavali i prezirali, sada su želeli da se on u njihovo ime osveti debeljku koji im je pokupio novac, a sada izaziva! – Hajde Ale! Rastrgni ga! Zvizni ga! Ne daj mu da obigrava oko tebe. Odmah ga raspali! Posle

idemo na piće! Navali! – Međutim, bilo je lakše to reći nego ostvariti. Monej je mirno sačekao Trupovo približavanje. Očigledno, pojava iscerenog mesnog siledžije nije napravilo utisak na njega. Debeljko je u Trupovim očima nazirao krv. Zato je odmah prileteo. – Ovde moraju da se poštuju propisi...

Trup ga odgurnu od sebe kao mušicu. – Beži! – zarežao je. – Kada završim s ovim, spremi još pedeset dolara da sredim i onog drugog. – Mislio je na džina koji je otresao glavom po strani, besan što nije na vreme „odglumio“ pad, već je dobio udarac od koga mu se zaista zamutio mozak. Ali, Trup je već došao sasvim blizu Hala Moneja. Ljudi su se utišali. Iščekivali su prasak, udarac od koga će nasmešeni stranac odleteti preko konopca čak do Brazosa! Trup je zamahnuo... I, posmnuo. Hal Monej je većto izbegao udarac samo malo iskrenuvši gornji deo tela u stranu. Kavgadžija iz Vakoa nije umeo da se vrati natrag posle žestokog zamaha i preleteo je preko Monejeve noge pravo u prašinu! Da nije bilo konopca, Trup bi se loše proveo, jer je padao glavom naniže. Podigao se zakrvavljenih očiju. Svima je bilo jasno da o nekim propisima više nema ni govora. Sada se nije zaletao, išao je nasigurno. Vrebao je da uluči zgodnu priliku i iz blizine potkači momka koji ga je tako namagarčio pred svima. Međutim, Hal Monej mu to nije dozvoljavao. Čim bi Trup pružio korak napred, on bi se već našao korak natrag. A ruke je držao ispred sebe, lagano kružeći njima ispred Trupovog nosa. – Prestani da skačeš, kopile! – dobacio mu je razdraženi partner. Ni njegovi sugrađani više nisu bili sigurni u njegovu pobedu. Al Trup nije imao pri ruci stolicu ili bocu kojom bi se poslužio kada oseti da nije nadmoćan. Morao je da se

uzda u sopstvene reflekske, a u tome je bio siromašan. Još jedan zamah, ali Monej nije odstupio. On je uzvratio brzim direktom u pleksus i Al Trup se povi, stenjući. Ipak, ostao je na nogama. Iznenadenje u očima ubrzo je zamenio bes. – Dvadeset dolara na Moneja! – izvikivao je debeljko i pružio šesir. Niko nije prihvatio. – Pedeset za vašeg sugrađanina – predlagao je dalje. Ljudi su vrteli glavama i kolebali se. Nisu želeli ponovo da nasednu. Hal Monej je znao da se deo predstave neće završiti prema scenariju. Pošto niko nije prihvatio, njemu nije preostalo ništa drugo nego da okonča ovu rundu. Ako se bude javio još neko, neće biti naodmet da sačuva malo snage i za njih. On je izbegavao nalete Ala Trupa i smejuć se, želeći da ga iznervira toliko da zaboravi na svaku opreznost. Teri Karter je s više interesovanja pratio ovaj, naizgled neravnotežan duel. Bio je to trenutak neopreznosti koji ga je mogao skupo koštati. Jer, dvojica iz Larmonove potere, Huver i Emerson, ugledali su njegovu ridu bradicu i nečujno i podmuklo mu se približavali. Ruke su držali na koltovima, ne ispuštajući Karterov profil iz vida. Sunce se priklanjalo zapadu. Senke su bivale sve duže, tamnije, miris bufalo trave osećao se jače nego ikada. U areni, okruženoj jednim konopcem, Al Trup je žestoko kidisao na elastičnu figuru Hala Moneja. Bio je to pravi stampedo od ogromnih ruku i jedan udarac je morao da pronađe svoj cilj. Gomila je ponovo počela da se uzbuđuje. Hal Monej je iznenada stao, i levom blokirao jedan udarac pomahnitalog Trupa. Grdosiji je ruka obamrla. Nije imao vremena da razmišlja o tome. Bokser je uputio svoj desni kroše u vrh Trupove bade i položio ga na kolena. Iz okupljene mase oteo se uzdah. Trup je kolutao očima, ošamućen. Drugi udarac upućen ispod brade podigao mu je glavu. Bio

je gotov! Prevalio se na leđa kao vreća. Ljudi koji su ga malopre bodrili, ipak su na kraju ostali zadovoljni. Mesni kavgađija je najzad izvukao deblji kraj. I to od boksera kome nisu davali nikakve šanse! Šteta što se Hal Monej ne zadržava duže u Vakou, jer ima sličnih ovom siledžiji koje bi trebalo smiriti... Debeljko sa frakom doneo je odnekud kofu vode i sručio je na Trupovu glavu. Za to vreme, Teri Karter se spremao da krene. Ali, iznenada je postao svestan da su ga pronašli! Osetio je na ledima vrh revolverske cevi. – Miruj! – prošaputao mu je neko na uvo. – I, ne okreći se...

Prepoznao je piskutav, kreštav Huverov glas. – Podi polako – dodao je isti glas. – Ne skreći pažnju, ili... – Zatim mu je druga ruka izvukla revolver iz futrole. To je bio Emerson. Jasno ga je video i cerio mu se u brk. Morao je da ih posluša. Oko njih su se ljudi tiskali, galamili, a Teri se probijao napred, praćen budnim okom svojih progonitelja. Nije video ni Larmona ni Granta. Teo Kvins je ostao u onoj stolarskoj radionici kada su skoro natrčali jedan na drugog, i kada se sa nepojmljivom mirnoćom okrenuo od njega i napravio se slep! Kvinsu se ponešto motalo u glavi, ali, zasada nije mogao da iščačka šta. – Samo napred – opominjao ga je Huver. Imao je uzano, rošavo lice i oštru dugu kosu boje slame. Široke jahaće nogavice na pantalona-ma landarale su oko njegovih mršavih, krivih nogu. Kolt je nosio sasvim nisko, slično Kvinsu, ali, nije važio za dobrog strelca kao što je to bio Kvins. Dag Emerson je izigravao ravnodušnog, okorelog tipa, a u suštini je bio potajna kukavica. U duetu sa Huverom predstavljao je nešto, a bez njega je bio ravan običnoj kukavici. Zbog toga je izigravao Huverovu senku i smatrao se njemu ravnim.

– Šta hoćete? – upitao ih je Teri preko ra-

mena, dok su koračali ulicom, pored nekih kola s arnjevima. Neki pas motao se oko Karterovih čizama čitavih desetak metara, a onda se vratio natrag. – Larmon će te pitati nešto o njegovom psu – podsetio ga je Huver. – Voleo ga je.

– On ima dosta pasa na uzici – odgovorio je Karter i Huver ga razumede. Međutim, prkosno se osmehnuo. – Nisi znao da gazda nosi gvozdenu košulju ispod? – pitao je, uživajući u Karterovom iznenađenju. – Badava si se radovao njegovoj smrti. Zašto si pucao?

– Zar vam nije rekao? – odbrusio je mladić.

– Rekao je samo da te skleptamo – dobacio je Emerson.

– Za bolje i niste.

– Umukni! – narogušio se Huver. Već su bili pred salunom „Podvezica“. Teri je pretpostavljao da će se tamo naći sa Larmonom i ostalima. U svakom slučaju, nije smeo da dozvoli da doživi kraj na samom početku svog puta prema Crnim planinama. Pogled mu je pao na veliko drveno korito, pojilo za konje, ispred grede za vezivanje. Skinuo je šešir i dlanom obrisao čelo. – Da se malo pokvasim? – upitao je Huvera. Ovaj se dvoumno, međutim, okolo je bilo dosta sveta, a Larmon bi mu, možda, prebacio ako bi bezrazložno izazvao sudbinu u obliku šerifa Vako... – Požuri! – prasnuo je najzad spustivši ruke niz opasač.

Salun „Podvezica“ imao je veliki natpis, iznad koga su visila dva velika lustera. Oni su noću najverovatnije osvetljavali ime „Podvezica“ i to je bio siguran putokaz namernicima koji su dolazili u Vako sa svih strana. Veliki trem sada je bio u hladu. Prozori sa četvrtastim pregradama i isto takvim staklima nisu mogli da pomognu Karteru. Unutra nije video nijedno lice na koje se mogao osloniti. Šerif je verovatno, kako to obično biva, bio na sasvim suprotnoj strani... On se naže nad vodu,

nakvasi ruku, a onda spusti šešir. Kada ga je napunio do vrha, učinio je pokret da će ga staviti na glavu i tako najbolje ohladiti teme. Ali, Teri je iznenada ispružio ruku i sasuo sadržaj Eriku Huveru u lice! Larmonov čovek se zateturao i mašio oružja. Scena koja je počela da se odigrava kraj pojila, pred „Podvezicom“ nije mogla da ostane nezapažena. Naročito kada je Teri Karter priskočio Huveru i zadao mu udarac u lice. – Prokletstvo! – opsovao je Dag Emerson i istrkao svoj kolt. Teri je bacio Huvera u prašinu i poleteo prema tremovima nanizanim na severnoj strani glavne ulice. Želeo je da se izgubi u gužvi. Međutim, zaplašeni prolaznici su se raspršili na sve strane i Karter se obreo usamljen. Bio je kao na dlanu pred Emersonovim oružjem. S licem iskeženim od zadovoljstva, Emerson je nanišanio na begunca. – Ubij ga! – zaurloao je Huver dižući se iz prašine. I zaista, hitac je planuo! Teri je pretrnuo. Očekivao je udarac olova u svoje telo, ali je uspeo samo da vidi kako Emersonovo oružje pada na zemlju. Metak je došao sa strane. Mali oblačak barutnog dima rasplinjavao se oko bedara stranca u tamnom odelu. Stajao je pred ulazom u salun, opuštenih ramena, suženih zenica. Emerson je kao hipnotisan stajao na sredini ulice, raskrečen, sa praznom futrolom i blatnjavim pantalonama. Ličio je pre na skitnicu nego na bivšeg plaćenika Badveja Larmona. Iznenađen, najzad je shvatio da mu je kolt demonskim hicem izbačen iz ruke, a da mu je šaka ostala nepovređena! Kada je skrenuo pogled prema ulazu, Dok Holidej je već okretao svoj „linkoln“ oko kažiprsta i vratio ga za pojas. Ljudi zatečeni na ulici osećali su slično, kao i Emerson: strahopoštovanje i nevericu. Huver je video kako se Karter približava svom spasiocu. A, onda je opazio šerifa Čarlsa Ten dija kako krupnim koracima gra-

bi prema njima. – Šerif! – pisnuo je prema Emersonu. Ovaj je podigao svoj kolt sa zemlje i pošao za svojim prijateljem. Nisu želili da se sretnu sa čuvarem zakona pre nego što im Larmon za to ne da nalog. A on je izričito zabranio da stvaraju buku oko sebe. Izgubili su se u pobočnoj uličici pre nego što je Tendi uspeo da ih primeti. Što se tiče Kartera, ni njemu se nije svideo susret sa šerifom. Zato je zahvalnost prema štrancu ostavio za neki drugi put i okrenuo se da pođe uz zidove prema zapadnom delu Vakoa. Ali, put su mu presekli Badvej Larmon i Kri Grant. Indijanac nije imao potrebe da puca. On je mogao nožem da ga prikuje za neki zid, bešumno i precizno. Nekoliko puta se uverio u njegove sposobnosti sa hladnim čelikom. Potezao je nož iz korica poput vrsnog revolveraša koji poseže za koltom. Teri se vratio prema ulazu u „Podvezicu“. Pogled mu se ukrstio sa ledenoplavim očima čoveka iz Džordžije. Kockar je u Terijevim očima zapazio paniku. Badvej Larmon je prestao da korača, trčao je. Ruka mu se nalazila blizu opasača i očigledno da je bio rešen da prekine igru skrivalica. – Stani! – povikao je i izvukao kolt.

Teri nije verovao da će Larmon pucati. Pošao je prema vratima, kada je planuo hitac i odneko nekoliko iveraka sa ragastova. Više nije mogao da beži. Kao da je zaboravio da su ga Huver i Emerson razoružali pa je krenuo šakom prema futroli. A kada je postao svestan da nema kolta, stegao je pesnice i zauzeo borbeni stav. Nije želeo da se preda u Larmonove ruke. Šerif se isprečio ispred Larmona svojom telesinom, poturajući mu pod nos limenu značku. – Sklonite to oružje – naredio je oštro.

– Njega tražim – rekao je Larmon pokazujući prema Karteru. – To je lopov... i ubica!

– Rekao sam da sklonite kolt! – grmnio je Tendi.

Larmon je mrzovoljno vratio oružje natrag. Kri Grant je stajao po strani sa rukama prekrštenim na prsima. Nije gledao u Kartera, već u kockara.

– Šta se ovde dešava? – pitao je Tendi, besan što su ljudi počeli da ih okružuju. Kartera je podsetio na malopredašnju tuču između Hala Moneja i Ala Trupa. Sada je on bio u centru, ali, s tom razlikom što se na njega niko ne bi kladio!

– Želim njega! – pokazao je Larmon na mladića. Povratio je svoju mirnoću i zabacio glavu. – Ja sam Badvej Larmon, iz Korsikena.

– Čuo sam za nekog Larmona – primetio je šerif – ali, u Denisonu.

– To je moj brat.

– Šta vam je mladić ukrao? – upitao je, odmeravajući Kartera.

– Revolver! – brzo je odgovorio Larmon. – Uspomena iz rata... I, pucao je na mene, maskiran, ali, nije uspeo u tome. Ako ne verujete, pitajte moje ljude... *

– Njega? – pokazao Tendi na Granta.

– I njega – smrče se Larmon – ali, imam još trojicu.

– Gde je taj revolver? – okrenuo se šerif prema Karteru.

– Nemam pojma – sleže mladić ramenima – verovatno mi je ispao dok sam plivao Brazosom...

– Laže! – planu Larmon. – Ne verujte mu ni jednu jedinu reč!

– Kako se zoveš? – obrati se Tendi ponovo mladiću.

– Bakard... Teri Bakard.

– Šta kažeš na to da pođemo malo do mene i sve objasnimo?

– Ne sviđa mi se – priznao je Karter.

– Zašto si ukrao revolver mister Larmonu?

– Neka on to kaže – stisnu usne mladić, a

u očima mu sevnuše plamičci. Badvej Larmon se nasmeja pritvorno. – On je u stanju da ispriča svakojake priče, šerife. Poznat je po tome. Ali, pokušao je da me ubije. Zaklao je i mog psa Dijabla.

– Zašto šerif Korsikena nije preduzeo poturu?

– Nije bio tamo te noći...

Karter se umeša. – Tamo nema zakona, šerife. Larmon je tamo sve i svja.

Ali, Larmon se izgleda i suviše žurio. – Hoćete li da ga predate nama, šerife? Pošteno će mu se suditi u Korsikenu.

– Kako? – zateče ih hladan Džordžijančev glas. – O prvo visoko drvo?

Larmon se okrenuo prema Holideju. Bio je već spreman da prasne, ali začuta pred njegovim pogledom u kome su se mešali čelik i led. – Vi se ne mešajte... – progundao je.

– Da se nisam umešao, momak bi bio mrtav – rekao je Dok. – Ono su vaši momci? – upitao je i pokazao prema Huveru i Emersonu, čije je glave prepoznao u drugim redovima.

– Poznajete ga? – upitao je šerif gurnuvši Kartera ispred sebe. – Da li vam je prijatelj?

– To nije rešenje, šerife – primetio je Holidej. – Ali mnogo se momaka sjatilo oko nenaoružanog mladića. Tu nešto smrdi!

– Izgleda – složio se Tendi i okrenuo se prema Larmonu. Međutim, skoro je natrčao na cev kolta. – Šta?

Larmon ga je dočekao neprijateljski. – Žao mi je, šerife – rekao je potmulo – ali, ja vodim momka sa sobom!

– Šalite se? – zareža Tendi. – Ja sam zakon, pazite! Previše precenjujete sebe!

– Vodim ga! – samo je rekao Larmon i pokazao glavom Grantu. – Ostali neka se ne mešaju! Jasno?

Indijanac je uhvatio Kartera i poveo ga je sa sobom. Larmon je držao upereno oružje

prema kockaru i šerifu. Huver i Emerson su se pridružili svome gazdi. Jedino je Teo Kvins nedostajao. – Za tebe isto važi, nalickani – okrznuo je Larmon kockara – podigni ruke visoko! Sasvim visoko!

Kockar je ćutke poslušao.

– I neka oštane tako – klimnuo je glavom Larmon. Za to vreme Huver je dovodio konje. Na ulici je vladala tišina, bila je to zaista neverovatna slika: par koltova držalo je u šahu šerifa Čarlsa Tendija.

– Ništa ne pokušavajte – posavetovao ga je Larmon – inače ne dajem ni cent za tu zvezdu!

Tendi je samo zaškripao zubima. S druge strane, Holidej se smeškao uglovima usana. Terija Kartera su posadili na rezervnog konja, između Larmona i Huvera. – Nećete daleko! – opomenuo ih je čuvar zakona u Vakou. Kao odgovor na to, Emerson izbacio olovo i zrna odnese šerifu šešir sa glave. Njegovo lice se zateže.

– Moglo je i malo niže – cerekao se Emerson, držeći oružje na jabuci sedla. Tendi je promrsio kroz zube neku kletvu i otrovnim pogledom ispratio kauboja. Sada su svi bili u sedlima. Badvej Larmon se samo malo odmakao od Kartera i to je za Holideja bilo dovoljno. Ruke koje su bile podignute to kratko vreme, iznenada su se spustile poput bleska munje. Sve se odigralo u treptaj oka! Ni šerif, ni najbliži njemu nisu mogli da nazru početak tog ubistvenog poteza. Najmanje se tome nadao Badvej Larmon.

Desilo se da je sa Džordžijančevih bokova odjednom prasnulo, da su buknuili narandžasti plamenovi i da je skoro nepomičan, legendarni kockar otposlao kroz niklovane cevi svojih „linkolna“ usijani tovar prema jahačima iz Korsikena! Zaglušujuća pucnjava u smiraj dana protresla je glavnu ulicu i pre-

plašila konje pod jahačima. Zrna su smrskala Huverovo rame i povila ga prema sedlu. Larmon je dobio metak u šaku. Oko Terija Kartera se, kao čarolijom, stvorio slobodan prostor i on je, ne razmišljajući mnogo, zabio pete svojih čizama konju u slabine. Životinja je zarzala i poletela napred. Pod Huverom, vranac je u magnovenju krenuo za kopitama Karterovog konja, noseći na sebi ranjenog gospodara. Što se Larmona tiče, on je video da Karter beži i nije mu bilo do obračuna sa strelcem iza sebe. I on je, stisnutih zuba, naterao konja u galop. Dag Emerson je ostao poslednji, uplašen usamljenošću sa kojom se iznenada suočio. Kao za inat, životinja pod njim nije podlegla trzaju uzda, već se propinjala i pretila da ga zbacila sa sedla u prašinu.

Šerif je najzad došao k sebi. Kraj njega, u rukama stranca u crnom, dimili su se koltovi. Začudo, taj više nije imao nameru da troši municiju, iako mu je Emerson bio cilj s kojim bi bez po muke sastavio nišan i skinuo ga na zemlju. On se mašio sopstvenog oružja, ali, Emerson je već uspeo da savlada konja i da ga mamuzne. Prašina je zaklonila vidik, a da bi sve bilo potpunije, u grad je ušla luksuzna kočija na dva točka i preprečila Tendiju put do prvih osedlanih konja. Sa sedišta pozadi, izdigla se prilika nekog čoveka u svetlom šeširu. – Šerife, moram sa vama da razgovaram, o...

Čarls Tendi je žestoko odmahnuo rukom i zaobišao kola. – Do đavola! – uzviknuo je. – Mičite mi se s puta! – Nije razmišljao o činjenici da će juriti u poteru sam, protiv četvorice. No, poniženje koje su mu naneli kao da je zbrisalo svaku opasnost. Morao je da ih se dočepa! Juriće ih do pakla! Dok je šerif stavljao svoje ogromno telo na prvog konja kojeg je zatekao privezanog, Holidej je prime-

tio kako mu se približava Poker Smit. Polucilinder mu se nalazio na glavi, malo nakrivljen prema levom oku. Izgledalo je da ga sve to što se dešava razgaljuje i zabavlja. Kockar je napunio doboše svojih „linkolna“ i smestio ih za opasač. Lepušasto lice Poker Smita s neskrivenim divljenjem pratilo je sve Džordžijančeve pokrete. – Uverio sam se da igrate pakleni poker, Dok – rekao mu je – a sada sam se uverio i da ste pakleni strelac!

– To je zato što sam blizu pakla – uzvratilo je kockar.

Poker Smit zavrte glavom. – Kada se pakla tiče, uglavnom su u njemu vaši protivnici...

Holidej je izvadio svoju pozlaćenu tabakeru. Miris finih cigareta zapahnuo je Poker Smita. Ljudi su okolo zurili u stranca koji je izbljuvao olovo za ciglo dve-tri sekunde, ranio dvojicu, a onda mirno vratio oružje za pojas, kao da se nije desilo ništa. Kočija kojom se dovezao čovek sa svetlim šešikom, polako se približavala ivici pločnika.

– Satlof – prošaputao je neko. To ime bilo je izgovoreno sa strahopoštovanjem. Za Holideja, međutim, ono nije značilo ništa. Iz kočije je izašao elegantno obučen sredovečan čovek, tamnih, negovanih brkova i bujne tamne kose. Nosio je u ruci štap sa kuglom od slonovače na vrhu, ali se njima nije poštاپao već igrao. Okretao ga je pri hodu mađioničarskom veštinom i jedva otpozdravljao ljudima sa strane, koji su mu se klanjali dizanjem šešira. Imao je na sebi svetlosivo odelo, sa kravatom boje crvenog vina. Više je ličio na bogatog naslednika nego na rančera. A, Roni Satlof je bio rančer, najmoćniji u ravnicama oko Vakoa. Lice su mu prekrivale sitne bore i podočnjaci, a ispod jagodica pružale su se sa strane dva useka i činila mu izraz lica gorkim i oporim. Bio je dosta snažan, gibak, nadmen. Bio je svestan svog bogatstva i to je

svakome davao do znanja. Iza njega, na pristojnom rastojanju, jahala su dva visoka, mršava pratioca. Obojica su nosila na rukama rukavice od tanke crne kože. Na uzanim bedrima bili su nisko pripasani koltovi kalibra 44. Holidej je odmah zaključio da mu je to telesna straža. Što se tiče samo Satlofa, mora da je imao sedih u kosi, ali ih je skrivao bojom.

Poker Smit je sa vidljivom radoznalošću gledao kralja rančera o kome je slušao prave bajke. Sada, kada ga je video, nije mu ličio ni na kakvog „kralja“ već na običnu hulju koju su novac i pohlepa omotali lažnim sjajem.

Roni Satlof je zakoračio na trem. Poker Smit je napravio dubok poklon i skinuo svoj polucilinder. To je bila najobičnija ironija s njegove strane, ali, rančer ili to nije osetio ili se pravio da ne opaža. Uspeo je da mu se osmehe. Zatim je stavio vrh svoga štapa na Holidejeve revere. – Skloni se! – rekao mu je nabusito.

– Ma nemoj? – dočekao ga je ovaj, dunuvši mu dim od cigarete u lice. Rančer se zablenuo u kockara. Tada je napravio neoprostivu grešku. Zamahnuo je svojim štapom i dosta snažno lupio Holideja po prsima. Čak se i Pokerovo lice zateglo od iznenađenja. – Rekao sam da se skloniš! – planuo je Satlof, osećajući iza sebe dah svojih čuvara. Kockareve oči su iznenada otopile led i zapalile se. Satlofova kugla od slonovače još je počivala na njegovom kaputu. Kockar ju je obuhvatio svojim dugim, prozračnim ali snažnim prstima i odvojio od sebe. Rančer se trudio da štap ostane na istom mestu, ali, snaga razgnevljenog kockara bila je neuporedivo veća od njegove. Samo nekoliko trenutaka štap je lebdeo u vazduhu, a onda je usledio snažan trzaj i on je ostao u Džordžijančevoj ruci. Roni Satlof je ustuknuo natrag. Ono što

je sagledao u ledenoplavim strančevim očima nije mu se dopalo. Njegovi pratioci su stajali sa dlanovima na kundacima koltova, Satlof je trebalo samo da pokaže rukom. Samo jednim malim znakom da ih podstakne na akciju. Ali, pre nego što je rančer mogao da preduzme bilo šta, Holidej je zavitlao njegov ukrašeni štap daleko od sebe, na ulicu. I dok je štap leteo kroz vazduh, on je mirno izvukao svoj kolt sa levog boka i pripucao. Štap je, pogođen u kuglu, poskočio dva puta pre nego što se smirio u prašini. Ostao je razmrskan. Bili su to fantomski hici, koje građani ovoga grada na Barzосу nikada nisu videli. Ni Roni Satlof nije mogao da ostane ravnodušan. Međutim, njegov legendarni štap od koga se nije nikad odvajao, bio je neupotrebljiv. Ali, sa svoje strane, Holidej je zanemario rančera. Sada je izazivački gledao u njegova dva telohranitelja. Kolt mu se nalazio za opasačem, a ruke su bile prekrštene na grudima. Prostor ispred „Podvezice“ neosetno se ispraznio. Poker Smit se nakašljao glasno i prekinuo napregnutost koja se proširala između kockara i rančerovih pištoljdžija. Kao da je hteo da se postavi između njihovih koltova. – Dobar pogodak – rekao je glasno i za časak skrenuo pažnju na sebe. – Dostojno jedog Doka Holideja! – To je bilo dovoljno da nervi popuste. Kockar je pretpostavljao da Poker Smit ima razloga što je njegovo ime izbacio u vazduh. Sa svoje strane, Roni Satlof je učinio pokret rukom koji je značio da odlaže obračun. Lice mu je omekšalo, oči potonule u podočnjake, ruke popravile krajeve kaputa. – Holidej? – ponovio je zvuk tog imena. Osetio je da se i ostali povlače poput njega. – To je prilika za mene – dodao je.

Poker Smit se cerekao naslonjen na stub. – Znao sam – rekao je – biće veselo utroje. Satlof ne obrati pažnju na njega. – Predlažem da

se ogledate sa mnom – nastavio je – ali u pokeru. To vam odgovara? – Poker da – rekao je kockar – ali, partnere biram.

Rančer je progutao ovu upadicu prilično lako. Ponovo je oko sebe čuo mrmljanje i šapat. Znao je da su o Holideju govorili više nego o njemu. – Birajte – predložio je zatim. – Ja ću biti za stolom. – I lagano je prošao pored njega. Oba pratioca sledila su svoga gazdu, pogleda uprtih u kockara. Vrata su se zanjihala za njima, nekoliko puta.

– On je pun para – došapnuo je Poker Smit Doku. – Opelješite ga!

– Neka čeka!

– Može da se predomisli?

– Neće – umirio ga je kockar. – On mora da se dokaže da je u nečemu bolji ili ravan. Što više bude čekao, više će dolara biti na stolu. – A onda se zagledao u svoga sagovornika. – Zar ti nije dosta onoga u vozu? – upitao je. Poker se cerekao šireći ruke. – Osećam dobar lov – rekao je i protrljao ruke. – Biću kraj vas, Dok. I paziću da ne bude „smole“.

– Lepo od tebe – odgovorio je Holidej. – Koliko imaš u džepu?

– Ja...? Ne razumem.

– Znači da si švorc. Hajde da popijemo po brendi...

Poker Smit podiže svoj polucilinder u znak slaganja s ovim predlogom. Istina, piće bi mu prijalo, ali, ne bi bilo loše da se veliki kockar priseti i neke porcije steka.

Salun „Podvezica“ imao je raskošno uređenu prostoriju. Veliki drveni šank počinjao je levo od ulaza i pružao se duž zapadnog dela zida, iskićen ogledalima, raznobojnim svetiljkama, bezimenim slikama iz porodičnog albuma Lorensa Buša, vlasnika „Podvezice“. Holidej je izbrojao dvanaest stolova sa tamnocrvenim kockastim čaršavima. Polovina je bila zauzeta ljudima koji su

pohrlili ispred njega, nadajući se velikoj partiji pokera u Vakou. Roni Satlof je već sedeo za stolom prekrivenim zelenom čojom, mešajući novi špil karata. Lice mu je izgledalo avetinjski blede od mutne svetlosti lampe iznad njega. Senka šešira padala je na potiljak, pošto ga je zabacio natrag. U uglu usta dimila mu se velika, debela cigara koje su pušili senatori u Baton Ružu. Kockarski sto bio je izdvojen u separeu sa teškim, purpurnocrvenim zavesama do poda. Sada su bile razmaknute. Na njihovim krajevima, s obe strane, stajao je po jedan Satlofov čovek. Čekali su Holideja. A, on ih nije ni pogledao. Zastao je kod šanka i pozvao pokretom glave barmena. – Brendi! – poručio je svoje omiljeno piće. Poker Smit je ispružio dva prsta uvis, što je značilo da barmen ponese dve čaše. Veliko ogledalo ispred kockara pokazivalo je samo polovinu njegovog lika. Ostali deo popunjavala je prostorija sa rančermom pod svetiljkom. Izgledao je nervozno. Holidej je srknuo svoje piće. Očni kapci bili su mu poluzatvoreni, ali, on je ispod njih video sve što je bilo potrebno. Roni Satlof je dao znak svojim pratiocima i oni su se uputili prema Holideju. Dok su koračali, zamrla je svaka reč u salunu. Koračali su polako, s rukama uz bokove, s licima kao u gipsu isklesanim. Šake u crnim rukavicama klatile su se nadomak revolverskih kundaka. Barmen je zaboravio na bocu brendija i povukao se u drugi kraj. Kao da je predosećao neku nevolju. A nevolja se morala desiti kada je šerif Tendi iščezao iz Vakoja baš u trenutku kada su ga preplavili stranci i Satlof.

Holidej je sačekao da se revolveraši približe, a onda se okrenuo. Stajao je oslonjen laktovim na šank. Kaput mu je bio raskopčan i rastvorio se pred rančevim momcima. Dve drške ukrašene slonovačom zablesale su se is-

pod pešava. Tada su zastali. Jedan od njih je palcem pokazao iza sebe, u pravcu rančera. – Gazda je poručio da dođete – rekao je šupljim glasom. – Ne voli da čeka.

– Zaista?

– Tako je rekao.

– Onda neka se strpi još malo...

Pogledali su se. Našli su se u nedoumici. U nekoj drugoj prilici pokazali bi na šta su sve spremni kada dobiju ovako drzak odgovor. Međutim, pred njima je stajao Holidej. Veliki kockar i legendarni strelac.

Poker Smit je prestao da se smeška. – Ja bih ga poslušao – iscerio se drugi revolveraš.

– To i radiš, zar ne, burazeru?

– Zato i živimo dugo – podsmehnuo se prvi, procenjujući njihove šanse. Kockar se iskosi da stavi ispražnjenu čašu na šank. Roni Satlof je po svaku cenu hteo da odigra partiju. Imao je dobrih razloga za to. A imao je i potrebnu publiku. – Dolazite li, ili ne, Holideje? – Ponovo je zvuk tog imena ispunio sve uglove „Podvezice“ i podsetio na priče o ukletom kockaru. Sada su ga videli, od krvi i mesa, i činilo se još ledenijeg, još đavolskijeg nego što su mogli da ga opišu stočari kraj logorskih vatri i skitnice u zadimljenim salunima između Arkanzasa i Nevade. Holidej se odvoji od šanka i čutke prođe pored njih. Koraćao je pravo prema Satlofu. Rančer se dobrodušno smeškao. Mislio je da će njegovi momci imati dovoljno ubedljivih načina da ga privedu. – Možda ste prvi put u Brazosu – oslovio ga je rančer, nudeći mu kavaljerski mesto preko puta – i niste čuli za mene.

Holidej je mirno opkoračio stolicu i položio šake na sto.

– Imam toliko jutara zemlje da je ne mogu obići na konju – nastavio je – i toliko stoke da

prekrivaju čitava brda. Možete li to da zamislite?

– Nisam kupac – odseče kockar. Satlof se osmehnuo. – Ne govorim zbog toga – ispravio se i stavio špil na sredinu stola. – Imam nekih problema za koje bih angažovao najboljeg čoveka. Cena nije u pitanju.

– Jesu li to problemi sa stokom? – nehajno dobaci Holidej.

Satlof se naže napred. – Problemi leže u ljudima – rekao je hrapavim glasom. – A zasada imam dvojicu. Šerifa... i Mekgejna.

Holidej ravnodušno preseče karte. Rančer je nastavio, ne opazajući podrugljiv izraz kockarevih očiju u senci oboda šešira. – Šerifa ne mogu da slomijem novcem. Ni pretnjama. – Pogledao je prema svojim momcima koji su kao kipovi stajali pored zavese i dosta snizivši glas nastavio. – Oni su dobri, ali, i suviše neobuzdani i lakomisleni. Zar vam se ne čini?

– Jednu kartu – ohladio ga je kockar. Satlof se prenu. Počeo je da se udubljuje u igru.

– Pa, šta kažete na to? – upitao je malo zatim.

– Na koje? – upita Dok preko ivice svojih karata.

– Koliko tražite?

– Rekao sam jednu kartu...

Satlof se namršti. – Šta to treba da znači? – zaškriljao je zubima. Polako se vraćao u stvarnost. Video je da mu se partner na neki način ruga. – Ulažem pedeset – promrsio je Holidej, kresnuvši šibicu o ivicu stola. Zatim je primeo cigareti.

– Sto – povisio je Satlof, sevnvši očima. – Odbijate moju ponudu?

– Nisam na prodaju.

– Nema tog čoveka koji...

– Ima – prekinuo ga je kockar oštro. – Dodajem još dvesta...

Rančer je izbacio neku psovku kroz zube.

Ne razmišljajući, bacio je karte o sto. – Dva para! – uzviknuo je.

– Preslabo za ful. – Istog trenutka s obe kockareve strane škljucnuše koltovi. Njegove ruke ipak ostadoše mime. Roni Satlof je trijumfalno uperio prst u Džordžijanca. – Ovo će biti uz vas dok igramo – rekao je lagano. – Za svaki slučaj, ako vam padne na pamet da varate!

Oba rančerova momka držala su otkočene revolvere u visini Holidejevih slepoočnica. U salunu je zavladao tajac. Zatim su se zavese navukle i separe je bio zatvoren za radoznalce u drugom delu prostorije.

Poker Smit je zavrteo glavom. Kockar je ipak bio sam u sosu, a on je obećao da će mu se naći pri ruci. Šta je mogao da učini sada? Ako bi dotakao zavese, odande je mogao da se oglasi revolver i da mu zabije nekoliko zrna pod prsluk! S druge strane zavese, rančer je mimo dozvolio da se deo njegovog novca preseli na polovinu kockarevog stola. – Poznajete rođake Ejms? – upitao je pokazujući prema svojim momcima u rukavicama. – Ovaj sa vaše desne strane je Edi, stariji i brži na kotlu. Ovaj sleve je Destri, mlađi i vičniji u pesničenju. Tako se odlično dopunjuju.

Holidej je bacio špil uvis, sačekao da se karte raspu u vazduhu, a onda čarobnjačkom veštinom ih skupio u niz i vratio u malo-predašnje stanje. Roni Satlof je bio zbunjen i iskreno zadivljen. Ali, to je trajalo samo trenutak. – Ako mislite da ćete i njih da zadivite, varate se – rekao je. – Oni su se pretvorili samo u koltove. Ne pomerajte i suviše glavu...

– Nije baš ugodan položaj – primetio je Holidej mirno.

– Sami ste ga izabrali – podsmehnuo se rančer.

– Ne volim ovaj dekor – dobacio je kockar pogledavši u stranu. Rođaci Ejms su ga ne-

tremice držali na oku na Satlofovo zadovoljstvo.

– Tu vam nema pomoći – cerio se nadmeno.

– Misлите? – zapitao je Dok i podelio karte. Izgovorio je to nehajno. Lice mu je bilo mirno, oči hladne, pokreti odmereni. Roni Satlof je iznenada osetio da ga namaknute zavese guše. – Prokleta ste sigurni u sebi – procedio je.

– Ja želim smrt – iznenada je odgovorio kockar i presekao pogledom rančera. – Samo... smrt me obilazi.

– To je neki od vaših blefova?

– Ne verujem – odmahnuo je glavom kockar. – Zašto vaši rođaci ne pucaju?

– Učiniće to na moj znak – uspravio se rančer. – Ako misлите...

– Koliko karata? – prekinuo ga je kockar.

– Dve – namrštio se rančer, očigledno nezadovoljan onim što je imao u ruci. – Destri, pogledaj u sali... da se nije možda vratio Tendi?

– Niste ni šerifa kupili? – upitao je Holidej, ostavljajući za sebe tri karte.

Satlof podiže pogled prema Destriju Ejmsu.

– Nije – odgovorio je ovaj muklo. – Možda neće nikada ni doći.

– To bi mi odgovaralo – iscerio se rančer.

– Pravo je zadovoljstvo igrati sa vama, Holideje. Šta misлите, čime raspoložem ovoga puta?

– Samo sa pomoćnicima – zaključio je kockar. – Sve drugo je preslabo za mene.

– Varate se – prsio se rančer – sada vas imam! Čime ulazite u ovaj krug?

– Je li pet hiljada dovoljno?

Satlof se trže. Ponuda je bila prilično smela, pa je čak i rođacima Ejms za trenutak ponestalo daha. Edi Ejms mu prisloni cev na

čelo. – Polako s tom šakom – opomenuo ga je. Međutim, Džordžijanac je lagano izvukao ruku sa svežnjem zelenih novčanica koje su zapalile oči revolverašima Ronija Satlofa. On potom pruži ruku da ih stavi na sto, ali mu se polovina novca izmače i pade kraj čizme. Mahinalno se sagnuo da ga dohvati. Bila je to šansa koju je sam sebi stvorio. Linija između pretećih revolverskih cevi i njegovih slepoočnica za časak se prekinula. Holidej je pao sa stolice i nogom gurnuo kockarski sto prema rančeru. Taj potez nije mogao da ostane neprimećen. Trgnut, Edi Ejms je pritisnuo oroz istovremeno kada je kockar izvukao svoje „linkolne“ pod stolom. Ali, umesto u Holideja, zrno se zarilo u rodaka Destrija nasuprot njemu... S druge strane, Satlof je psujući pokušao da se iskobelja ispod stolice. Bio je priklješten. Destri Ejms je pao pred čizme zabezeknutog rodaka. Istovremeno, Holidej je odskočio i dočekao se na noge. Ljudi u salunu su okrenuli glave čim se začuo pucanj. Zatim se zavesa zanjihala, i kroz nju je izleteo Edi Ejms posrćući. Zaustavio se tek kraj drugog stola, onesvešćen i poliven viskijem iz polupanih čaša. Poker Smit je razvukao usta u osmejak. Izgleda da je njegova pomoć bila nepotrebna kockarskoj ajkuli iz Džordžije. Tada se pojavio rančer, bled i gologlav. Nije se ni osvrnuo na ranjenog Destrija, koji je dobio metak od svoga rodaka. Klatio se za njim, lica bledeg kao zid. Na desnoj strani grudi, širila se velika mrlja krvi.

Samouvereni Roni Satlof sada je bio samo senka sopstvene veličine. Džordžijanac ga je nadigrao u pokeru i izbacio iz revolverске diskusije oba telohranitelja. Sada je stajao na ulazu u separe, dopola skrivenog lica. Koltovi s ukrašenim drškama nalazili su se sa strane ispod peševa njegovog dugog kaputa. Barutni dim mešao se sa bleđožutom svetlošću

svetiljke i činio kockara nestvarnim. Rančer je samo okrznuo pogledom Edija Ejmsa na podu, koji je polako dolazio svesti. Bio je to ubilački pogled. Onda je produžio put prema izlazu. Oba rodaka su se nekako dokopala čvrstog tla i kao pokisli psi pošli za gospodarem, praznih opasača. Roni Satlof se okrenuo prema Holideju pre nego što je napustio salun. – Naći ću te! – dobacio je, lica iskrivljenog od besa. – Satlof nikada ne zaboravlja!

*

Iste večeri u kasne sate, Teri Karter je ujahao u Vako. Nešto pre njega vratio se šerif Tendi posle bezuspešne jurnjave za Badvejem Larmonom i njegovim pratiocima. Tragovi su im se izgubili u kamenjaru dve milje istočno od grada i uzalud je krstarilo u krug ne bi li ponovo naišao na njih. Njegov pomoćnik Trig Bons obavestio ga je o incidentu u salunu „Podvezica“. Umorni čuvar zakona saslušao je pomoćnika, ali nije imao volje da preduzima ništa. U stvari, potajno se radovao Satlofovom porazu, jer ga nije podnosio. Bahati rančer je imao novac ali za ostalo je ostajao „kratak“, bez milosti, sažaljenja, poštenja. Nije birao sredstva da se domogne zemljišta, zloupotrebljavao je zakon tako vešto da mu još ničim nije mogao nauditi, a otvoreno su se ignorisali pri svakom susretu. Dok je šerif bez okolišenja davao Satlofu do znanja da ga ne „miriše“ i da mu je zakon iznad svih njegovih dolara skupa, dotle se rančer podmuklo spremao na udarac, čim Tendi napravi neku grešku. Najnoviji sukobi oko malog rančera Bilija Mekgejna su uzimali neslućene razmere. Samo je malo falilo pa da počne obostrano puškaranje. Naravno, u jednom takvom obračunu Mekgejn je izvukao mnogo deblji kraj, ali, šerif je često prolazio tim

terenom i u začetku ubijao klicu požara. Samo, nije znao dokle će u tome uspevati. Pomoćnik Trig Bons je završio priču i onda je nastalo ćutanje.

– Idi ispravaj se – posavetovao ga je Tendi. – Satlof je otišao? Ne verujem da je onaj kockar započeo prvi. Pogotovo što je odnos bio tri prema jedan, zar ne?

– Tačno – složio se Bons, shvatajući zbog čega čuvar zakona prelazi tako ravnodušno preko svega. – Nikada Satlofa nisam video tako utučenog... i besnog.

– Bilo je krajnje vreme da i to upozna – sleže ramenima Tendi. Zatim skide noge sa stola i ustade. – Ne ide mi se kući – reče. – Prenoćiću ovde. Ti obiđi malo ulice i ispravaj se posle. Ako primetiš nešto sumnjivo, ne šali se glavom da me ne probudiš!

Trig Bons dotače prstom obod šešira, namesti opasač i izađe u noć. Bilo je to doba kada je ujahao Teri Karter.

Pomoćnik šerifa Vakoa nije video senku na konju na uglu Šarkovog „dženeral storsa“. Uputio se u suprotnom pravcu. Teri Karter je umakao Larmonu napravivši krug oko grada. Verovao je da ga gonioci više neće tražiti na mestu odakle je već bežao. Ako su verovali da je on toliko budala da će bežati glavom bez obzira, onda ih je zamišljao već sa druge strane Brazosa. Osim toga, oba larmonova čoveka, Huver i Emerson bili su na neki način neupotrebljivi, Huver je jahao ranjen u rame, a Emerson mu je pomagao da ne sleti sa sedla. Najveća opasnost dolazila je od Kri Granta. Indijanac je bio dosta pronicljiv, a umeo je da čita tragove kao slova. Karter se uzdao u vlažnu zemlju, u noć i u reku. To će mu dati valjda neku prednost. Bar dvanaest sati. Toliko mu je najviše i trebalo da se malo ispeva i da nastavi prema Crnim planinama. On još nije znao da je Larmon imao iza sebe poteru u obliku Čarlsa

Tendija, šerifa Vakoa. Zaboravio je još nešto. Tea kvinsa. On se nije nalazio za petama beguncu. Revolveraš Badveja Larmona iznenada je iščezao iz potere i kao da j u zemlju propao. U početku je bio na ulici Vakoa, a to je bilo sve. Larmon nije ni sanjao da se u glavi njegovog plaćenika motaju čudne misli i čudni planovi. Još manje je slutio to Teri Karter. On je ostavio konja duboko u senci jedne uzane pobočne uličice i gledao da se nekako dokopa boljeg skloništa nego što bi mu pružilo vedro nebo i sedlo pod glavom. Namakao je šešir na čelo, do samih obrva. To mu i nije bilo mnogo potrebno, jer je Vako bio u mraku. Nešto svetla preplavljivalo je deo ulice iz saluna „Podvezica“ i njemu sličnih lokala. Neodlučno je stajao u senci priljubljen uza zid Reganove stolarske radionice. Bio je bez oružja, po drugu put. Od one kišne noći u Korsikenu, imao je samo neprilike na vratu, iako se nadao dugom ali nesmetanom putu do Crnih planina. Međutim, on nije bio čovek koji lako odustaje. Pogotovu sada kada je obavio samo polovinu posla. Plan se nalazio kod njega ali Badvej Larmon je ostao nekažnjen. Sledeći put mu neće pomoći čelični prsluk ispod košulje. Koraknuo je napred. Pod njegovim prljavim, skorelim čizmama, zaškripala je daska i prenula dve senke na drugoj strani! Bili su to Dag Emerson i Kri Grant. Njih je Badvej Larmon poslao natrag u Vako za svaki slučaj, ako beguncu padne na pamet luda misao da se vrati. I, učinio je dobro, njegovi ljudi sada su imali pred sobom Teriju Kartera na nišanu. Larmon je Huvera odveo doktoru u Red Krik da ga previje. Žurio je natrag u Vako. Tragova više nije bilo miljama unaokolo, begunac je izabrao ono što im je poslednje palo na pamet, povratak na mesto obračuna.

Grant i Emerson su prečicom stigli neki minut pre Kartera. Kada je daska škripnula,

obojica su se trgli i priljubili uza zid neke šupe. Tada su prepoznali Karterovu senku, ucrtanu u snopu svetlosti, sa velikog prozora „Podvezice“. Emerson je podigao svoj teški kolt. Ali, tada je osetio Indijančevu šaku na svom zglobu. Okrenuo se i primetio da mu Grant daje znak da ćuti i da se skloni. Kada je u tami za trenutak blesnulo sečivo Indijančevog noža, on je shvatio. Kri Grant je želeo da sve obavi u tišini. A to je samo njegov čelik mogao. Teri Karter je nekoliko trenutaka stajao i osluškivao. Kako mu ulica nije uzvratila nikakvim zvukom, nastavio je da korača. Kri Grant izađe malo napred, s nožem u ruci. Oštar zvuk je zaparao vazduhom. Teri Karter je tog trenutka zastao, jer je kroz osvetljeni prozor video u salunu neželjeno lice. Tea Kvinsa! To ga je spaslo sigurne smrti. Nož je fijuknuo i zabio se kraj samog lica Terija Kartera. Drška obložena kožom, nekoliko trenutaka je drhtala od siline udarca, pred zaprepašćenim mladićem. Kada je shvatio odakle opasnost dolazi i ko je vlasnik noža, Dag Emerson je već nestrpljivo iskočio iz zaklona i potegao kolt. – Prokleti... – promrmľao je i podigao ruku. Karter nije imao oružje. Jedini spas je video u bekstvu. Bacio se natrag u senku, ispraćen zaglušujućim hicima. Iverje je letelo oko njega, ali, on se nije zaustavio. Pao je na rame, otkotrljao se nekoliko kolutova sve dok nije spao sa trema na zemlju. Onda je skočio na noge i dohvatio se prvog ugla. Za sobom je čuo bat čizama. Gonili su ga! Više nije imao prednosti. Nisu se libili da ga ubiju, na sve su bili spremni. U salun nije mogao, tamo se nalazio Kvins. Jasno je video njegovo bolesničko lice i duge ruke na stolu. Činilo se da ga mirno očekuje da se pojavi, siguran da će se vratiti. Našao se pred nekim stepenicama i bez razmišljanja počeo je da se penje uz njih. Uspeo je da se

domogne vrha kada je ispod sebe opazio dve senke. Pritajio se, skoro ne dišući. Samo da ne podignu glavu... Zatim su se Emerson i Grant polako razdvojili, više osluškujući nego žureći za nekim vidljivim tragom. Teri je rukom napipao neka vrata kraj sebe. Lagano ih je odškrinuo. Iza njih se nalazio polumrak, koji je odnekud razbijala slabašna žućkasta svetlost. Karter je poturio nogu i napipao ispod čizama pod. Onda je spolja dopro Grantov glas. – Stepenište! Tamo je... – Namirisali su ga, proketo brzo. Obreo se u hodniku. U početku se nije dobro snašao, ali, kada su mu se oči navikle na mrak, počeo je da razaznaje predmete oko sebe. Koliko je mogao da zaključići, to je bila neka duga odaja ispunjena starim, nepotrebnim stvarima koje su zaudarale na plesan i prašinu. Svetlost je prodirala, u stvari, kroz malo prozorčće sa rešetkama. Tuda se provlačio i žagor ljudi, miris viskija i duvanskog dima. Sve je to munjevito opazio begunac i shvatio da se našao u potkrovlju saluna „Podvezica“. Polako je otvorio suprotna vrata. Ispod nogu je ugledao drveno stepenište koje je vodilo u hodnik zastrven tepihom. Nije imao kud. Pozadi su se već čuli brzi koraci Daga Emersona i Kri Granta. Ispred, nalazio se verovatno Teo Kvins. Kuda onda? Našao se u hodniku čije su strane popunjavali vrata soba „Podvezice“. Nije mogao da bira, morao je da uđe u neku i da se pritaji. Lupa u potkrovlju približavala se sve više, sve jače, Grant i Emerson svakog časa su mogli da ga opaze. Mladić je dohvatio bravu prvih vrata. Bila su otvorena. Bez dvoumljenja se ušunjao u sobu. Bila je mračna. Sigurni dokaz da nije izdata... Ostao je nekoliko trenutaka priljubljen uz vrata, osluškujući. Čuo je korake... Prošli su kraj sobe i iščezli na drugom kraju. Odahnuo je. Kada je već pomislio da je opasnost minula za kratko, osetio je nečije

prisustvo u sobi. Ponovo je mahinalno spustio ruku prema praznoj futroli. Šum se čuo u uglu. Video je svetiljku, skoro prigušenu i nejasno belasanje nečije košulje. Neko je bio tu, primetio ga je. Zatim je svetiljka pojačala plamen pod nečijom rukom i soba se ispunila svetlošću. Teri Karter zažmiri. Ipak ga je jasno video. Nalazio se u sobi Doka Holideja!

Kockar je sedeo zavaljen u duboku naslonjaču, olabavljene kravate, obavijen zavesom duvanskog dima. Boca brendija stajala je na malom okruglom stolu, nadomak njegovih čizama. Oba „linkolna“ bila su smeštena na kukovima. Jedan pramen kose padao mu je na znojem prevučeno čelo, a ispod njega, ledenoplave oči prostrelile su došljake i iz polutame. Teri Karter nije znao šta može da očekuje od stranca, koji mu se slučajno ili ne, našao pri ruci u Vakou. Poslednji put mu je otvorio put za bekstvo. Ko bi to mogao biti? Detektiv? Ili neki savezni maršal koji putuje inkognito? A ruku na srce, ličio je pre svega na prefinjenog revolveraša. – Prošli su – čuo je njegov hladni glas.

Teri Karter se trže. – Kako... kako znate? – promućao je. Nije dobio odgovor. Stranac se ponovo zavalio u naslonjaču i pružio ruku za čašom. Izgledalo je da ga došljak više ne interesuje. Mladić je stajao kraj vrata ne dišući. – Nisam stigao da vam se zahvalim za ono što ste učinili danas – rekao je. Kockar je i dalje ćutao. – Da li me čujete? – Karteru se učinilo da stranac tone u san. – Neću vas zadržavati – rekao je opet. – Ali sam morao negde da šmugnem. Oni su uporni kao psi. – Gledao je prema naslonjači odakle su izbijali kolutovi dima. Osećao se nelagodno, tako da je skoro zaboravio na Emersona i na Granta. Stranac u crnom bio je nešto... posebno. Zagonetan, misteriozan i nedokučiv. Imao je nepredvidljive pokrete, strahovito laku ruku na koltu

i sjaj zenica pod kojima klecaju kolena. – Piješ li? – ponovo se oglasio kockar, nevidljivog lica. Karter je priznao da mu je stranac čitao misli. Bilo mu je potrebno da pročisti grlo i nakvasi ga. U društvu s ovim čudnim čovekom odjednom se osetio sigurnijim i opuštenijim. Kao da su Grant, Emerson, Huver, Kvins i Larmon bili miljama daleko od njega. On je seo u fotelju preko puta svog neočekivanog domaćina. – Ko ste vi? – upitao je iznenada.

Holidej se uspravi. Lice mu je bilo bledo, orošeno znojem, a sjaj u očima caklio se kao odblesak sunca na rasutoj srči. – Ja sam bolesnik – rekao mu je muklim glasom – a ti si begunac. Obojica smo u opasnosti... zasada.

Teri ispi brendi u jednom dahu. Piće mu je brzo pomutilo mozak i uzburkalo krv. Zato je drugu čašu odlučno odbio. – Mislio sam da sam ih zavarao – rekao je kao da govori za sebe – ali su me čekali. Sada znaju gde sam... Čekaće me opet sve dok me ne ulove.

– Oni? Onaj sa zlatnim prstenjem na ruci?

Karter je klimnuo glavom. – Duga je to priča... Što bi vas to zanimalo?

– Ne zanima me – rekao je Holidej jednostavno. Ali, Karteru se govorilo. Prisustvo čoveka u crnom kao da mu je kleštima otvaralo dušu. Soba je ponovo utonula u mrak. Kockar je zavrnuo fitilj i njegova košulja sada je ličila na oblačak u sutonu. – Davno se to desilo – promrmeljao je Karter, omamljen tišinom i nenametljivim prisustvom Doka Holideja. – Bio je tada rat, Severa i Juga, pokolj... Mnogi su ostali na bojištu, mnogi su se vratili osakaćeni, bez ruke ili noge, ili, bez duše... – Zaćutao je za trenutak. Oslušnuo je, iznenada vraćen u stvarnost. Da li su Larmonovi najamnici otišli nekim pogrešnim tragom ili se vrte u krugu oko „Podvezice“? Naslonio je glavu na ivicu fotelje, tako da mu

je šešir pao preko očiju. Mogao je tako da zaspi. Cela soba mirisala je na fini duvan i bolju vrstu brendija.

– Jedna četa snaga Unije trebalo je da neprimećeno napadne oslabljeni bok trupa Konfederacije kod Jelou Krika. Bila je to mala rečica s obalom kao stvoreno za neprimećeno kretanje i logorovanje. Došli su noću, zalogorovali, kako bi pred zoru izvršili napad... Međutim, nije sve išlo kako su predvideli. U praskozorje, eskadron južnjačke konjice provalio je u logor, među usnule vojnike i napravio masakr.

– Predosećam da nisu slučajno naišli – javio se kockar.

Karter je klimnuo glavom. – Tačno. Ali, pazite dalje. Jedan čovek je preživio. Zvao se Larmon. Badvej Larmon!

Kockar nije rekao ništa na to.

– Nestao je tog jutra, a pojačanja trupa Unije našla su ga vezanog za jedan polomljeni južnjački top. Bio je krvav, izranjavljen... Larmon je ispričao da su ga Južnjaci zarobili dok je obilazio straže, odveli u logor i mučili ga da oda neprijatelja. Nije odao sve dok je bio svestan... – Karter otpi ostatak brendija. Zatim je nastavio. – Sud nije imao dokaza da ga osudi. Badvej Larmon je imao čistu prošlost i izvesne vojničke zasluge, pa je pred kraj rata oslobođen svake odgovornosti. Dalji trag mu se iznenada gubi. Za mnoge, ali, ne i za mene...

– Tu nije kraj priče?

– Ne – odmahnuo je Karter glavom. – Ona četa Severnjaka na obali Jelou Krika nije imala samo zadatak da oslabi dok južnjačkih trupa, u njenom sastavu nalazilo se dvesta hiljada dolara u zlatu za garnizon u Fort Bravu. Pošiljka je nošena u običnim vojničkim bisagama, kako ne bi ponudila sumnju. Poverena je dvojici narednika i za to

zlatu, osim njih, niko nije znao. Pa ipak... Tajna izgleda nije mogla da ostane večna. Tog kobnog jutra nestale su bisage sa zlatom, a dva narednika su nađena nešto dalje u reci, preklana... – Zatim je sobu ispunila tišina.

– Kako sve to znaš? – upitao je Holidej.

– Tragao sam – odgovorio je Karter. – Badveja Larmona sam najzad pronašao u Korsikenu pre dve godine. Nekako sam uspeo da se tamo zaposlim, samo da bih bio u njegovoj blizini što više. Larmon je odmah u tom gradu napravio najlepšu kuću, podigao kockarnicu sa ruletom i pokerom, osnovao najveću banku kojom je istisnuo dve druge, manje, i počeo da se uvlači pod kožu celom tom kraju...

– Stara priča – tiho je rekao Džordžijanac.

– Verovatno je bitanga ponela mali deo zlata, pretopila ga negde i za to dobila novac. Kako drugačije objasniti toliki kapital?

– A ostalo?

– Zakopao je negde. Saznao sam i gde. U Crnim planinama.

– Zar ti je poverio?

Karter se blede osmehnuo. – Nisam se stalno uzalud muvao oko njega. Jedne noći je došao njegov brat u posetu, iz Denisona. Bili su u sobi, pored otvorenog prozora. Mene nisu videli, sedeo sam dole i mislio da je krajnje vreme da osutanem od strpljivosti i pritegnem bitangu da sve prizna! Ali... slučaj mi je išao na ruku. Badvej Larmon je pomenuo bratu mapu i tako je razgovor skrenuo tokom na koji sam čekao dve godine.

– Crne planine?

– Da... njegov brat izgleda da je od početka bio upućen u Larmonovu prošlost i da su čekali vreme da zaborave na rat, pa da pođu po zlatu... Koliko sam mogao da zaključim i povežem, novac je trebalo preko Fort Brava da stigne do glavnih snaga na frontu otkup

brdskih topova i drugog oružja. Međutim, tamo nikada nije stigao. Za to se postarao Badvej Larmon. Ubio je čuvare bisaga i iskonstruisao priču o zarobljavanju. On je u stvari prodao svoje drugove zbog dve stotine hiljada dolara! – Mladić je dlanom prevukao po čelu, kao da želi time da izbriše neku ružnu sliku iz sećanja. – To sam saznao... I ono najglavnije, zlato je zakopano u Crnim planinama i put do njega je ucrtao u mapu. Mapa se nalazi u cevi starog vojničkog revolvera marke „pismejker“ iznad ulaza u njegov kabinet. Dogovorili su se da krenu kroz nedelju dana na put. Samo njih dvojica i, možda, Kri Grant kao vodič. Njega bi kasnije verovatno ubili s leđa...

– Lepo društvo, momče – primetio je kockar paleći novu cigaretu. – Pretpostavljam da si ga se brzo otarasio?

– I suviše brzo... i lakomisleno. Sećate li se poslednje noći kada je lilo kao iz kabla? Takva noć bila je i nad Korsikenom. Upao sam kod Larmona maskiran. Pucao sam u njega kada je hteo da dogradi svoj revolver iz fioke. Pao je, a ja sam mislio da je mrtav, uzeo sam vojnički revolver i izleteo napolje... Međutim, Larmon je imao na sebi pancir košulju ispod, i zrna mu nisu naudila. Pošao je odmah za mnom, u stopu. To traje i sada.

– Zašto ti je stalo do tog zlata? – trže ga kockar.

– Hoću da ga vratim – naže se Karter prema njemu. – Svaku šipku na kojoj je utisnut žig američke vojske!

– Da li si sve rekao? – mimo je upitao Dok. – Sve je to priča, tema za dobrog pisca. Kakve ti veze imaš sa četom Severnjaka na Jelon Kriku? Nešto te tišti?

– Jedan od ubijenih narednika koji je nosio zlato, zvao se Oven Karter... Moj otac!

U tom se na vratima začu kucanje. Kartero-

vo telo se zateže. Ruka mu se spustila do opasača, ali, futrola je bila prazna. Preko puta njega, kockar se lagano podiže iz naslonjače. – Ko je to? – upitao je nervozno mladić. – Možda momak koji donosi piće – isto tako tiho odgovorio je kockar – a možda i nije. – On izvuče levi kolt i stavi ga na sto pred Kartera. Niklovana cev Holidejevog „linkolna“ skoro je zbolela mladićeve oči. Džordžijanac polako ode do vrata i širom ih otvori. Našao se pred parom koltova Daga Emersona i Kri Granta.

– Gle? – rekao je Emerson iskrivivši lice u pakosnu grimasu. – Koga to vidim?

Kri Grant je nepoverljivo zurio u polutamu iza Dokovih leđa. – Samo još ovu sobu nismo pretražili – obratio se Emersonu. – Možda nije sam?

– Koga tražiš, burazeru? – hladno je upitao kockar.

– Momka sa zelenim očima. Video si ga?

– Sedeli smo i pirčali malopre – odgovorio je Holidej ne menjajući glas. – Da ga zovnem?

Emerson se namršti. – Praviš viceve, gospodičicu? – zarežao je. – Prepoznao sam te. Ti si ona bitanga koja je ranila gazdu i mog prijatelja Huvera!

– Ne sećam se da te poznajem – otegnuto odgovori kockar – osim, ako ti nisi ona mamina maza koja je poslednja pobegla iz Vakoa? Digao si toliku prašinu da nisam video koliko si pobledeo od straha.

Dag Emerson otvorenih usta sasluša kockarev govor i oseti se kao maljem pogođen. Najradije bi mu sasuo ceo doboš u stomak. – Ti...

– Tražimo Bakarda! – opomenu ga Kri Grant. – Pretraži sobu. Treba žuriti, šerif je možda stigao...

Emerson promumla neku psovku. – Podigni ruke – naredio je Holideju.

– Levu ili desnu? – podrugnu mu se ovaj.

– Obe! – dreknu Emerson i zabode mu cev u stomak. – Inače ću ti prosuti creva. – Indijanac je posmatrao Džordžijanca s nekom vrstom napregnutog poštovanja. Čovek koji se podsmeva pred revolverima, mora da je neustrašiv. Kri Grant nije voleo koltove, ali, trenutno je ostao bez svog „bovi“ noža. Što se tiče Holideja, on je verovao da će Teri Karter imati toliko mozga da se skloni iza velikog naslona fotelje. Emerson nije mogao da ga vidi sa vrata. Međutim, mladić je bio i suviše uzbuđen da bi ostao hladnokrvan. Osim toga, imao je u ruci Holidejev teški kolt i kao da mu se povratila sigurnost. Bežanje mu se već smučilo. – Voliš da sediš u mraku? – upitao je Emerson, skrećući pogled sa Holidejevog lica prema unutrašnjosti sobe.

– Tako ne vidim glupa lica ispred nje – uzvratilo je Dok.

Emerson ponovo zareža. – Pokazaću ja tebi – rekao je kroz zube – samo dok se dočepam onog prokletog gmizavca!

– Požuri! – opominjao ga je Indijanac s ulaza. On je motrio na osvetljeni deo saluna, dole gde se nalazilo nekoliko gostiju u veselom razgovoru. – Izgleda da nema niko-ga – promrmljao je Emerson ušavši unutra. Onda je ugledao čaše na stolu. Posle toga se naslonjača pokrenula. Bilo je to više nego sumnjivo. Zato je okrenuo kolt na tu stranu, pokušavajući da razazna sve oblike oko prigušene svetlosti sa svetiljke na stočiću. Teri Karter nije izdržao. Pre nego što je odlučio da se pokaže, Emerson je dobacio Grantu. – Tako ima nekoga! – Mladić je opalio. Emerson nije stigao da uzvрати. Posrnuo je pogođen u prsa kao gromom. Istovremeno, Holidej je mađioničarskim pokretom izvukao svoj kolt sa desnog boka i uperio ga u Indijanca. – Spusti to! – naredio mu je metalnim glasom.

Indijanac, ionako nevičan revolveru, mirno je poslušao kockarevu zapovest. – A, sada se izgubi! – Nije čekao da mu se dvaput ponovi. Iščezao je kao senka. Pucnji sa sprata zataškali su žamor u salonu. Na podu sobe, zgrčen, ležao je Dag Emerson bez znaka života. Teri Karter je stajao kao opčinjen. Nije želeo da ga ubije, ali, desilo se. U polutami, nije mogao dobro da cilja. Osim toga, Emerson se pomerio u nameri da izbegne neočekivani hitac i naleteo je pravo na usijano olovo!

– Zar ćeš da čekaš šerifa? – prenu ga kockarev glas. On zbunjeno podiže glavu. Kockar je uzeo od njega svoj kolt i stavio ga za pojas. Zatim je sa stolice uzeo svoj kaput i navukao ga. Odjednom, izgledao je drugačije nego dok je sedeo u naslonjači. Bio je nekako viši, odlučniji, spremniji.

– Trebalo bi da pobegnem – procedio je Karter.

– Onda beži!

– A on? – pokazao je Karter na leš.

– Moraćeš da skačeš kroz prozor – rekao je kockar. – Imaš konja?

– Imam, ali...

– Dolaze – prekide ga Dok, osluškujući.

– Šerif?

– Ne znam. Ali, bilo bi dobro da nestaneš. Ne želim da me uvlačiš u svoj posao oko Crnih planina i Badveja Larmona.

Karter je hteo nešto da kaže, ali se predomislio. Otvorio je širom veliki prozor i pogledao dole. Nije bilo za potcenjivanje, morao je da preleti najmanje četiri metra. Sada je i sam čuo bat mnogih koraka u hodniku. On zakorači na ivicu. Poslednji put se okrenuo prema Doku. – Ne znam ko ste, ali ste me đavolski zadužili! Jednom, kada se vratim...

– Nećeš se vratiti ako tu budeš stajao još koji trenutak.

– Ipak... Voleo bih da bar ponesem vaše ime sa sobom na put...

– Moje ime ne znači ništa – rekao je Dok – niti će ti pomoći. Odlazi i čuvaj se Indijanca.

– Granta?

Holidej klimnu glavom. – Njega. On je opasan ako to bude hteo. A hoće.

– Meni je Larmon najvažniji, ali, kada nađem zlato. – I, nestade sa prozora.

Kri Grant nije sačekao da vidi šta će se desiti u Vakou sa Dagom Emersonom. Gajio je vrlo malo nade da će ostati živ. Zato je žurio Larmonu u susret. Red Krik, gde je ovaj ostavio Huvera, nalazio se desetak milja severozapadno od Vako. Jahao je uz reku u čijim se naborima saplitalo mesec. Nije štedeo životinju pod sobom. Tri četiri sata kasnije, ugledao je pred sobom oblak prašine i zategao uzde svome konju. Ruka mu se našla na kundaku puške o sedlu. Ubrzo je zaključio da se prašina diže samo za jednim jahačem. Prepoznao je Badveja Larmona i podigao ruku. – Grante – uzviknuo je ovaj – gde su ostali?

– Emerson mislim da je mrtav – odgovorio je Indijanac.

– Ko ga je ubio?

– Stranac u crnom – odgovorio je Grant i pokazao na zavoj Larmonove leve šake.

– On? Kakve to veze ima, do đavola sa Bakardom?

– Izgleda da su bili zajedno u sobi... Stranac i Bakard.

– A ti? Kako si uspeo da se izvučeš?

– Stranac me je pustio.

– Pustio? – s nevericom ponovi Larmon. Međutim, Indijančevo lice je bilo mirno kao od kamena isklesano. Grant nije umeo da laže. Larmon je pokušao da stvori sliku iz Indijančevih šurih odgovora.

– Čekaj... Koliko mogu da te razumem, stranac nije ubio Daga? Ne? Onda je s njim

bio Bakard... Dakle, uspeo je da se izmigolji! Gde je Teo Kvins?

– Grant nije video.

– Hulja! S njim nešto nije u redu. Iščežao je baš sada kada mi je najpotrebniji!

Indijanac je ćutao i čekao naređenja. Badvej Larmon je zurio preko reke i razmišljao. – Ostaje nam da krenemo u Crne planine – progundao je za sebe. – Bakard neće oklevati da ih se dočepa što pre. Ali, neću ni ja. – Onda se okrenuo prema Grantu. Trebalo ga je neko vreme udaljiti i nečim zaposliti. – Misliš li da možeš naći njegove tragove? – upita.

– Teško – odgovorio je. – Nisam video konja kojim je dojahao. Ali, Grant pokuša...

– Onda se vrati – rekao je Larmon, tutnuvši mu u šaku nekoliko krupnih novčanica. – Pronađi Kvinsa i pročešljajte još oko Vako. Ja idem u Red Krik da pošaljem jedan telegram...

Indijanac je odsutno piljio u novac.

– Nešto nije u redu? – upitao je Larmon.

– Dolari ne treba Grantu...

– Trebaće Kvinsu! – ljutnu se Larmon.

– Grant nepotreban šefu? – minirao je Indijanac Larmonov potez da ga udalji od sebe.

– Ja ću se vratiti kasnije, sa Huverom – objasnio je. – Ali, moram nešto da javim bratu u Denison. Zar si ogluueo?

Indijanac ispruži prste i novčanice se rasuše po zemlji. – Grant naći Bakarda – reče i mamuznu konja. Badvej Larmon je psovao, zaprepasćen postupkom svoga čoveka. Kri Grant se udaljavao putem kojim je došao, a Larmon je sjahao da pokupi dolare kojima je, nehotice, uvredio jedinog odanog čoveka u svojoj pratnji. Kada je postao svestan toga, otvorio je usta da ga dozove i vrati natrag. Međutim, njega nije bilo, nestao je u noći protkanoj blagim žuborom Brazosa.

*

Šerif Čarls Tendi se poslednjih časova skoro nije dao prepoznati. Nekako se naglo uvukao u ćutanje, postao je razdražljiv, turbobno je zurio pred sebe i bavio se mislima u koje niko nije mogao da prodre, pa ni njegov pomoćnik Trig Bons. Ipak, mnogi su to raspoloženje pripisali neuspeloj poteri za Badvejem Larmonom. Pored toga, što su mu zameli trag, Larmanovi revolveraši su bili toliko drski da su se vratili u Vako, izazvali pucnjavu u „Podvezici“ a šerif je ponovo ostao praznih šaka. U stvari, njemu samom se činilo da ga ljudi odjednom posmatraju sa podsmehom. Za mrtvog Daga Emersona nije se uopšte brinuo. Dao je za pravo Doku Holideju u svemu što je ovaj rekao. Jedino mu je zamerio što je pustio Indijanca da umakne. Da bi nevolja bila još veća, tog prepodneva na mrzovoljnog Tendija okomio se Roni Satlof! Šerif je baš razmišljao o tome da da ostavku na svoj položaj i da počne da se bavi nekim drugim poslom, ali, usred takvih misli naišao je rančer i šerif je odmah izmenio svoju odluku. Satlof bi to jedva dočekao. A on, opet, nije imao nameru da mu to zadovoljstvo pruži. Šerif je sada pio, što godinama nije činio. Sada se pak nalazio u takvom stanju da mu je bilo svejedno šta će ljudi reći. Bogati rančer pojavio se u pratnji dvojice Ejmsovih. Mlađi od njih, Destri, imao je zavoj preko ramena. Bio je bleđ, ali je uspevao da hoda uspravno i da mu se na licu ne primećuju grčevi. Roni Satlof je tog dana bio obučen u obične jahaće pantalone, s opasačem oko kukova. Bledoplava košulja i crvena vratna marama činile su ga nešto pristupačnijim nego u tvid odelu sa kravatom brižljivo vezanom pod grlom. Izgledalo je da rančer nije ni imao bogzna kako mirnu noć. Njegovi ionako izražajni podočnjaci, sada su se duboko senčili ispod

očiju i podsećali na tamnosivkaste polumesec. Za običnim stolom u uglu, sedeli su Holidej i Poker Smit. Pogled na njih, usijao je zenice rančerovih pratilaca. Satlof ih je poveo prema šanku, s prezirom odmeravajući natmurenog šerifa. Čarls Tendi je buljio pred sebe, ali je vrlo dobro opažao rančerove kretnje. Holidej je bio okrenut leđima ulazu, što inače nije imao običaj da čini. Njegov partner sa polucilindrom, već je bio podelio karte i sa zaleđenim smeškom „brojao“ adute. Očigledno, Holidej je namerno igrao loše da je Poker Smit odmah osetio da mu on pruža šansu da zaradi. Počelo je veselo. Poker Smit je predložio da igra u svoj šešir. Sa svoje strane, kockar je uložio deset dolara. To je izgubio. Poker Smit je zadržao polucilinder, stavljajući ga pored sebe, za svaki slučaj. Džordžijanac je igrao ležerno, isto tako je gubio i retko bi progovorio koju reč. Nameravao je da krene za Ostin preko Templea, dokle se pružila linija „Vest Teksas kompanije“. Deo puta želeo je da pređe na konju, da udahne malo planinskog vazduha i zaobiđe prevoje Crnih planina gde je Teri Karter stavljao svoj život na kocku zbog zlata.

– Ako i ovoga puta dobijem, Dok – rekao je Poker Smit – više nikada u životu neću uzeti karte u šake!

– To verujem – odgovorio je Dok, primitivši u Pokerovim očima sjaj dok je gledao iza njegovih leđa. – Koliko je aduta u tom pravcu?

– Dva.

– Naši rođaci?

– Poker je klimnuo glavom. – Ako ne računam kralja Satlofa – dodao je zatim.

– Ja ću tri – podsetio ga je Holidej. Poker uzdahnu i podeli. Za to vreme, rančer je pošao prema Čarlsu Tendiju. Zaustavio se pred njim, poturajući mu pod nos cev kolta.

„Vlasnik „Podvezice“ Lorens Buš zapanjeno je zurio u ovaj prizor. Najčudnije od svega, bilo je Tendijevo ponašanje. Nije se uopšte uzbuđivao. Činilo se da se ruga oružju. – Hoću vas treznog dok razgovaramo, šerife! – rekao je Satlof glasno. Svi su ga dobro čuli.

Čarls Tendi je, činilo se, bio vrlo blizu trenutka kada će kliznuti na pod. Međutim, on je iznenada otvorio širom oči i ispružio nogu pod stolom. Vrh njegove čizme pogodio je rančera u cevanicu. Roni Satlof je zaurao od bola! Istovremeno, u ruci čuvara zakona u Vakou, stvorio se kolt. Uloge su se brzo izmenile. Roni Satlof je uz bolne grčeve na licu, šakom trljao mesto gde ga je pogodila šerifova čizma. – Ne mrdaj! – opomenuo ga je Tendi. Rančer je zatreptao. Ejmsovi se malo odmaknuše. – Zar ne znate za šalu, šerife? – prostenjao je rančer, menjajući boju. – Ne mislite valjda...

– Vi tamo – obratio se šerif rođacima – marš napolje!

Ejmsovi pogledaše svoga gazdu. Žestina kojom je šerif nastupio, zbunila je Satlofa. On je klimnuo glavom svojim čuvarima i oni su se povukli prema izlazu. – Ne mislite valjda šerife, da bi momci pucali u vas? – tobož se zgražavao rančer.

– Naravno da ne – zareža Tendi, pogladivši svoje brkove. – Oni nisu navikli ni na šta drugo osim na maminu cuclu...

Satlof se nasmejao usiljeno. Noga ga je još uvek bolela. Mrštio se, proklinjući u sebi neopreznost. Taman je pomislio da je Tendi zaboravio šta predstavlja. – Želeo sam da razgovaramo – počeo je rančer posle kraćeg ćutanja. – Možda pogađate o čemu je reč?

– Bili Bekgejn?

Satlof klimnu glavom. – Dosada je, priznajem, bilo optužbi, pretnji i tome slično...

– A sada?

– Sada je počeo da puca! – nakostrešio se rančer, podnoseći Tendiju pesnicu pod nos. To je trebalo da podvuče značaj njegovih reči. Šerifovo lice je ostalo nepomično. Rančer je nastavio. – Vama je poznato, šerife, da su moji pašnjaci prvoklasni, kao i stoka koju na njima uzgajam. Odnedavno, međutim, nestaju mi najbolja goveda! Neka sam našao na Mekgejnovom imanju, mada on poriče da s tim ima bilo kakve veze. Kaže da mu je sve podmetnuto...

– Verovatno! – promrmljao je Tendi.

– U redu, nisam želeo da komplikujem stvari, jer poštujem zakon, ali... Mekgejn je počeo da puca na moje momke i da me javno optužuje da želim da ga oteram s imanja...

– Gle?

– Meni njegov posed ne treba – ubeđivao je Satlof šerifa. – Istina, koristio bi mi za kraći put do izvora, ali mi morate verovati da na tome nisam insistirao. Zatim je raširio glasine da trujem njegov potok i da podižem žicu oko njegovog imanja...

– Nisam znao da su činjenice za tebe glasine? – prekide ga Tendi.

Rančer se napravio da je ovo prečuo. – Ja time samo štitim sebe i njega – dodao je – jer se može desiti da stoka pobesni i poruši onu njegovu kolibu... Zato tražim zaštitu zakona!

– Svi na to imaju pravo – složio se šerif.

– Što je najluđe u svemu, on je počeo mene da optužuje da kradem njegovu stoku! Mene, kome se pašnjaci ne vide od krda! I kada sam pošao da ga urazumim, on je pucao...

Tendi se naže prema rančeru, zažmirivši na levo oko. – Verovatno si pošao da ga urazumiš sa rođacima Ejms i još jednom bulumentom plaćenika?

– Tako uvek jašem – iscerio se Satlof.

– Pa, Mekgejn na takve uvek i puca – umirio ga je šerif.

– Vi ga otvoreno branite, šerife – planu rančer.

– Ja sam čuvar zakona – mirno mu je uzvratio ovaj – i dužan sam da saslušam obe strane.

– Šta to znači?

– Mekgejnova priča je nešto durgačija.

– Briga me za to! Ako još jednom potegne pušku, ne odgovaram za postupke svojih ljudi. Ja nisam konjokradica na koju ima pravo da potegne svoju pušku... Razgovarajte s njim, ili...

– Ili?

– Ili ne priznajem zakon! Vaše je da ga urazumite i uhapsite ako treba!

– Polako, čoveče – iskezio se ovoga puta šerif. – Ja nisam na tvom platnom spisku. Ne praćakaj se!

– Imam svedoka da je hteo da me ubije – procedio je Satlof uperivši prst u šerifa – i za buduće ne odgovaram. Branim svoj život.

– Ne uzrujavaj se previše – osmehnulo se šerif ispod brkova – šta bi Bili Mekgejn mogao sam protiv tvog odreda revolveraša?

– Ne bi mogao ništa – s pakošću je uzvratio rančer – ali, ja neću da izigram poštovaoca zakona dok on puca za mnom kao za zecom. Možda ne bi bilo loše da podete sa mnom do Mekgejna – predložio je rančer. – Ako je častan čovek, priznaće da je pucao na mene.

Šerif ga pogleda podozrivo. – U redu – rekao je najzad – ali, ovo je poslednji put da slušam vaše zahteve. A što se tiče tvojih gorila... oni neka ostanu ovde, ili odu do đavola, ako im je to milije! – I besno ustade sa stolice. Satlof je krenuo za njim. Na ulazu je izmenio brz pogled sa Edijem Ejmsom, a onda je požurio da sustigne šerifa. Oba rančerovala telohranitelja ostala su u „Podvezici“ s podrugljivim osmesima na licima. Čim su utihnuli udarci

kopita o tlo glavne ulice, oni su se okrenuli prema stolu za kojim su se nalazili Poker Smit i Holidej. Poker Smit je uočio promenu na njihovim licima. Ali, i suviše kasno da bi opomenuo Doka. Stariji od rodaka, Edi Ejms, u nekoliko koraka je prešao prostor od ulaza do stola i vešto izvukao svoj kolt. Njegov mlađi rođak je levom rukom uperio oružje u ostale goste prisnuvši: – Napolje! Svi...

Morali su da se povinuju ovoj zapovesti, mada nerado. Poker Smit je sedeo kao prikovani. Preko puta njega, Dok Holidej je mirno odložio karte. Na njegovom vratu se nalazila prislonjena cev Edijevega kolta.

– Sada ćemo ti vratiti dugove, kicošu!

„Podvezica“ je bila ispražnjena. Vlasnik Lorens Buš sklonio se u kuhinju. Ljudi su napustili salun i obaveštavali prolaznike da su rođaci Ejms pošasavili u salunu i da spremaju ubistvo. Niko se nije primicao suviše blizu. Osluškiivali su. Unutra, Destri Ejms je prilazio kockaru sa zadovoljnim izrazom lica. Imao je na umu da ga prvo „propusti“ kroz šake pre nego što mu utisne olovo u meso. – Satlof nas više ne kontroliše – promrmljao je Edi Ejms. – Sredi to brzo, Destri!

– S uživanjem – odgovorio je ovaj. – Uzmi mu koltove. – A onda se okrenuo Poker Smitu. – S tobom nemamo ništa... Gubi se!

– Drago mi je da s tim nemam veze – rekao je uzimajući svoj polucilinder sa stola – ionako sam dobio dovoljno! – Počeo je da se klanja, vrteći šešir u rukama.

Tada je eksplodiralo! Čak je i Holidej pognuo ramena, jer je metak prohujao pored same njegove glave. Poker Smit je pucao kroz šešir! Njegov „deringer“ ušiven u postavu šešira, opalio je u pravom trenutku. Poker Smit ga je valjda upotrebio samo jednom u životu, pre tri godine u Amarilu. Ovoga puta, spasavao je Doka Holideja! Jer, lice Ejmsa

Destrija nije obećavalo ništa dobro. S druge strane, njegov stariji rođak verovatno bi prosvirao kuršum kroz kockarevu glavu, ako bi ovaj napravio sumnjiv pokret. Zrno je probilo gornji deo polucilindra i zadržalo se u mišici Edija Ejmsa. Njegov rođak je levom rukom krenuo prema opasaču da se domogne svog oružja. Poker Smit više nije imao meta-ka. A Holidej, koji je već ustao, mirno je čekao da mlađi Ejms potegne. – Ne bih to činio da sam na tvom mestu, burazeru! – opomenuo ga je Džordžijanac. Ali, zaslepljen mržnjom, rođak Ejms ga nije ni saslušao. Dosta vešto se dokopao svog kolta s druge strane i opalio. Kockar se nije ni pomakao. Kao otrovni insekt zrno mu je prozujalo pored lica i zabolo se u suprotni zid. Do vruga, opso-vaio je u sebi Poker Smit, zar je Holidej poludeo. Stoji i čeka da Ejms po drugi put povuče oroz? Upravo tako se i desilo. Čovek iz Džordžije je pošao prema Statlofovom telohranitelju, opčinjavajući ga ledenoplavim pogledom. U nekoj drugoj prilici, Destri bi možda bio pažljiviji i prisebniji. Međutim, pakleni stranac koračao je prema njemu ležemim koracima kao učitelj koji se sprema da išamara svog nestašnog učenika. On ponovo opali... I, ništa! S užasom je konstatovao da za treći hitac nema vremena. Holidej je stajao pred njim. Osetio je da mu se strančevi prsti kao klešta stežu oko zgloba i da mu oružje klizi niz šaku. Zatim je dobio udarac dlanom preko lica. Njegov rođak je za to vreme stajao oslonjen na šank, držeći zdravom rukom ranjenu. Sada bi mu dobrodošao doktor Denver koga su malopre isterali s ostalim gostima iz saluna. Čuvari Ronija Satlofa bili su onesposobljeni za izvesno vreme. A to je upravo značilo da će najverovatnije ostati bez posla.

– Momci, zar nemate konje? – upitao ih je kockar mirno. Polako su se udaljavali prema

vratima. U očima im se nije mogla pročitati ni mržnja ni gnev. Kao da su izgubili svaku želju za tim. Jednostavno postali su svesni da su precenili sebe i da im je teži susret sa rančerom, nego što ih peku rane. Izašli su pognutih glava. Okupljena masa pred ulazom, čutke im je napravila prolaz.

Poker Smit podiže svoj polucilinder uvis, provukavši palac kroz rupu od metka. – Izgleda da ću morati gologlav – nasmejao se. – Jer, sledeći put rupu bi mi možda napravio Satlof!

– Možeš da odjašeš – predložio je kockar.

Poker Smit odmahnu glavom. – Toliki bednik nisam – iskliberio se, stavljajući oba dlana na prsa. – Dosta mi je žmurke. Ovde još nikome nisam pokupio šnur ovih dana. Zašto sam onda i dolazio?

– Danas nisi bio baksuz – pokaza Holidej na sto na kome su ležale rasute novčanice.

– To je samo pozajmica. Znam da ste namerno igrali loše, Dok – začkiljio je očima Poker Smit.

Holidej izvadi svoju tabakeru. – Zbog mene si se zamerio rančeru. Bio je to dobar potez, ali, vrlo opasan.

– Ne volim da blefiram kada su u pitanju moji partneri – smeškao se Poker. – Da nastavimo?

– Ako on dozvoli – reče kockar i pokaza prema pomoćniku šerifa koji je upao u salun praćen radozalcima s ulice. Vlasnik „Podvezice“ Lorens Buš već se nalazio za šankom, proveravajući da li su mu čitava ogledala. Bilo mu je mnogo lakše kada se uverio da je sve u redu i da su čak i boce na polici ostale netaknute.

– Opet vi? – stisnutih usta rekao je Trig Bons Holideju. – Satlof će vas smrviti zbog ovoga!

– Kako? – upitao je Holidej hladno.

– Zar to nisu njegovi anđeli čuvari? – rekao je pomoćnik.

– Onda je on sada svetac bez anđela – zaključio je kockar.

– I suviše je dima oko vas – primetio je Bons. – Tendi mi je već rekao ko ste. Napomenuo mi je da ste prava mora za gradove u kojima odsedate. Izgleda da je bio u pravu.

– Zakon je uvek u pravu – javio se Poker. – Kako bi inače rođaci upali u salun i pretili da ubiju čoveka za stolom?

Bons je mrko odmerio lepuškastog Smita. – Kakve ti veze imaš s ovim?

– Ja ne, samo moj šešir.

– Spasao mi je život – dobacio je Holidej. – Ali, to ne znači da ćemo ostaviti nezavršenu partiju. Dozvoljavate? – upitao je i primakao stolicu.

– Ne znam zašto pravite gužvu kada je šerif odsutan? – promrmeljao je Bons. – Ali, pričuvajte se! Oni mogu iz zasede da vam napakoste. Satlof nema samo rođake Ejms kraj sebe. Nadzornik Pat Rindisbeker je još otrovniji.

– Pripaziću se – obećao je kockar. Poker Smit je nabacio svoj probušeni polucilinder na glavu i seo. – Kakva promaja! – reče i isceri se, lupivši po njemu šakom odozgo.

*

Hal Monej je naizgled nezainteresovano slušao buku oko sebe. Pričanja su se uglavnom vrtela oko poslednjih incidenata u salunu „Podvezica“. Koliko je mogao da shvati, rođacima Ejms se loše pisalo kod Satlofa. Dva puta su bili poraženi od Doka Holideja i svi su mogli da se zakunu da se kod bogatog rančera više neće okrenuti. Roni Satlof nije plaćao greške. Pogotovu ako se ponove. Hal Monej je sedeo kod „Granice“,

prljavog, bednog mestašca gde su se za najmanje pare u Vakou mogle naći sobe sa četiri ležaja, jevtine cure i najmljane ubice. Bokser, koji je prethodnog dana zabavljao meštane tučom s Alom Trupom, sada je sedeo usamljen za stolom. Preko leđa je imao košulju sa resama kakve nose traperi u planinama ili lovci na krzna. Obične pantalone s iskrzanim nogavicama i čizme kratkih sara, nalazile su se pod stolom. Hal Monej je poslednjih meseci proveo u trupi Džordža Enteka i zajedno sa partnerom Dejvom Rondalom činio je par koji je u vešto izrežiranim mečevima, mamio publiku po Teksasu. Inače nežno lice Hala Moneja, ovoga puta izgledalo je brižno. Nije se osmehivao niti je pokazivao jamice na obrazima. Oči boje kestena kao da su skupljale tugu. Sedeo je i srkutao iz velike čaše jabukovaču. Bilo je to piće koga su se muškarci u Vakou klonili. Hal Monej za to nije mario. Njegov poslodavac, debeljko u cilindru, Džordž Entek, visoko je cenio Monejeve kvalitete u boks. Momak je imao dara, mada je nerado stupao u režirane scene kada je Rondal morao da „padne“, iako za to nije imao pravog razloga. Međutim, za to su bili plaćeni. Tog dana, dok je Entek pripremao plan puta za sledeća gostovanja, Hal Monej je doneo odluku. Ustao je, ispravio svoja široka leđa na čijim se mišićima zatezala košulja i uputio se prema sobi u kojoj su se nalazili debeljko i Rondal. Bio je to sobičak gde je čovek morao da pogne glavu ako je mislio da ostane bez čvoruge. Smrdelo je na plesan i ustajalo rublje. Debeli Džordž Entek je sedeo za rasklimatanim stolom, nagnut nad nekom starom, požutelom mapom. Prst mu se nalazio pritisnut na mestu Braunvud, kada je Monej ušao. – Našao sam sledeći liniju – rekao je Entek. Dejv Rondal je na drugom

krebetu spavao dubokim snom. – Šta misliš, da malo zaokrenemo na zapad? – nastavio je Entek. – Počinju brda sve do Ljano Estakada. A tamo nikada nisu videli pravi boks. Gledaće nas širom otvorenih očiju!

Hal Monej je otvorio sanduk i iz njega izvukao opasač sa koltom. Entek ga je posmatrao sa zebnjom. Kao da je naslućivao nešto. – Šta to radiš? – upitao je.

– Morate naći nekog drugog za Rondala – obavestio ga je mladić, stavljajući pojas oko bedara. Sa revolverom je izgledao nekako drukčiji, opasniji.

– Šta to znači?

– Odlazim – kratko je odgovorio Monej.

Entek se podiže sa stolice. – Ne razumem – promrmljao je. – Ako si nezadovoljan novcem koji dobijaš, ja ću ti...

– Nije to – umirio ga je Hal.

– Nego?

– Ne mogu da kažem pravi razlog – rekao je mladić. Debeljko je besno zgnječio cigaru pod čizmom. Iza leđa, Rondal je blaženo i glasno šištao kroz nos. – To nije fer – povisio je Entek glas – ostavljaš me na cedilu tako jednostavno! Šta sada da radim? Koga da nađem? Potrebno je da novajliju uvežbavam bar nedelju dana, a to je čist gubitak!

Monej je strpljivo slušao i ćutao.

– Taman sam razradio pravac turneje, daleki, ali gradovi u razvoju, prava publika. A ti... jednostavno otkazuješ! Uostalom, zašto si opasao revolver?

– Potreban mi je!

Entek je ponovo seo na stolicu s uzdahom. – Ne znam u stvari ništa o tebi – procedio je. – Pokupio sam te u Nju Orleansu posle jedne kafanske tuče. Bio si pijan, tako pijan da si se jedva držao na nogama. I pored toga si se tukao đavolski dobro. Neki koji su te poz-

navali govorili su da nikada dotada nisi pio. Kažu da si se odjednom izmenio... Zašto?

– To više i nije važno – rekao je Monej.

– Nije. Ja sam ti ponudio mesto, a ti si prihvatio, ali, tek kada su čuo da ćemo na zapad, prema Teksasu. Zašto? Naravno, neću dobiti odgovor. Ne bih ga dobio ni ranije da sam ga tražio. Šta si ti, Moneje? Neka hulja, revolveraš, skitnica, školarac...?

– Sada bih otišao – naglasio je Monej.

Entek je izgledao tužan. – Bio si dobar – rekao je. – Najbolji koga sam imao u poslednjih pet godina. Ako ikada zaželiš da se vratiš, biću u Braunvudu sledeće nedelje. Odatle krećem za Ebilejn.

– Mnogo sreće – pozele mladić i pruži ruku.

Entek pognute glave prihvati mladićevu šaku i prodrma je žešće nego što je mislio. – Čuvaj se – dobacio mu je. Monej je klimnuo glavom i izađe napolje. Pođne je prevalilo, izdužujući senke ispod stubova i nastrešnica. Polako je uzjahao vranca ispred „Granice“ i uputio se prema zapadnom delu. Nije se žurio. Posed Ronija Satlofa mogao se uočiti odmah. Nailazio je na table s ispisanim opomenama i bodljivaku žicu koja je jedva nadvišavala visoku prerijsku travu. Kao da im nije bilo kraja. Kada je izbio na puteljak, ugledao je jahača kako mu se približava. S obe strane staze, uzdizala se šuma. Čovek na konju imao je šerifsku značku. Hal Monej je pogodio da se radi o Čarlsu Tendiju, čuvaru zakona u Vakou. Jahao je nekako bezvoljno, opušteno, kao da se predavao mislima i konju da ga vodi kuda bude hteo. Hal Monej zaustavi svoga konja. Šerif podiže pogled i zažmiri na suncu. Prišćao se nekoliko časaka lika pred sobom, iščekujući da ga momak oslovi ili da se skloni. – Šerife, kuda je najbliže do Satlofa? – upitao je Monej.

– Ti si... onaj bokser? Pesničar? – prisetio se Tendi. – Šta tražiš kod Satlofa?

– Zaposlio bih se – uzvratio je Monej.

Šerifov pogled pade na mladićev opasač. – Revolveraš? – upita s nevericom.

– Zar ličim?

– Satlof samo takve ima oko sebe – promrmaljao je Tendi. – Bio sam tamo u vezi nekog razračunavanja sa Mekgejnom. Prave budalaštine! Imam utisak da me je odmamio iz grada ko zna zbog čega...

– Šta hoće od Mekgejna? – upita Monej.

Šerif sleže ramenima. – A šta te to interesuje? – upita. – Ako te bude zaposlio, brzo ćeš saznati sve što treba da znaš. – A onda ga ponovo odmeri od glave do pete. – Dosta ti je pesničenja, momče, a? Sada bi želeo da malo opobaš svoje streljačke sposobnosti.

– Pitao sam samo za put – odazva se Monej i potera vranca u stranu. – Ako vas to interesuje, rođaci Ejms su u Vakou pokušali da ubiju nekog stranca...

– I? – prenu se šerif.

– Nisu uspeali. Dobili su malo olova, ali tek da mogu da pojašu konje i odmagle.

– Video si sve to?

Monej je odmahnuo glavom. – Samo sam slušao – reče. I, udalji se.

Šerif je neko vreme gledao za njim, s neodređenim osećanjem. Mladić nije odavao nekog ko bi se plašio puta prema Satlofovom ranču. Samo... Šta je tražio tamo? Da li je to njegov prvi susret sa rančerom?

Hal Monej je išao stazom sve dok nije nabasao na veliku drvenu tablu, pobodenu ispred nekoliko redi mladih stabala. Pisalo je: **RANČ RONIJA SATLOFA, UDARITE U ZVONO!**

Monej se okrenuo i ugledao veliku šipku savijenu u obliku slova „O“. Bila je obešena o žicu, za granu prvog drveta. Nešto niže, u

travi, stajala je oslonjena o stablo šipka. Mladić se saže u sedlu da je dohvati. Trebalo je da udari i oglasi svoj dolazak. Međutim, predomislio se. Krenuo je bez najave. Ako je mislio da napravi neki utisak, to je bio pravi put. Iznenada, pred njim su izbile zgrade ranča. Velika, gazdinska kuća na dva sprata, od drveta i lima, s novim krovom tamnocrvene boje, s prozorima u polukrugu i velikim stepeništem od kamena. Barake za momke i šupe za alat nalazile su se malo dalje. Delio ih je zid od zelenila i drveća. Ispred zgrada, krivudao je uzani, skoro presahli potočić i preko njega se protezao drveni mostić. Ograda od malih oblica polazila je levo i desno od velike kapije. Kostur bivola sa prekrasnim rogovima nalazio se na sredini trupaca. Hal Monej je ugledao dva jahača kako mu dolaze u susret. Prvi je imao šešir sa velikim obodom, šarenu košulju i smeđe pantalone sa kožnim navlakama za dugo jahanje. Izgledao je glomazan, jahao je u nekom divljem grču, žestoko mamuzajući konja i još bešnje ga zuzdavajući kada je hteo da stane. Mladić ih je sačekao mirno. Jahač koji je jahao napred, imao je divlje lice, veliku brazgotinu preko oka, od čela nadole prema vratu, crnu kosu kao uljem prelivenu i velike, zdrave, ali žute zube iza nabubrelih i ispucalih usana. Za desnom čizmom bio mu je zadenut bič. Za opasačem kolt s izduženom cevi. Momak do njega rastom je bio niži, ali, isto tako mrkog pogleda i lica. Nosio je prsluk sa vezom od belog konca i uzane pantalone uvučene u teksaške čizme ispod kolena.

– Kuda si zapucao? – zagrme jahač u šarenoj košulji, upravljajući svog konja na Monejevog vranca. – Zašto nisi zvonio?

– Nisam crkvenjak – odbrusi mladić. Čovek ga je nekoliko trenutaka gledao kao priviđenje. Zatim mu se usta razvukoše u neku

vrstu opasnog osmejka. – Dobar odgovor, momče – rekao je zatim. – Ali, to te neće mnogo spasti... Znaš li gde se nalaziš?

– Čitao sam uz put – reče Monej.

– Pismen si? – naruga mu se ovaj, umirujući životinju pod sobom. – Šta tražiš ovde?

– Tvog gazdu.

– Gazdu? Zašto ti on treba?

– To ću njemu reći.

– Reci meni – opomenu ga jahač. – Ja sam njegov nadzornik, Pat Rindisbeker.

– Ne. Samo njemu – bio je uporan Monej.

– Ako si pametan, vrati se natrag – upozorio ga je nadzornik. – Satlof ne voli uljeze. A ni ja.

– Ne mari – reče mladić. – Mogu da čekam.

– Zar nisi čuo šta sam ti rekao? – uzdiže se Rindisbeker u svom sedlu, a ruka mu se približi kundaku oružja. – Ne volim da ponavljam naredbe!

– Izgleda da želi kavgu – nasmeja se drugi jahač.

Hal Monej pogleda preko njihovih glava u pravcu zgrade i opazi Satlofa. Odmah je zaključio da se radi o vlasniku. Izdavao je neke kratke, oštre naredbe i sve oko njega kretalo se u trku. – Poslednji put te opominjem – zarežao je Rindisbeker s divljim sjajem u očima – gubi se! Ili ćemo te okačiti o bodljikavu žicu!

– Kao tuđe goveče, a? – podsmehnuo se Monej. Nadzornik ranča bio je čvrsto rešen da prekine razgovor i okonča uludo bavljenje na suncu, jednim hicem. Možda bi to i učinio da nije iza sebe čuo snažan Satlofov glas. – Ko je to, Pate?

Nadzornik se sa teškom mukom savladao i okrenuo u sedlu. – Uljez! – viknuo je. Zatim je nastao tajac. – Šta hoće?

– Kod vas – odgovorio je nadzornik. – Da ga opametim...

– Dovedi ga! – naredio je Satlof. Nadzornik nerado oslobodi put pred Monejevim vrancem. – Hajde – rekao je potmulo – ali pazi... Motrim na tebe!

Mladić ne odgovori ništa, već obode svoga konja. Prošli su preko mosta i ušli u prostrano dvorište sa travnatim alejama. Velika pumpa za vodu i drveno pojilo nalazili su se odmah do korala za konje. Roni Satlof bio je u svom radnom odelu u kome je tog dana odlazio u Vako: bleđoplava košulja sa jarkocrvenom vratnom maramom i obične jahaće pantalone. Od revolvra se nije rastajao celog dana. S nestrpljivom radoznalošću sačekao je da mu se stranac približi, a onda je podigao ruku. – Ko si ti? – upitao je.

– Zovem se Hal Monej – odgovorio je bokser.

– Pa?

– Tražim posao – rekao je zatim Monej.

Rančer podiže oči prema nebu, što je otprilike moglo da znači: Nebesa, sa kakvim sve gnjavatorima moram da se susrećem! Već je nameravao da nadzorniku izda naređenje da otprati momka natrag, kada ga Monej preteče. – Vaši rođaci su otkazali – rekao je. – Došao sam na njihovo mesto.

Satlofove obrve se sastaviše na čelu. – O čemu pričaš, blesane? – zarežao je rančer.

– Vaši čuvari su dobro isprašeni u salunu „Podvezica“ – mirmo je uzvratio Monej. – Ne verujem da će se usuditi da dođu ovamo.

– Zašto ne bi? – začkiljio je nadzornik svojim zdravim okom.

– A zar bi ti? – istom merom mu odgovori Monej.

– Da ga obradim, gazda? – predložio je nadzornik.

– Možda se neće složiti? – nasmejao se ovaj, odmeravajući telesnu muskulaturu pri-došlice. Očigledno da je raspolagao mišićima.

– Zašto si hteo kod mene da se zaposliš? – pitao je potom.

– Nisam čuo da ste sirotinja – odgovorio je Monej.

– Šta sve umeš? Znaš li koliko vrede Ejmsovi?

– Umem sve što i oni – sleže ramenima Monej – a ponešto i bolje.

– Zar želiš da te isprobam?

– Svejedno mi je.

– U redu... – On se udalji nekoliko koraka, zatim se okrete i viknu. – Svucite ga!

Nadzornik i njegov prijatelj sjahaše, osmejući se pakleno.

Hal Monej je učinio isto. Okružili su ga sa dve strane, pognuti, prezadovoljni i zabavom koja im se iznenada ukazala. Rančer je pažljivo motrio novajliju. Nije pokazivao da se plaši, šta više, očekivao ih je nemarno i s dosadom. Nadzornik je prvo pustio svog drugara da napadne. Ovaj je to učinio zamahnuvši žestoko. Izgledalo je da su ga odbacila dva para kopita mazgi! Nesrećnik je dobio udarac u bradu od koga je pao na leđa kao proštac i tako ostao, nepomičan i uspavan. Nadzornik više nije bio tako siguran u sebe. Ali, kada je počeo borbu, upravo je bio smešan, jer je svaki udarac bio promašaj, dok je svaki Halov tačno pogađao. Uskoro se našao pored svog druga u prašini. Nebesa! Rančer je bio naprosto ošamućen. Onda je dao znak jednom od momaka. Ruka je poletela prema futroli. Trebalo je pokazati tom uljezu da pesnice nisu sve na ovom ranču. Istovremeno, Hal Monej se okrenuo, a u ruci mu se već dimio kolt. Pucanj je uplašio jato gavrana sa krova, a momak je vrisnuo, pogođen u ruku. Roni Satlof je morao da prizna da je momak na mestu. U poređenju s njim, Ejmsovi su bili obični lupеži naviknuti da malo misle a mnogo se razmeću. Dok se nadzornik dizao sa zemlje

otresajući glavom, Satlof je prišao Moneju i razvukao usta u zadovoljan smešak. – Izgleda da imaš službu – rekao je. – Kako stojiš sa zakonom?

– Labavo!

– Šta bi to trebalo da znači?

– Otprilike da ne marim za šerifske značke...

– Videćemo to noćas – promrsio je rančer namršten. – Jahaćeš sa nama da udesimo jednog prljavog rančera!

– Kojeg?

– Ti ćeš samo jahati, a ne pitati.

– A da pitam za platu?

Satlof ponovo razvuče usta u osmeh. – Vrediš za oba Ejmsa. Primaćeš onda njihovu platu... ako se noćas pokažeš. – Monej ukrsti pogled sa nadzornikom. Ovaj ga je ubilački odmerio i bokser je shvatio da je dobio opasnog neprijatelja. Ali on, izgleda, nije mario za tu činjenicu. Mada su ga svi ostali gledali sa strahopoštovanjem, ali dosta mračno, Monej se uputio prema baraci da nađe ležaj za sebe. Nadzornik se ispreči pred njim. – Nećeš spavati sa nama! – zapreti.

– Stvarno? – podrugnu mu se u lice mladić, iščekujući.

– Pričuvaj se! – dobaci mu ovaj i povuče se u stranu.

*

Larmonovi su ušli u klanac sa različitim slutnjama. Dok je Badvej bio oprezan i iza svakog ispupčenja očekivao neku opasnost, njegov stariji brat Beldon, celim putem je razmišljao o zlatu. Čim je u Denisonu primio poruku, advokat Beldon Larmon se spakovao i pošao. Iako mu ruže nisu cvetale u gradu koji je bio pretesan za tri advokata, on je bio najlošiji i najnesposobniji. Voleo je da pije, da prima mito, da silom iznuđava priznanja od

svedoka, jednom rečju upropašćivao je karijeru polako ali sigurno. Do pre dve godine bio je u Denisonu jedini s tim zvanjem. To mu je omogućavalo da ima posla i da dobro naplaćuje usluge kao i da podmićuje sudiju Hektora Džina. Međutim, kada je sudija smenjen, nekako u isto vreme naselili su se u Denison advokati s istoka, Silvester Remzi i Džon Venderber. Bili su mladi, vični govoru i svakom slovu zakona. Zatim, bio je tu i novi sudija Abraham Stesonson koji se nije dao zavesti ponudama Beldona Larmona. Tako je advokat Larmon gubio svoje klijente, a time i samopoštovanje. Poruka od brata da hitno krene u Red Krik, došla je u pravi čas. Beldon Larmon je imao na umu samo bratovljevu priču o zlatu u Crnim planinama i osetio je da se bliži čas kada će sve njegove finansijske nevolje zauvek prestati. Nije želeo da brata zamara svojim pozicijama u Denisonu koje nisu bile nimalo ružičaste. Ubedio ga je da je ostavio dva velika slučaja samo da bi mogao da mu se pridruži. Nabavili su opremu u Red Kriku i pošli bez časka odmora na put. Badvej Larmon nije želeo da Teri Karter stekne preimućstvo. Mada nije imao kod sebe mapu, on je izvanredno zapamtio obeležja na njoj i verovao je da će moći da nađe put do mesta gde su bile sklonjene bisage sa zlatnim tovarom.

Na sedlima su imali po jedno ćebe, kožne kapute postavljene krznom i šalove od debele vune. Tamo, u planini, možda ih je čekala zima, sa snegom ili vetrom. Morali su da računaju na to. Rezervni konj bio je natovaren vrećama hrane i kutijama sa municijom. Tu su se nalazila još dva vojnička ašova, dva para novih zelenih ćebadi, dva fenjera i smotano, vojničko, šatorsko krilo s osam pari kočica za pobijanje u zemlju. Beldon Larmon imao je sličnosti sa bratom. Ista

proseca bujna kosa, četvrtasta vilica i tanke usne. Razlika je bila u tome što mu se leva strana nije krivila kao u Badveja. Čak bi se moglo reći da je Beldon, iako stariji, bio privlačniji od svog bogatog brata. Iz navike, Beldon je stalno držao cigaru u ustima. Pa i sada, mada mu je bila ugašena, on je voleo da je oseća među zubima. Tako se osećao nekako sigurnijim, skoro mudrijim, nadmoćnijim. Jevtin utisak za ljude koji malo vrede i malo veruju u sebe.

– Tragovi – prenuo ga je iz misli Badvejev glas. Beldon obori pogled prema tlu. Zaista, otisci kopita jednoga konja jasno su se videli u sivkastoj prašini. – Da li su Karterovi?

– Možda jesu... – promrmlija je Badvej. – Nadam se da se nije umešao neko treći.

– Ko bi mogao da bude? – trže se stariji Larmon. Njemu se nije svidela pomisao da bi zlato Unije moglo nekim čudom da padne u tude šake, a ne njegove. – Ko još zna o tome?

Badvej sleže ramenima. – Što se mene tiče, niko! Ali... da li je Karter nekome izlanuo? Verujem da nije, osim ako je poludeo...

– I ja mislim.

Badvej zaustavi svoga konja, razgledajući stene iznad sebe. Daleko u visinama, dva lešinara obrušavala su se u modroplavi ponor. Njegov brat iščačka iz džepova šibicu da pripali svoju ugašenu cigaru. – Trebalo bi da požurimo – rekao je Badvej, stavivši šaku na kundak svoje „vinčesterke“.

– Slažem se – odgovorio je Beldon, povukavši nekoliko dimova. Bili su to poslednji dimovi u njegovom životu. Sa litice je planuo hitac! Oblačak dima za časak se ukazao na vrhu, a onda je Beldon Larmon ispuštio svoju cigaru i uhvatio se za grudi. Sledećeg trenutka pao je s konja. U magnovanju, njegov mlađi brat je spoznao da se i sam nalazi u smrtnoj opasnosti. Strelac sa

vrha imao ga je na nišanu, kao na dlanu. Ostati i pomoći bratu, ili potražiti zaklon? Izabrao je ovo drugo. Mamuznuo je konja istovremeno dokopavši se puške. Nasumce je opalio uvis, no, ipak je prohujalo dovoljno blizu Kvinsove lobanje, jer, to je bio on, koji ih je u stopu pratio. Pod kopitama Larmonovog konja, zapraštalo je sitno kamenje pomešano sa prašinom i otpacima sasušene trave koju su naneli vetrovi sa Grin Kauntija. Zaplašen, tovarni konj je takode odgalopirao za njim. Teo Kvins ga više nije imao na nišanu. A nije ga mnogo ni želeo. Učinio ga je usamljenim i zaplašenim. Sve ostalo, bilo je manje važno. Badvej Larmon će ga odvesti pravo na cilj. On nije slutio ko se nalazi u stenju. Možda je mislio da se sreo sa nekim planinskim banditom koji je presretanjem zalutalih putnika ubirao za sebe plen. Sklonjen iza jednog komada stene, Larmon je osluškivao. Video je svoga brata ispruženog na zemlji. Njegov konj mu je nanjušio lice i rzao zabacujući grivu. On repetira „vinčesterku“ sjaha i krenu oprezno prema čistini. Cev oružja držao je uperenu prema vrhu, spreman da na najmanji pokret opali. Počeo je da ga spopada bes, a zatim očaj. Gubitak brata bio je i gubitak saputnika. Badvej Larmon nije navikao da jaše sam. Uvek je sa sobom imao četu najamnika kojima je komandovao i koji su na njegov mig morali sve da izvrše. Sada je, međutim, imao misiju koja se ticala samo njega. Beldon mu je bio brat, možda ne najjajniiji, ali, najpoverljiviji za takvu priliku. Odjednom, ni njega nije bilo. Lešinari su zamahali krilima i spustili se niže. Beldon Larmon se nije micao. Konj se udaljio od njega u potrazi za nekim busenčićem trave ili izvorom vode. Larmon je osećao da mu znoj pritiska kapke. Ipak, hrabro je zakoračio napred, zverajući po liticama. Kako mu se

odozgo nije više oglasio nijedan pucanj, Larmon zaključio da se strelac povukao ili je počeo da silazi prema njemu. Sačekao je neko vreme, žestoko stežući vrat puške. Svuda oko njega vladala je tišina. Ništa se više nije dešavalo. On se uputio prema telu svoga brata. Na prvi pogled je zaključio da mu više nema spasa. Pogodak ubice bio je precizan, u samo srce. Da li je to bio Karter? Besno je opalio u vazduh prema crnim ptičurinama. Zatreslo se jedno krilo i poletelo je perje. – Odlazite! – zaurloao je ispraznivši ceo magacin prema njima. Udaljili su se, ali, on je znao da će to biti samo za kratko. Skinuo je sa rezervnog konja ašovčić i počeo da kopa rupu u pesku. Nije želeo da ode, a da ne sahrani Beldona. Nije čak imao vremena ni da ga ožali. Nije se setio nijedne prigodne molitve. Žurilo mu se, đavolski brzo. Malo kasnije, Badvej Larmon je gonio životinju pod sobom, očiju uprtih u iverice Klanca Duhova. Samo da izađe odatle! Činilo mu se da će posle već biti na domaku Crnih planina.

*

Bili Mekgejn je sedeo u svom sobičku sa niskom tavanicom i pri plamenu sveće pisao drugo pismo svome sinu. Do ruke na stolu, nalazila se otkočena puška. Mali rančer očekivao je nevolje svake noći i želeo je da bude više nego na oprezu. Roni Satlof je obećao da će ga jednom spraviti sa zemljom. On je bio siguran da će to biti jedne noći. Možda ove? Sablasna svetlost lelujala je njegovu senku i činila zidove avetinjnski bledim i stravičnim. Bili Mekgejn je bio mlađi čovek, jedva da se približavao pedesetoj. Bio je visokog stasa, imao je visoko čelo i dugu kosu na vratu koja mu je tako uokvirivala lice. Sjajne, nemirne oči boje kestena bile su upravljene u čist papir koji je imao pred sobom. Mekgejn nije

mogao da započne pismo. Nije nalazio prave reči. Bio je sasvim sam, sa svojim psom napolju. Svi su ga ostavili kada se sukobio sa Satlofom. Imao je četiri dobra momka. Jednog su premlatili tako da je odležao dve nedelje, drugi je iste noći pobjegao glavom bez obzira, a ostalu dvojicu namamio je Satlof sebi. Posle toga mu se smejao u lice. Bili Mekgejn nije bio kukavica. Što se bogati rančer više zaletao prema njemu, on je sve tvrdoglavije pružao otpor. Činilo se da u tome sve više uživa. Da s beskrajnim zadovoljstvom prkosi sili, uzvraćajući vatrom na svaki njihov pokušaj da prođu njegov posed. Međutim, zaštita šerifa Vakoa nije mogla da traje večno. Kao što ni on nije mogao da ostane budan iz noći u noć, osluškujući udaljene topote konja ili lavež svog psa koji je opominjao na prisustvo stranaca. Zgužvao je papir i besno ga bacio na pod. – Hulja! – promrmljao je tiho. – Kada mi je najpotrebniji, on se ne javlja! – Zatim je stavio glavu među šake i ostao tako nepomičan. Odjednom je spolja začuo režanje svoga psa. Zatim je režanje naraslo u žestok lavež. Čulo se kako Lobo trza svoj lanac kojim je bio privezan za ugao kolibe. Istog trenu, Mekgejn utrne sveću i obre se u potpunom mraku. Puška mu je već bila u ruci. On priđe prozoru, odškrinu drveni kapak i baci pogled napolje. Ništa nije video osim komada neba, vrhove drveća i ledeni odsjaj zvezda. Pas je lajao i dalje. Mekgejn nije imao nameru da ostane u kolibi i da čeka. Za njega je kuća bila klopka. Najbolje se snalazio u prostoru, odakle je imao bolji pregled i više šansi da menja mesto. Zgrabio je sa drvene pločice dve kutije metaka i lagano odškrinuo vrata, proturivši cev puške. Pas se tada iznenada umirio. Da Lobo nije primetio kakvu životinju? Možda nije u pitanju Satlof? Ipak... Zar to tamo nije obris nekog jahača?

– Ko je to? – povikao je, spreman da puca.
– Prolaznik – odazvao se neko metalnim glasom.

– Sami?

– Da.

– Onda sjašite – dobaci rančer – i ruke dalje od pojasa.

Konjanik je skliznuo sa sedla.

– Šta hoćete? – neljubazno ga je dočekao Mekgejn. Nije više verovao nikome.

– Malo sam zalutao – odgovorio je stranac.

– Mogu li da uđem?

– Zašto bih vas pustio? – sumnjičavo je upitao rančer.

– Za vaše dobro – uzvratio je čovek.

– Meni ne može biti gore – promrsio je Mekgejn kroz zube. Jahač je ostavio svoga šarca na istom mestu gde se zaustavio. Sada je koračao prema vratima, ne mareći za mogućnost da bude ustreljen. Pri svetlosti zvezda, Mekgejn je prvo uočio da je momak bio visok i vitak, da nosi tamno odelo i dugi kaput preko blistavobeke košulje.

– Odakle dolazite? – upitao je oštro.

– Iz Vakoa.

– Zaista? Zbog čega onda tamo niste ostali?

– Ne prija mi prašina...

– Prvi put ste u ovim krajevima?

– Bio sam davno. Vi ste Mekgejn?

Rančer je klimnuo glavom. – Ostanite tu – rekao mu je – dok upalim svetlo. I pazite... bez sumnjivih pokreta.

Stranac na to nije rekao ništa. Mekgejn je kresnuo šibicu, motreći na čoveka na pragu. Kada je bledunjava svetlost ispunila sobičak, već je mogao da mu sagleda lice. Imao je ledenoplave oči, poput uglačanog čelika. Ispod „kalifornija“ šešira nalazilo se aristokratski negovano i lepo lice, s bujnom kosom. Kravata kao krv crvena bila je svezana ispod kragne košulje, dok su mu za opasačem

bila dva prekrasna teška revolvera sa niklovanim cevima i drškama od slonovače.

– Ko ste vi?

– Zovem se Holidej – predstavio se Dok.

To nije naročito impresioniralo Mekgejna. Mogao je da kaže bilo koje ime i da ostavi sličan utisak. – Revolveraš? – upitao je rančer, ne spuštajući cev svoje „vinčesterke“.

– Moj odgovor neće promeniti stvari – rekao je kockar. Mekgejn pokaza prema stolu za kojim je sedeo do malopre. – Ostalo je nešto kafe – ponudio je. – Sedite.

– Dugo sam jahao – rekao je Dok. – Biće bolje da stojim. Sami ste ovde?

– Lobo i ja – odgovorio je rančer. Onda je primetio na Holidejevim šakama trag krvi. – Ranjeni ste?

– Ogrebotina.

– Od čega?

– Od žice...

– Žice?

Holidej je pokazao glavom iza sebe. – Naleteo sam na neku ogradu od žice – izgovorio je polako – pa sam se malo naljutio... i polomio ogradu.

Mekgejnovo lice živnu. – Zaista? – uzviknuo je.

– Da nije vaša? – upitao je Dok.

– Do đavola moja! – namrštio se rančer. – Tom žicom hoće da me veže mister Satlof. Hoće moju zemlju, iako ima trideset puta više. Njegova je to žica! – Začutao je za časak, odlažući pušku na sto. – Okružio me je sa svih strana – nastavio je, kao da se ispoveda samom sebi. – Razjurio mi je momke, uništava mi stoku, podmeće mi krađe, požare... Možda ste čuli razne priče u Vakou, mister Holideje? Nešto o potoku, o putu kojim bi skratio prolaz svojoj stoci? Sve su to gluposti! Razlog je sasvim druge prirode...

– Ne morate mi pričati ako ne želite –

primetio je Dok, setivši se Terija Kartera i njegove priče u Vakou. Da li je morao da bude osuđen da mu se nepoznati ljudi poveravaju?

– Sam živim – rekao je rančer i raširio ruke. Odjednom je izgledao stariji za nekoliko godina. – Ponekad razgovaram sa Lobom, mojim psom. On me sasluša, ali nikada nisam načisto da li me razume i da li saoseća.

– Pas je dobar prijatelj – naglasio je Dok.

– Ali, čovek nije – odmahnuo je glavom rančer. – Meni je četrdeset i osam godina. Mnogo radim, pa možda izgledam stariji. Imam sina negde u Nju Orleansu. Otišao je pre osam godina da se bavi nekim drugim poslom a ne zemljoradnjom i stokom. Otišao je davno, mister. Otada je dolazio dva puta. Poslednji put bio je ovde pre dve godine. Ne znam ni danas šta zapravo tamo radi i čime se bavi? Nosi lepa odela, puši fine cigarete, ali, izbegava da kaže čime se bavi! Uostalom, to je njegova stvar... Ali, sada mi je potreban. Pisao sam mu pre osam dana da dođe, a on nije odgovorio. Niti je došao. Sada sam hteo da napišem još jedno pismo, ali, ne znam kako da počnem, reći mi izmiču, ruke nisu navikle na olovku već na pušku i uzde...

– Možda će doći – dobacio je Holidej srknuvši malo ohladene kafe. Mekgejn odmahnu glavom. – Ne verujem – uzdahnu. – Čak i ako dođe, biće kasno. Lešinari će već na mojoj zemlji podići zgarište. Ali, mnogi će umreti sa mnom.

Holidej se zagledao u rančera. – A šerif?

– Čini šta može – rekao je Mekgejn – ali, i on će pasti. Takav je Satlof. Ima novac, ima lude želje da bude vlast.

– Poznajete ga dobro?

– Šerifa?

– Ne, Satlofa.

Rančer se osmehnulo gorko. – Ja sam stari udovac – rekao je. – Ovde živim tri godine.

Žena mi je umrla kada je moj sin Harold ugledao svet. Potucali smo se po Teksasu dok nismo sišli u plodnije krajeve i počeli da se kućimo. Bilo nam je dobro, čak vrlo dobro u Del Riu. To vam je gradić između Teksasa i Meksika. Međutim, tamo su nam meksički desperadosi zagorčali život, pa smo se selili prema Istoku. Onda je Harold odlučio da ode dalje, preko Misisipija. Nisam imao ništa protiv, mada mi se srce stezalo. Ipak, želeo sam da mi sin bude neko, a ne bednik i rančer kao njegov otac.

– Možda ste rančer, ali to ne znači da ste bednik – rekao je Dok.

– Zanimanje ne određuje ljudski karakter – sleže ramenima Mekgejn. – Sin je ostao tamo, ja ovde. Kupio sam lepo parče zemlje i možda bi sve bilo u redu da Satlof nije počeo da se širi i dok se nije oženio sa Trudi Kembel...

– Žene začinju nevolje? – upitao je kockar. Mekgejn podiže obrve. – Bila je mlada, lepa, vatrena... Razumete li šta hoću da kažem? A Roni Satlof je bio bogat, ali imao je veliku manu. Sa ženama nije umeo da izađe na kraj. Nije posedovao dovoljno muškosti. Mislio je da sve može nadoknaditi dolarima i pretnjama. A Trudi je bila... kako da kažem... žena! Divlja! Nije ga mnogo marila i to ga je činilo ludim. Doveo ju je iz Dalasa, iz neke kafane. Iz blata, kako je to umeo da naglasi, čak i pred njom.

Kockar je zapalio cigaretu. Sobu je ispunio blag, nadražujući miris finog duvana. – Onda je jednom zalutala ovde. Videla me je... i, ostala tu. Do ponoći. – Mekgejnove oči su se začarile kada se sećao toga. Tog trenutka kao da su mu se vraćale godine koje su prošle... – Tako je počelo i tako se nastavilo. Međutim, nije moglo da ostane tajna. Nikako nije moglo. Satlof je posumnjao u njene česte večernje izlaske i poslao je svog revolveraša da je prati.

– Saznao je?

– Da!

– Znači, potok i pašnjaci nisu problem...

– Naravno... Roni Satlof je izgubio glavu. Ženu je tako izubijao da joj se zatvorilo oko. Zatim ju je spakovao u kočiju i poslao natrag za Dalas. Naručio je specijalnu kočiju i dao nalog svom revolverašu da je odvede u blato, u kafanu odakle ju je on izvukao... Hteo je sa mnom da raščisti, ali sam mu pokazao! Rekao sam mu da je njegova žena njegov problem a ne moj. I da ja nisam odlazio na njegov ranč da mu rasturam ognjište... Tada se zakleo da će me uništiti... Voleo je mnogo tu ženu. Mislim da je nikada nije zaboravio.

– Nije zaboravio ni na osvetu? – dobacio je kockar.

– Nije! Što je vreme više prolazilo, što je bio svesniji da je izgubio Trudi zauvek, sve se više posvećivao meni. Mislim da je odlazio za Dalas da je vrati... ali je nije našao. Izgubio joj se trag. – Napolju je Lobo lanuo kratko, dva puta. Mekgejn se trže. – Ko li je to?

Holidej šakom poklopi plamen i soba po drugi put te noći utonu u tamu. Lobo je sada zalajao glasno. – Zbog toga sam svratio kod vas – rekao je kockar tihim glasom. – Slučajno sam čuo razgovor na brežuljku, severno odavde.

– To je granica između Satlofa i mene. O čemu se radi?

– Grupa jahača spremala se da vas napadne. Ne znam o kome se radi, ali, izbrojao sam devetoricu.

– Satlof? – stegao je rančer svoje pesnice. Puška mu se već nalazila u rukama. U tami, čulo se njegovo šumno, užurbano disanje.

– Možda je i on. Nisam video u mraku. Ali, koliko sam čuo i razumeo, imaju nameru da vas ispeku.

– Kako?

– Da zapale – objasnio je mirno Holidej.

Napolju, Lobo je lajao žestoko. – Ako je tako – dobacio mu je rančer – biće bolje za vas da odete dok još imate vremena.

– Nisam došao da bih pobeo – uzvratio je mirno Holidej.

– Ne razumem?

– Izgleda da mnoge stvari ne razumete. Zašto prvo ne umirite psa? Neka misle da im se ne nadate.

Rančer je zaklimao glavom. – U pravu ste – reče i iščeze u noć. Holidej je ostao oslonjen na dovratnik, s rukama na bokovima. Kada se Bili Mekgejn vratio sa psom, njega više nije bilo tu. Ni u kući. Činilo se da ga je progutao mrak.

*

Pred ponoć, Roni Stalof krenuo je na čelu svojih ljudi na poslednji obračun sa Bilijem Mekgejnom. Bilo mu je dosta podmetanja i igrarija oko zakona. Rešio je da mu zada poslednji udarac. Nadzornik Pat Rindisbeker jahao je po običaju s njegove desne strane. Što se tiče novog čoveka, Hala Moneja, on se nije mnogo istrčavao. Nalazio se u grupi koja je jahala iza njih dvojice. Zvezdano nebo cedilo je nešto svetlosti na putu kojim su prolazili. Onda su skrenuli u polja i svaki razgovor je prestao. Od njih devetoricu, četvorica su nosili baklje. Trebalo je samo da ih zapale i bace na krov Mekgejnove kolibe. Bilo je to osvetnički pohod Ronija Satlofa. Poslednji put Mekgejn ga je izbacio mecima. On, kao da je to čekao. Čaša se prepunila, više nema milosti za rančera koji mu je ubio ljubav prema voljenoj ženi... Sačekao je da ostane sam, da oseti šta znači biti okružen tišinom i crnim mislima. Odstranio je oko njega sve momke, lagano mu poturao razne smicalice, dovodio ga je do očajanja, i, mada nije uspeo da ga dotuče,

učinio je mnogo da mu zagorča život. Mekgejn je ostao da se bori iz čistog inata. Nije imao više šta da izgubi. Njegova polja zarasla su u travu, stoka se osipala i nestajala, on je čuvao svoj prag sa životinjskom željom da ne uzmakne pred nasilnikom. Samo, i sam je bio svestan da u tome neće istrajati dugo. To je i Satlof znao. Vreme je radilo za rančera. Grupa jahača kao izrezana od tame zaustavila se na vrhu brežuljka, odakle se pružao pogled na Mekgejnovu kolibu uronjenu u mrak.

Roni Stalof je podigao ruku. – Podelite se – rekao je tihim glasom. Čutke su izvršili njegovu zapovest. Hal Monej je ostao uz Stalofa, zajedno sa Rindisbekerom. Bila je to njegova želja, hteo je da uza se ima dva najbolja čoveka. Što se nadzornika tiče, on je upozoravao rančera da ne vodi novajliju sa sobom, jer o njemu ne zna mnogo. Međutim, Satlof je smatrao da je nadzornik jednostavno ljubomoran i nije o tome više razmišljao. Što je poveo toliko ljudi sa sobom protiv jednog protivnika, moglo se zaključiti da ga ne potcenjuje. Bili Mekgejn je bio hrabar, odvažan strelac i neustrašiv borac. I, što je najvažnije, uvek mu se nadao i stalno je bio na oprezu. Ni sada nije bio siguran da će mu se neopaženo privući. Jahači su se spuštali niz padinu. Visoka vlažna trava prigušivala je udar kopita o tlo. – Možda nije tamo – oglasio se nadzornik.

– A kuda bi? – iscerio se Satlof. – Pacov je u svojoj rupi. Hajdemo!

Prilazili su sa dve strane. Izgledalo je da ih iz kolibe ne opazaju. Čak ni Lobo ne laje po običaju. – Sumnjivo... – promrsio je nadzornik za sebe. Hal Monej je jahao čuteći. On se trudio da im uvek bude iza leđa. – Zašto pas ne laje? – pitao se sada i rančer. On dade znak dvojici iz svoje pretnje da pripreme baklje. Na drugoj strani to su učinila druga dvojica.

Uskoro su planule. Žučkasta svetlost obasjala je konje i njihove jahače. Lica okrenuta prema kolibi u kojoj se nalazio Bili Mekgejn. Ako je rančer mislio da se brani, sada je bio poslednji trenutak. A, on to nije učinio...

– Mekgejne! – proderao se Satlof kome su dve baklje bleštale iza leđa i lice mu se krilo u senci. Hal Monej nije mogao da mu vidi izraz, ali je naslućivao. – Mekgejne! – zaurloao je rančer pošto mu niko nije odgovarao. I ova puta uzvratila mu je tišina. – Baci! – naredi Satlof. Četiri buktinje napravile su plamene repove kroz vazduh. Tri su pale na krov, a četvrta je skliznula kraj zida.

– Izgleda da je pobegao – javi se nadzornik – Kao zec!

– Šteta! – procedio je Satlof. – Mislio sam da će izgoreti zajedno sa kolibom. Ali, neće mi umaći ako to misli. Ne može da bude daleko...

– I nisam! – dopro je do njega glas sa strane. Rančer se trže. Prepoznao je taj glas. Bili Mekgejn se nalazio blizu, nadomak revolvera njegovih momaka. Sada mogu zajedno da posmatraju kako mu gori kuća. A, s njom će sagoreti i njegovi poslednji sekundi! Roni Satlof se okreće. Obe grupe njegovih ljudi bile su spojene. Mekgejnova koliba počela je da pucketa pod vatrom. Stub plamena, varnica i dima dizao se u zvezdano nebo, lomeći senke jahača u desetine delova, ljuljajući ih levo-desno, pojačavajući ih i rasplinjujući sa naletom vetra. Satlof daje znak Rindsbekeru da ne puca. – Izvukao si se iz lomače? – podrugljivo ga dočeka rančer. – Ali, nisi izvukao glavu...

– Nije ni tvoja sigurna, Satlofe! – odgovorio je Mekgejn. Pri tom je gledao rančeru pravo u oči. – Nije ti žao? – čudio se ovaj. – Zašto? – odgovorio je Mekgejn, a glas mu zadrhta. – Zar imam vremena da žalim?

Došao si da me ubiješ, zar ne? Doveo si svoje momke, jer nisi sposoban da to učiniš sam.

– U pravu si! – složio se rančer. – Platićeš mi za sve one godine patnji, prokleti zavodniče!

– Sve si isplanirao? One krađe stoke, sam si krao od sebe i dovodio na moj posed? Širio si kojekakve glasine okolo o meni...

Satlof se cerekao zadovoljno. – Bistar si – rekao je. – Mislim da to nije bilo lako. Svi su te momci napustili zahvaljujući meni. A, ti ćeš napustiti ovaj svet... još noćas.

Mekgejn ga je posmatrao ispod oka. U rukama mu se nalazila puška, ali, šta je ona mogla protiv devet odabranih strelaca?

– Baci tu gvožđuriju! – opomenuo ga je rančer. Bili Mekgejn odbaci pušku od sebe. Satlof je zaboravio da Mekgejn ne bi tako olako odbacio oružje da za to nema posebnog razloga. A, imao ga je! Pat Rindsbeker je poterao konja malo napred, na samog Mekgejna. Rančer je uzmakao, ali, ovaj nije popuštao. Onda je Mekgejn iznenada uhvatio nadzornika za nogu i svukao ga na zemlju. Dobio je udarac po bradi.

Iznenadeni Satlofovi momci nisu u pravim mah znali šta da učine. Pomoći nadzorniku ili ga ostaviti da se oporavi i nasrne na Mekgejna?

Iako po godinama stariji, Mekgejn je bio još snažan i stabilan. U borbi pesnicama nadzornik bi izvukao deblji kraj, ali, on je imao znatno preimućstvo, bio je naoružan. Zato nije hteo da rizikuje.

Nadzornik se podigao na noge i mašio za kolt. Mekgejn ga je čekao uspravno, s beskrajnim prezirom u očima. Roni Satlof nije imao nameru ni prstom da mrdne kako bi zabranio ovaj neravnompravan duel. Mekgejn je bio osuđen da umre. Neka njegov nadzornik to okonča.

– U pakao! – riknuo je nadzornik i podigao revolver. Istog trenutka, odjeknuo je pucanj i ruka Pata Rindisbekera klonu. Uznemireni konji ustuknuše natrag, tresući glavama. Iz senke drveta pojavio se čovek u crnom. Satlof je prepoznao Doka Holideja! Njegovi ljudi su po drugi put te noći položili dlanove na drške svojih revolvera. Međutim, „linkolni“ sa niklovanim cevima koji su srebrnasto bleskali u odsjaju zapaljane Mekgejnove kolibe, bili su neumoljivo opasni po neoprezne. Džordžijanac kao da je iznikao iz zemlje. Cev desnog kolta još mu se dimila. Nadzornik se ječeći pridigao sa kolena, raskravljenе šake. Njih je bilo devetorica, računao je Satlof, pa ipak su oklevali da potegnu. Kao da ih je prisustvo čoveka iz Džordžije omadijalo. Njih devetorica, a on sam! Prokletstvo, zar je Mekgejn bio toliko lukav i vidovit da dovede ovakvu vrstu pomoći?

– Ovo nije poker – doviknuo je rančerkockaru – i nije trebalo da upličeš svoje duge prste ovamo.

– Samo sam prolazio – uzvratio je Dok.

– Dalje nećeš nikuda – nagovestio mu je rančer.

– Ubićeš me? – zapitao je Dok.

– Možda ću te obesiti – podsmehnuo se Satlof. – Interesuje me kako izgleda tvoj kaput kada se zavijori na konopcu, obasjan lepom Mekgejnovom vatricom?

Kockar je obrnuo koltove oko kažiprsta i ubacio ih u futrole, nemarno odbijajući dim iz cigarete. – Slabi su ti aduti, rančeru – objavio je kockar s naglašenim omalovažavanjem u glasu.

– Misliš? Imam devet dobrih karata, a ti samo dve.

– Čuo sam sve što si rekao, rančeru – nastavio je kockar. – Lepo si priznao da je sve ovo tvoje maslo.

– Pa, šta?

– Ništa! – mirno odbaci Holidej opušak od sebe. – Doveo sam nekog kome ćeš to ponoviti još jednom... ali, u zatvoru. – I, on pokaza iza sebe. Tamo je stajao Čarls Tendi, čuvar zakona u Vakou!

– Prokletstvo! – opsovao je rančeri nadzornik – od početka mi se nije sviđalo. Nije ni pas zalajao...

– Umukni! – dreknu Satlof, povlačeći ruku naniže. Bio je priteran u tesnac. – Ko me je izdao?

– Niko – odgovorio je kockar. – Slučajno sam nabasao na tebe i tvoje slavnate momke i čuo namere. Onda sam se vratio po šerifa, izneo mu mali plan, i sačekao zajedno sa Mekgejnom da mu zapališ kolibu. Roni Satlof je čutao sevajući očima.

– Za početak – javio se Tendi – nadoknadićeš Mekgejnu ovu štetu, a ostalo neka sudija Bremner proverava.

– Meni niko neće suditi – odseče rančer zabacivši glavu.

– Bolje da obuzdaš momke – zapretio je šerif. – Ne želim da neko gubi glavu zbog tvoje gluposti.

– Zasmekavaš me, šerife – krto se nasmejao rančer. – Sutrašnji dan nijedan od vas neće dočekati!

Tendi izmenja pogled sa Holidejem. Međutim, u kockarevim očima nije zapazio ni tračak straha ni nedoumice.

– Opkolite ih – pozva Satlof svoje ljude.

– Ni makac! – opomenu ga iza leđa nečiji glas. Odmah zatim je osetio na leđima cev kolta i poznao Monejev glas.

– Šta sam vam rekao? – zaurloao je Rindisbeker, kada je video da mu je gazda u šahu. Bio je prikovan za sedlo revolverom svog novog pomoćnika. – Moneje! – zaškripa rančer zubima, kipteći od besa.

– Nisam ja nikakav Monej – odbrusio je mladić. – Zovem se Harold... Harold Mekgejn. A čovek kome si zapalio kuću je moj otac!

– Hale! – povika Mekgejn i potrča napred. Bilo je to nepromišljeno od inače razboritog Bilija Mekgejna. Natrčao je pravo pod nišan Satlofovih ljudi, zaklanjajući šerifu i Holideju vidik. Četvorica najodvažnijih povadili su svoje koltove kao po komandi. Mekgejn se baci na zemlju. Nadzornik nije mogao da puca, jer je bio ranjen. A Satlofu su se znojila leđa pod pritiskom Halovog kolta. Mogao je da ih zaustavi, jer je i sam bio u opasnosti da dobije olovo među rebra. Međutim, nije stigao ni glas da pusti, a oni su povadili koltove i pripucali. Holidej se već delić sekunde ranije bacio na zemlju. Čarls Tendi je nešto zakasnio i jedno zrno mu je poderalo nadlakticu. Ipak, uspeo je da se dočeka na zdravu ruku i pritisne obarač. Zaglušujuća pucnjava razlegla se dolinom. Teški koltovi čoveka iz Džordžije posejali su pravu pustoš u redovima momaka sa ranča „RS“. Trojica su pali sa konja. Četvrti je ostao u sedlu, ali, bez daha. I, sve se odjednom utišalo. Trajalo je tako kratko da se Mekgejnu činilo da nije stigao čestito ni da trepne. – Gore ruke! – povikao je šerif sa zemlje. Nisu imali kud. Srećom po Satlofa, Mekgejn je ostao nepovređen. Inače bi već dobio olovo u leđa. – Silazi – gurnu ga Hal pozadi. Rančer ćutke opkorači sedlo i sjaha. Šerif Vakoa pokupi oružje i poreda preostale napadače u vrstu, želeći da ih sve ima na oku. – To važi i za tebe – dobaci on Satlofu.

– Ne raduj se unapred – odgovorio mu je ovaj ispunjen besom. – Naša borba tek predstoji.

– Samo se ti bori, ali iza rešetaka.

– Videćemo!

Džordžijanac je napunio doboše svojih „linkolna“ i spretno ih ubacio natrag za pojas. Nasuprot svima, on se nalazio u polusenci, tamo gde krug razbuktale vatre nije mogao potpuno da dopre i da ga obasja. Mekgejn je najzad mogao mirno da krene u susret sinu. Zagrlili su se ćutke. – Primio si moje pismo? – upitao je otac. Hal je klimnuo glavom. – Jesam... Ali, nisam hteo da ti se javim odmah. Hteo sam prvo malo da vidim i čujem šta se radi, pa sam došao sa jednom trupom boksera, prikazujući veštine u nekoliko gradova od Nju Orleansa dovd.

– Bokser? Šta ti je to, Harolde?

– Pesničenje – pokazao je ovaj svoje ruke. – Jednom ću i tebe tome da naučim.

– Možda više neće biti potrebno – okrznu Mekgejn pogledom Satlofa koji je stajao po strani oborene glave. Nije izgledao više tako moćan i veličanstven.

– Ostao si sam? – upita Hal. – Sasvim. Ona je večeras došao Holidej da me opomene za ovaj napad. Uz put mi je rekao da je doveo i šerifa, kako bi se na licu mesta uverio s kim ima posla, Tendi je rado pristao. Satlof je i njemu došao preko glave!

– Izgleda da mu se crno piše?

– Voleo bih da je tako, ali...

– Ali?

– On ima novac, ima i dosta veza. Ne verujem da će dugo ostati u ćeliji.

– Ne mari – osmehnuo se Hal. – Ja ostajem s tobom.

– Zaista? – ozari se otac. – Nećeš otići opet?

– Neću. Dosta mi je velikih gradova...

Mekgejn protrlja šakom svoju bradu. – Ne moram da te pitam šta si sve tamo radio? – reče.

– Nemoj... Reći ću ti samo da sam radio svašta. To je dovoljno.

– Nisi se nikome zamerio?

– Misliš krađa, ubistvo, pljačka i slično? – nasmejao se sin. – Neka te to ne brine, jer ja... Hej! Čekaj malo! Kako si rekao da se zove čovek koji ti je pomogao?

– Onaj stranac u crnom? Rekao je da se zove Holidej.

– Holidej? Dok Holidej?

– Tako nešto. Zašto pitaš?

Harold Mekgejn lupi šakom o svoju levu stisnutu pesnicu. – Do vraga, pa to je Holidej! Na istoku je on prava legenda! A ti o njemu govoriš tako hladno.

Otac se uvredi. – Pa, nisam nameravao da mu se ne zahvalim za sve što je učinio...

– Nije u tome stvar – osmehnuo se Hal. – Hteo bih i ja da ga upoznam i da mu stisnem ruku. – Osvrnuo se okolo, ali, kockar kao da je u zemlju propao. – Gde li je nestao? – zbunio se rančer. – Sada je tu stajao. – Uzalud su pogledom pretraživali osvetljenu okolinu i senke. Od Džordžijanaca nije bilo ni traga ni glasa. – Otišao je! – uzviknuo je Bili Mekgejn. – A ja...

Hal odmahnu rukom i preseče rančерову misao. – O njemu sam tako nešto i slušao – procedio je neraspoloženo. – Pojavi se nenadano i isto tako iščezne. Zato ga i smatraju više legendom, a manje živim čovekom!

– Ko je on u stvari?

– Pričaću ti drugom prilikom – odgovorio mu je sin. – Sada idemo sa šerifom u grad da poteramo ove zlikovce... Ionako ne možemo da spavamo na ovom žaru! – Plamen se stišavao. Rančer je ostao nekoliko trenutaka zagledan u mesto gde je do malopre bila njegova kuća. Odatle je vodio žestok obračun sa Satlofom, tu je spavao, jeo, provodio dane... I, sve je otišlo u dim! Međutim, nije previše žalio. Hal će ostati uz njega, a to mu je značilo više nego sve kuće u životu.

*

Kočija za Temple prolazila je zavoj kod Hegenmonove pilane, četiri milje od cilja. Privezan za prtljažnu šipku, pozadi, kaskao je Holidejev šarac. Kosi zraci zalazećeg sunca prelivali su preko obronaka Crnih planina i obasjavali drugu stranu doline Grin Kauntri. Iznenadni vetar povijao je bufalo travu i raznosio joj miris po preriji. Kraj prozorčeta s jedne strane se videlo večno nasmešeno lice Pokera Smita. Sedeo je zavaljen, sa probušnim polucilindrom na glavi. Preko puta njega, sedeo je čovek iz Džordžije. Kočija je klopala ravnicom, prema prvim brežuljcima na kojima su se, kao nagoreli ostaci, crneli stubovi Hegenmonove pilane. Velike količine stabala bile su složene tako da su s puta zaklanjale pogled prema velikoj šupi. Miris strugotine iznenada je pokrio sve druge mirise i zagolicao nozrve.

Pored Pokera nalazio se još jedan putnik. Rekao je da se zove Klifton Merdok i da putuje za Džordžtaun po krzna. Malo je govorio i bio je blažen kada ga je Poker ostavio na miru sa pitanjima i prepustio se dremežu. Poker Smit je pokušavao da kopira Džordžijančev trik sa „rasklapanjem“ špila karata u harmoniku, ali mu nije uspevalo. Kad god bi pomislio da će uspeti, karte bi se u poslednjem trenutku rasule po njegovom krilu i on je izbacivao čudne kletve, ali, sa smeškom na ustima. Holidej je sedeo, pušeći. Njemu Pokerovo društvo nije smetalo, iako je inače najradije putovao sam. Do Templea mu se Poker ponudio na vrlo nenametljiv i veseo način, a sa svoje strane, kockar nije imao ništa protiv da prekrate dosadu uz partiju pokera. Bila je to više lekcija nego igra. Holidej je u svakom deljenju bio jači ili spretniji, pa je Poker to iskoristio da ga Dok malo pouči. Međutim, nešto mu je ipak nedostajalo za stil velikog

kockara: čelični živci, izvanredna memorija i veličanstvena samokontrola. Naročito u blefovima, Poker Smit je bio vrlo „tanak“. – Ako budem i dalje igrao sa vama, Dok – uzdahnio je na kraju Poker – uvideću da mi je mesto za repom krava, a ne za kockarskim stolom.

– To je sigurniji posao – složio se Holidej. Ali, njegov partner se smejuljio po svom običaju. – Znam da biste me vi tamo najradije videli, ali... zar bi ovoj divnoj košulji sa riševima i ovom polucilindru kupljenom u Sent Luisu za deset dolara, pristajali neki seljački plug ili laso za hvatanje goveda? Nikako! Ja nisam veliki igrač kao vi, ali, nisam ni tako loš kao Satlof.

– Nisi – klimnuo je glavom kockar.

– Istina, manje sam siguran u sebe – priznao je Poker uozbiljivši se – a tome ste vi krivi. Pre nego što smo počeli da igramo u vozu za Vako, trebalo je da se predstavite!

– Mogao si da me pitaš?

– Hm! Ličili ste mi na uličanog dendija koji prosto vapi da ga neko opelješi... Ali, posle prvog deljenja video sam da slabo poznajem ljude. Naročito kada sam pod vašim kaputom ugledao koltove! Još tada sam se oprostio od uštedevine iz Dalasa...

– Sada se slobodno kloni svakog ko nosi crno odelo.

– A možda ne bi bilo loše da ga i ja obučem? Valjda bih se u njemu osećao mirnije. Šta mislite?

– Mislim da potcenjuješ sebe, Pokere – dobacio je Holidej. – Ti si odličan igrač, ali, na pogrešnom mestu. U Templeu ćeš igrati, a ja ću posmatrati. Kladim se da te niko ne može pobediti!

– Zaista? – pocrvene Poker od zadovoljstva. Nije bio siguran da je dobio sasvim iskren kompliment, ali, Holidejevo lice bilo je veo-

ma ozbiljno i mirno, pa je istinski poverovao u to.

Trgovac krznom Klifton Merdok se trže iz sna, za trenutak otvori oči, promrmlja nešto i ponovo utonu u dremež.

– Blago njemu – pokaza Poker na Merdoka – taj nikada neće izgubiti na kocki. Jer, i ne ume da igra!

– Nikada se ne zna – rekao je Dok. – U svakom slučaju u svakom čoveku nalazi se poneki kockar. Takav je život.

Poker Smit je proturio glavu kroz prozor. – Creva mi se prevrću od ove kočije. Prezirem sva prevozna sredstva osim železnice! Kočija je dobra samo ako idem ravnicom. Čim ugledam brežuljke, dobijam morskbu bolest.

Holidej baci pogled na svoj džepni sat. Hegenmonova pilana je već bila na domaku. Ogromni daščani krov dizao se vrhom u zlatasto nebo, bacajući ispod sebe na put hlad dug preko pedeset jardi. Poker Smit se, tako, približio svojoj sudbini! Vozač kočije s oružanim stražarom, bio je zbunjen tišinom pilane. Nije dopirao nikakav zvuk, nije se opažao nikakav pokret. A tu bi se obično u dane kad prolazi kočija, sjatili ljudi s udaljenih rančeva i farmi, da bi otputovali u Temple, ili još dalje, linijom koju je organizovala „Vest Teksas Kompanija“. Bilo je to neplanirano stajalište, sa kratkim zadržavanjem dok se putnici ne popnu u kočiju. Sada nije bilo nikoga. Zamrli su i zvuci testere. Jedino se osećao miris strugotine.

Poker Smit je prvi put u životu prolazio tim krajem, ali, i on je osećao u vazduhu neku neobjašnjivu napetost. Gore, jato gavranova pravilo je krug iznad suncem obasjanog krova. – Zar je ovo pilana? – procedio je Holidejev saputnik, izduživši vrat. – Pre mi liči na mrtvačnicu.

Vozač nije imao razloga da zaustavlja svoj četvorospreg. Poker Smit se vratio na svoje mesto s čudnim grčevima u želucu. Klopavanje točkova zloslutno je odzvanjalo u popodnevnoj tišini. Na oštroj krivini kočija je usporila, jer se s leve strane pružala padina poput provalije, obrasla žbunjem i divljim korovom tamnih cvetova. – Ooojs! – zatezao je vozač uzde. Poker Smit je prevrnuo očima, podignutih obrva. – Nebesa – kazao je – najbolje je da sidemo i prošetamo do Templea u čizmama! Ovo nisu kočije, nego upregnuti mravi!

– Ako ti se silazi – osmehnuo se krajevima ustiju kockar – onda izađi s ove strane.

– Zašto?

– Tuda ćeš najbrže stići – odgovorio je on – ali, ne garantujem da ćeš imati glavu na ramenima.

Poker se izdiže na svom sedištu i baci pogled prema provaliji. Nije mu se baš svideo pogled na to. Odjednom se priljubio uz svoju stranu. – Pa, i ne žuri mi se baš – rekao je, usiljeno se smešeći. Ispod nogu škripao je šljunak, koji su točkovi podbacivali pod drveni patos pa je njihove potrese Poker Smit osećao kao hladne žmarce po telu. – Koliko će ovo trajati? – promrmrljao je.

– Zavisi od konja – rekao je kockar. Poker Smit uzdahnu i bezvoljno skrenu pogled prema pilani. Onda mu se lice iznenada zateže! Nebesa! Da li ga to oči varaju? Četiri reda unakrst složenih dasaka nalazilo se kraj samog puta kojim je kočija za Templ savlađivala poslednje metre smrtonosne krivine. Slučajan pogled Pokera Smita otkrio je lice jednog čoveka. Kraj lica se nalazio kundak puške! Šta bi to trebalo da znači, proletelo mu je kroz glavu. To lice... Kočija je prolazila i sledećeg trenutka Poker Smit je video cev oružja upravljenu prema Holideju. Tačno prema nje-

mu! Zatim se toj cevi pridružila druga, provučena kroz prostor između dasaka. Od cilja ih je delilo jedva nekoliko jardi! Poker Smit nije umeo da izbači glas iz sebe. Sedeo je kao prikovan za sedišta. Samo su mu se oči raširile pri pomisli da će u sledećem deliću sekunde planuti hici i zauvek okončati legendu o Doku Holideju. Oba strelca ležala su u zasedi pokrivena naslagama dasaka. Samo pukom slučajnošću otkrio ih je nesrećni Poker Smit i time zapečatio svoju sudbinu. Nije imao vremena da razmišlja. Nikada neće moći da objasni samom sebi zbog čega je odskočio sa svog mesta i poleteo kockaru. Uspeo je da dovikne: – Pazite, Dok! – onda je pred puščane hice poturio svoje telo. Zaštitio je velikog kockara i tako na sebe primio smrtonosni olovni tovar! U tih nekoliko časaka stvorilo se, skoro istovremeno, nekoliko situacija: vozač je pokušao da zauzda preplašene konje nad samom ivicom provalije, Holidej je prihvatio smrtno pogođenog Pokera u naručje, ubice iz zasede su se povukle natrag, iza dasaka, prema svojim osedlanim konjima...

Za trenutak je ponovo zavládala tišina. U rukama Doka Holideja izdisao je Poker Smit. Bio je pogođen na nekoliko mesta. Dva zrna rascvetala su mu levu stranu glave. Polucilinder se otkotrljao na pod kočije, pred noge zabezeknutog i oduzetog trgovca krznom. Lice čoveka iz Džordžije izgledalo je kao od kamena isklesano. Nije imao snage da odloži Pokerovo telo i jurne za ubicama. Osetio je iznenadnu nežnost, neočekivanu slabost u sebi. Čovek koji ga je jednom već spasao, drugi put je platio životom svoju neverovatnu, skoro bezrazložnu odanost prema usamljeniku i kockaru... Poker Smit je izdisao. Krv je preplavila obe njegove usne. Neka natčovečanska snaga podigla mu je umorne kapke i

pokrenula mu usta. Micao ih je, da bi izgovorio neku reč. Holidej saže glavu. U rukama mu se grčilo Pokerovo telo. – Dok... – grcao je, izbacujući krv. Holidejevo avetinski blede lice sada je dobilo pepeljastosivu boju. Stavio je dlan na usijano samrtnikovo čelo i prošaputao.

– Ko je to bio, Poker? Ko? Da li si video?

Ali, ovaj je sklopio oči pred svoj poslednji put. Ipak, usne su mu se pomakle. Još jednom. Kockar je napregnuto osluškivao. – E... Ejmsovi... – bile su poslednje Pokerove reči. Zatim je izdahnuo.

– Je li mrtav? – naže se Klifton Merdok.

Holidej ga žestoko odgurnu i trgovac se stropošta na drugi kraj kočije, jer, kockar je imao zastrašujući izgled. Oči su mu gorele metalnoplavičastim sjajem, mišići na licu bili su napregnuti, bore na čelu ukrštene...

On lagano položi Pokerovo telo na sedištu, stavivši mu pod glavu njegov polucilinder. Ostao je tako nem nekoliko trenutaka nad njim.

Oružani pratilac kočije je sišao sa vozačkog sedišta, otkočene puške. Kako mu izgleda više nije pretila opasnost, jer je jasno video dva jahača kako odlaze kroz prolaz naslaganih dasaka i stabala, pošao je da vidi da li je neko od putnika pogođen. Skoro se sudario sa Holidejem. I on je ustuknuo pred njegovim pogledom. – Šta... šta se desilo? – upitao je stražar. – Je li neko pogođen?

– Jedan moj prijatelj – odgovorio je Džordžijanac šupljim glasom. – On nastavlja put... ja odlazim za ubicama.

Stražar je bio stariji čovek, ogrnut kabanicom, žučkastih brkova od lule koju je pušio i bledoplavih očiju. Na šakama je imao žute rukavice, a preko dugog kaputa, nalik pohabanoj vojničkoj bluzi bez epoleta, bio je omotan opasač sa vojničkim koltom. – Mrtav

je? – ponovio je u nedoumici. Nije mu se svidela misao da vozi mrtvacu do Templea. – Da ga sahranimo ovde, mister?

– Vozićete ga – odmahnuo je kockar glavom. Glas mu je bio tvrd, rezao je kao čelik. Stražar pogleda u kockareve koltove i počeo da se predomišlja. – Proveriću da li je lepo sahranjen – dobacio je suvo kockar. – Ako ne bude, poslaću vas obojicu za pakao.

Čovek se trže. Bila je to jasno izrečena pretnja i, začudo, poverovao je u to. Holidej odveza svoga ždrepcu i namesti sedlo. Pre nego što je uzjahao, stavio je na stražarev dlan dva zlatnika. – Ovo će biti dovoljno? – upita.

Čovek je nekoliko puta zatreptao, a onda mu se lice razvedri. – Kako da ne, mister – brzo je uzvratilo. – Vaš prijatelj biće sahranjen najbolje što može. U najboljem sanduku. Obećavam!

Džordžijanac ne reče ništa. Već se nalazio u sedlu, ostavljajući kočiju sa mrtvim Pokerom na sedištu.

Stražar je odahnuo. Skinuo je šešir i mahnuo njime pred licem kao da mu je iznenada pretoplo. – Do đavola! – obratio se vozaču. – Ne bih voleo da sam u koži ubice.

– Ko je to? – upita vozač.

– Ne znam – odgovorio je stražar, skrivajući zlatnike pod kabanicu. – Što se mene tiče, valjda satana tako izgleda...

Trgovac krznom otvori vratanica kočije i sa gađenjem se odmače.

– Ja ne želim da putujem sa mrtvacem – rekao je.

– Onda se popnite na krov – predložio je stražar.

– Ali, ja sam platio kartu? – usprotivio se Merdok.

– I on je – odvratio je stražar, pokazujući prema Pokeru.

Trgovac opsova nešto, ali je morao da se pomiri sa stanjem. Pratilac je bio nepokolebljiv, leš će ostati u kočiji do Templea. I, Klifton Merdok je morao da se popne među prtljag...

*

Rida bradica već je dosta narasla i prekrivala lice Terija Kartera. U Crnim planinama nije bilo snega, ali su noći đavolski ledile krv u žilama. Teri Karter je nekako preživio tu noć, pod tankim ćebetom, uz vatru koju je svakih pola sata morao da podstiče ili ponovo da pripaljuje. Zora u planini oglasila se zvukom nekih ptica. Onda su kroz krošnje prodrle senke svetlosti kao beli krajevi ogrtača. Bila je to duga zora u Crnim planinama. Teri Karter je sedeo pored ugasle vatre, ogrnut pončom. Šešir mu je bio duboko natučen na čelo, do obrva. U ruci mu se nalazila puška. Lonče za kafu ležalo je prevrnutu pokraj ugaraka od grančica. Njegov vranac čupkao je travu nedaleko, pokriven jutarnjom rosom kao znojem. – Tu smo – mrmljao je mladić, čvrsto stegnutih očiju. – Tu smo... – Drhtavim rukama je smotao cigaretu i zapalio. Više nije imao kafe, a od hrane ostala je samo konzerva pasulja i odrezak sušene govedine, ne veći od šake. Teri Karter se nalazio na domaku zlata! Razvio je mapu i ponovo proverio ucrtane znake. Lepo je bilo naznačeno veliko, usamljeno drvo priklješteno između dva kamena. Prokrstario je milje unaokolo da vidi ne nalazi li se još negde nešto slično. Kada se uverio da nema, ulogorio se na tom mestu i prenoćio. Činilo se da ga obuzima strah pred saznanjem da se nalazi nad bisagama sa dve stotine hiljada dolara! Nije osećao ni glad ni žeđ. A što je najgore, izgubio je osećaj za opreznost!

Poverio se planini, verujući u njenu negotoljubivost prema svakom osim njemu. Dan je

osvajao sve više. Sada su kroz lišće počeli da se, kao u zlatne kaiševe isečeni, provlače sunčevi zraci. Magla je okivala šumu pri dnu, praveći joj kitnjastu, prozirnu belu haljinu do zemlje. Teri je ustao i sa sedla skinuo ašov sa dugom drškom.

– Tu smo... – mrmljao je, zahvaćen grozničavim iščekivanjem. Prošao je Temple, Klanac Duhova, Grad-utvaru u podnožju Crnih planina pod zvučnim imenom Goldensmel, Apačev potok... da bi se našao na pravom mestu. Sve je to bilo ucrtano u mapi, reke su bile tamne, crne linije, krstiči su predstavljali polja, a grančice šume. Najčitljiviji je bio znak drveta s oba kamena kraj sebe. Tu je počivalo slovo „Z“.

Zlato! Badvej Larmon je bio previše siguran u to da će mapa uvek biti samo uz njega. Međutim, nije bio ni toliko glup. Mora da je zapamtio sve te znake i da će lako stići na cilj, ali, posle njega. Nije davao Larmonu ni trunku mogućnosti da će stići na vreme. I, tu se varao! Sa zanosom je sekao zemlju. Ivica ašova je poput noža ulazila pod busenje. Kada mu se učinilo da mu pončo smeta pri pokretima, zbacio ga je sa sebe i nastavio još većim žarom. Zemlja se otvarala sada već peskovitija i rovitija. Zatim je ašov udario o nešto. Nije to bio kamen, već nešto mekše i klizavije...

Karter zabaci šešir na potiljak i kleče. Zaronio je obe šake u pesak i napipao... Bisage! Tu su bile! Izvadio je ruke, obrisao dlanove o košulju i ponovo ih zario unutra, ovoga puta još dublje, sve dok nije napipao iverice. Onda je povukao. Torbe su bile teške, uložio je svu snagu da ih otrgne sa zemlje. Najzad ih je imao kraj sebe. Otvorio ih je i žuti metal vratio ga je u minule godine iz kojih je ispredala priča o masakru na Jelou Kriku. Odjednom je prestao da se raduje i da podrhtava. Zlato je izgubilo za njega i vrednost...

Ništa nije moglo da povрати dom u Rinkonu, na Rio Grande, očev lik koji mu se najčešće javljao iz onih dana detinjstva kada je viđenje s njim bio praznik za braću i sestre. Mogao se sećati svih detalja, svake izgovorene reči, svakog pokreta koji je značio dodir ljubavi, svakog osmeha kojim je zračio sve oko sebe... Kao da je Oven Karter otišao negde na dalek put, sa koga će se jednoga dana vratiti, a dotle pisao pisma puna topline...

Zatim je došao rat, barut i krv. Traganja, očajanje, misao na osvetu, pucnji u Korsikenu... Može li sav taj život, svi ti dani da prolete poput munje kroz njegov mozak? Može li sjaj ovog zlata da zaleči rane? Njegov vranac zarza, visoko dignute glave. Teri Karter se vrati u stvarnost i pogledom potraži svoje oružje. Puška je bila naslonjena na drvo i on pohita ka njoj. Našli su me, bila mu je prva misao. Tu je bio đavolski u pravu! Samo, nije stigao da se dočepa oružja. Neko je već bio tu, skoro nestvaran u izmaglici, ali ipak prisutan, opasan, neumoljiv.

Badvej Larmon!

– Ostavi to! – prasnuo je njegov glas u tišini kao pucanj biča i Karterova ruka ostade u vazduhu, jedva nekoliko santimetara od puške. Nije želeo da rizikuje.

– Našao si ga, a? – oglasio se ponovo Larmon, koračajući prema njemu. – Samo, nisi stigao da ga poneseš. – Izgledao je strašan, zarastao u bradu, još iskrivljenijih usta, sa tamnim podočnjacima i prekriven prašinom po licu i odeći. Ličio je na protuvu, a ne na pravog čoveka.

Teri Karter još nije verovao u svoju zlu sreću. Zar da ga na kraju puta sustigne jedan ubica? I to ubica kome je želeo da posveti ostatak vremena kada odnese bisage onima od kojih je Larmon uzeo i čije je podanike prodao neprijatelju... Mržnja je tinjala u mladiće-

vim očima. Možda će umreti, mislio je. Ovde, na ovom prevoju Crnih planina. Umreće, ali nikako sam!

– Uzalud naprežeš mozak, kopile – preseče mu Larmon misli – neću ti dati šansu da dohvatiš pušku. Vidim ti po očima da se spremaš na nešto... Vredi pokušati – nasmejao se kratko – bar ćeš crći mirne savesti, ha?

Karter je ćutao.

– Ispravi se! – zalaja Larmon. Mladić je to učinio, ali sporo. I suviše sporo za Larmonove zategnute živce. – Ovo mesto se zove Vučiji zub – rekao je malo zatim, približivši se već na tri jarde od Kartera – pravo ime koje zaslužuje. U ovo doba godine počinju da se pojavljuju vuci u čoporima, odavde šalju svoj doziv sabračići... Možeš da im se pridружиš za gozbu. – Njegov pogled se zaustavio na bisagama. Lice mu se ispuni trijumfom. – Bar se neću mučiti da kopam – rekao je i podigao pušku. Karter se uspravi još više. – Prokleti zlikovče – dobacio mu je. – Zašto se ne poslužiš nožem i zakolješ me? Kao moga oca?

– Ne budi prošlost, mladiću – uzvratio mu je Larmon sa podsmehom. – Za to zlato sam u stanju da pokoljem celu četu, a ne samo jednog... – I, pri tom nanišani. Teri Karter zaista nije imao nikakvih šansi. Za trenutak je stisnuo oči, u iščekivanju olova.

Prasnulo je! Ali, ništa mu se nije desilo. Nikakav udar o telo, nikakav bol. Zatim mu sinu kroz mozak, to nije bio puščani pucanj već revolverski! Otvorio je oči i ugledao Larmona praznih šaka. Puška mu se nalazila kraj nogu, a rame mu je krvarilo. Okrenuo se. Na drugoj strani, cereći se demonski, stajao je Teo Kvins! Kolt mu se dimio, nehajno okačen o prst. – Kvinse! – zarežao je Larmon, misleći da je ovaj poludeo. – Šta to činiš?

– Spasavam zlato – rekao je revolveraš. –

On ima mapu... a ti si i suviše tvrdoglav da bi mi okrio to mesto.

– Budalo! – zastenjao je Larmon, pritiskajući ranu šakom – mislio sam...

– Mislio si sve vreme gde sam? – nasmejao mu se Kvins u lice svojim sablasnim osmehom. – Nanjušio sam da tu nisu čista posla. Jurio si ovog momka tako kao da ti se radi o životu. Pretpostavljao sam da je nešto vredno u pitanju. Pratio sam te, gazda sve vreme. Zar nisam bio u pravu?

– Kopile! – hrapavim glasom ga je oslovio Larmon. – Došao si na gotovo? Zlato je već iskopano, zar ne vidiš, budalo?

– To je neki trik – nasmeja se Kvins zlobno.

– Pogledaj! – zauriao je Larmon besno. Revolveraš zakorači napred i izbi na uzvišicu. Okrznuo je pogledom kožne bisage pored Kartera, iskopanu zemlju, ašov... i, shvatio da ga čeka samo mali posao pre nego što pokupi zlato i krene prema Sonori i meksičkoj granici.

Badvej Larmon nije više pritiskao ranu, već je zavladao ruku pod kaput, u visini tog mesta. Trebalo je samo da je brzo spusti naniže i da se dočepa „deringera“ u unutrašnjem džepu krznene postave. Teo Kvins je bio zabavljen piljenjem u bisage. Neće ni znati šta ga je snašlo... Međutim, revolverašu je iznenada palo na um da je veoma čudno što se sve oko njega utišalo. Larmon je prestao da govori, Karter je stajao ukočen na svom mestu. Nešto nije bilo u redu! Okrenuo se i opazio kako ruka njegovog bivšeg poslodavca izleće ispod kaputa, s blistavom malom cevi. Teo Kvins je učinio najbolje čega se setio. Pao je natrag, iskrenuvši istovremeno svoju ruku prema Larmonu. Opalili su istovremeno. Zrno iz „deringera“ prohujalo je pored Kvinsovog lica, u lišće. Olovo iz kolta, međutim, protreslo je Larmonovo telo po drugi put.

Savio se kao od udarca u stomak, a onda se naglo ispravio, hvatajući vazduh. Kvins je opalio još dva puta. Iz Larmonovih očiju iščeze sjaj. Pao je, lica iskrivljenog u grč plača...

Teri Karter je posegao za puškom. Mislio je da mu se više nikada neće ukazati prilika kao tada. Ali, nije računao sa tim da je Kvins veoma brz i lukav. Revolveraš je odlično pamtio sliku na koju je naišao. I znao je da se Karter, koga je znao kao Bakarda, nalazi blizu sopstvenog oružja. – Stani! – povikao je.

Mladić je uzdahnuo i uspravio se. – Ubićeš i mene? – upitao je, a bilo mu je nekako lakše što je Larmon pao od Kvinsove ruke a ne njegove.

– Zašto bih te pustio? – iscerio se revolveraš. – Želim da na miru potrošim tih dve stotine hiljada...

– Ovo zlato ne pripada ni tebi ni meni.

– Stvarno? – nasmejao se Kvins. – Prevalio si toliki put da bi ga odneo na prag američkoj vojsci?

– Pogodio si!

– E, nisam, vidiš. Takvi vicevi ne pale kod mene. Odmakni se od puške i počni da kopaš!

– Da kopam?

– Naravno. Ne misliš valjda da ću Larmona i tebe ostaviti ovde kao svedoka? Pod zemljom vas niko neće naći...

Uprkos svemu, Karter se nasmeja s nekom gorčinom. – Ti si poludeo, Kvinse – dobacio mu je. – Ako imaš nameru da me ubiješ, onda kopaj sam.

– Biće ti bolje da poslušаш – zarežao je ovaj nestrpljivo.

– Ne pada mi na pamet. – Gledao ga je pravo u oči bez imalo straha.

Kvins podiže kolt. – Jesi li brojao metke? – podseti ga Karter. – Jesam – odgovorio je Kvins. – Imam još dva.

– Jednog ćeš morati da promašiš – mirno ga obavesti Karter. – A, nas je dvojica.

Kvins se pakosno cerekao. – Uzalud odlaziš zadnji čas. Ako ti se još ne umire, iskopaj raku.

– Nismo sami, Kvinse!

– Ne brbljaj! – planu revolveraš. – U ovoj planini te ni mravi neće pronaći. Pridruži se svom ocu u paklu!

– Kažem ti da nismo sami – uporno je govorio mladić, ne trepnuvši. – Neko ti je iza leđa.

– E, sada mi je svega dosta – zareža revolveraš i podiže kolt.

– Rekoh ti... Iza tebe je. Ima lice kao Apač, crnu kosu, šešir sa perom, nož za pojasom... Zar se ne sećaš?

– Kri Grant? – pretrnu za trenutak Kvins, ali se odmah isceri. – Dobro si ga opisao, ali, to indijansko đubre je miljama daleko odavde.

– Bolje pogledaj iza sebe. On je tu.

– Ha! Misliš da je došao da oplakuje svoga gospodara? Znam da mu je bio odan kao pas, ali, sada će bar moći da laje po svojoj volji, a ne po njegovoj.

Karter prekrsti ruke na grudi, ne mareći za Kvinsov preteći kolt.

– Kopaj – ponovi revolveraš svoju naredbu.

– Kopaj sam – odgovorio je Karter. – I suviše je tesno na Vučjem zubu, Kvinse. Okreni se.

– Onda umri! – povika ovaj.

Istog časa do njega dopre poznati glas. – Spusti ruku, Kvinse!

Revolveraš se ukoči. Nebesa! Karter nije lagao! – Stavi oružje u futrolu! – oglasio se Grant iza leđa.

Kvins htjede da se okrene s oružjem u ruci, ali je Indijanac to predvideo... – Hajde, to čekam...

Kvins zastade. Onda je lagano, s dva prsta ubacio oružje u izlizane korice. Sada je mogao

da promeni položaj. Nije mu se sviđala pomisao da mu Indijanac zabije sečivo u rebra, sada kada je bio bogat! Zaista, Grant je bio tu. Raskoračen nad palim Larmonom delovao je pakleno zastrašujuće. Nije imao ni pušku, ni kolt. Samo je ruke držao uz telo, a Teo Kvins je dobro znao koliko te ruke mogu brzo da potežu „bovi“ nož. Ali, šta je on sada mogao protiv njegovog revolvera? Ništa! Iskušavao je samo sudbinu. Na Vučjem zubu, prevoju Crnih planina, drama još nije bila završena...

*

Lice Kri Granta bilo je poput kamena. Čak je i njegova urođena bakarna koža dobila nešto bleđu boju. Stajao je tako, nad Larmonovim telom kao da je hteo da ga zaštititi od tuđih pogleda.

– Ti si ubio njega – pokazao je prstom dole – ja ubijem tebe, Kvinse!

Revolveraš se nasmejao na to. – Što se naprežeš, Indijanče? – upitao je. – Daću ti nešto zlata pa se mirno vrati u svoj rezervat i izigravaj poglavicu. Šta kažeš na to?

Grantove oči blesnuše. – Ti budeš mrtav – samo je rekao.

– Do đavola! – planuo je Kvins i pognuo se. – Prokleta si siguran u to, ha? Šta možeš protiv moga kolta? Neće ti pomoći ni tvoj veliki Manitu!

Grant je svojom demonskom mirnoćom razvejao Kvinsovo samopouzdanje. Revolveraš se povukao malo natrag, kako bi imao na oku i Kartera i Indijanca. – Pozdravićeš svoga gazdu u paklu – dobacio je Kvins.

– Gazda dobar čovek – kazao je Grant. – Ti ga ubio, ti budeš mrtav. Ja rekao!

– Ti si rekao same gluposti, crvenokošče! – pljunuo je Kvins na to. – Zašto si uopšte potegao u planine? Da oližeš Larmonove

čizme? Ili si se i ti zaželeo žutog metala tvojih dedova?

Kri Grant je stajao nepokretan i zurio u revolveraša.

– Ti ne mrdaj! – opomenuo je ovaj Kartera. – Hoću da te vidim još dalje od puške... Još! Još dva koraka! Tako... Izgleda da ćeš morati da kopaš veću raku! Za trojicu.

Ni Karter nije rekao ništa. Izgleda da je čutanje bilo najveći neprijatelj revolveraša. – Zar vam se jezik ukočio? – pitao je. – Zajedno smo Grant i ja jahali mesecima, sada me ne poznajete? Očekujete da negde pogrešim? Imam u cevi dva metka, sasvim dovoljno za vas!

Ni sada nisu govorili ništa. Kri Grant je bio u suštini takav. Ali, za Kartera se to ne bi moglo reći. Međutim, on je uvideo da time samo unosi nervozu u Tea Kvinsa, pa se tako i ponašao.

– Recite nešto! – zurlao je Kvins.

– Ja sam rekao – oglasio se Indijanac. – Moli se svom bogu da ti pomogne.

– Prokleti psu! – žaskripa Kvins i spusti ruku prema opasaču. – Ućutkaću taj tvoj pogani jezik... – Potegao je munjevito. Uspeo je da pošalje metak prema Grantu, ali, delić sekunde ranije, sečivo „bovi“ noža presekllo je vazduh i glavnu arteriju na Kvinsovom vratu! Krv je šiknula i natopila vlažnu travu pod čizmama revolveraša iz Korsikena. Njegovo zno nije ni očešalo Indijanca! Nije ni stigao da sazna za to. Umro je na laktovima, pokušavajući zadnjim tračkom svesti da iz grla iščupa dršku noža.

Kri Grant je mirno preskočio preko mrtvog revolveraša i došao do bisaga na zemlji. Karter nije ni pokušao da se dočepa svoje puške. Činilo mu se da bi to bilo presporo za brzinu kojom je raspolagao Indijanac kada baca „bovi“. Stajao je neodlučan, ne mogavši

da odgonetne Grantov izraz lica. Niti je umeo da predvidi njegov sledeći potez. Da li će i on pokušati da ga ubije? Indijanac se sagnuo i podigao jednu od bisaga, okrenuvši je prema nebu. – Mnogo krvi oko zlata – rekao je, kao da se obraća oblacima – mnogo krvi, mnogo života... Prokleta zlato!

Karter mu je davao za pravo, ali, mogao je samo to da učini. I da čeka.

Indijanac je izgleda zaboravio na mladićevo prisustvo. Držao je bisage u ruci, a onda je naglo rastvorio prste i zlatne poluge su se zvučno stropoštale natrag. Za trenutak, Kri Grant imao je na licu gadljiv izraz. Onda se okrenuo, ne pogledavši Kartera. Prišao je mrtvom Badveju Larmonu, podigao ga kao malo dete i pažljivo prebacio preko konja. Pažljivo ga je privezao lasom oko sedla, da ne sklizne. Kada je s tim završio, pojahao je svog konja i okrenuo na stranu odakle je malopre i iznikao. Nije se osvrtao. Zlato za njega nije predstavljalo ništa, osim prokletstva zbog koga je stradao Badvej Larmon, čovek kome je bio odan i kome je obećao da će naći Kartera. Međutim, nije računao da će njegov gazda postati plen izdajničkog Tea Kvinsa. Niti je znao šta bi trebalo da uradi sa Karterom kada mu Larmon to nije mogao došapnuti. Znao je jedino da mora odvesti gazdu natrag u Korsiken, da ga lepo sahrani i oplače, nemim molitvama. Zatim će otići nekuda.

Teri Karter je zamišljeno gledao za neobičnim Indijancem. Nije ga razumeo mnogo. Na kraju krajeva, bio je živ, sa zlatom u bisagama severnjačkih četa. Bile su na jednom kraju otkrivene, i sunce se odbijalo od metala, pravo u njegove oči... Teri Karter je mogao polako natrag. Na Vučjem zubu ostala je bezimena humka Tea Kvinsa...

Besnim pokretom ruke, Destri Ejms je polomio stari natpis za Goldensmel, koji je stajao na ulazu u napušteni, prašinom i paučinom prekriveni grad. Bilo je kasno popodne. Nijednog odbleska sunca o prozorska stakla, jer stakla nigde nije bilo. Ispucali drveni okviri klatili su se držeći se o zardale šarke. Kao bezubi starci, bile su kuće bez vrata. Po tremovima i stepeništima, vrzla se sasušena poljska trava u kolutovima.

– Pogano mesto – rekao je Edi Ejms, za-težući uzde konju.

Goldensmel su napustili ljudi pre nekih desetak godina zbog neke zarazne bolesti kojoj nisu mogli da odrede ime. Ljudi su posrtali, povraćali, umirali u mukama, a da niko nije umeo da objasni zbog čega. Otada su ga svi obilazili. Neki su kasnije proneli glas da je bolest bila izazvana vodom koja prolazi kroz čudne zemljine slojeve. Drugi su to pripisivali providenju, jer je Goldensmel postao razvratna jazbina u podnožju Crnih planina. Za rođake Ejms to je bilo jedino прибежиште od paklene potere iz Templea. Tu su nameravali da zavaraju tragove ili da sačekaju upornog progonitelja u crnom odelu i kicoškoj belo-košulji. Dva puta ih je u Vakou razoružavao i ranjavao. Dva puta su odstupali, nagomilavajući mržnju u srcima i želju za osvetom. Kod Hegensmonove pilane su ga čekali. Na zavoj-ju gde je kočija morala da uspori i gde su mogli mimo da nanišane i izrešetaju. A, onda se onaj kockarčić bacio ispred Džordžijan- ca i spasao mu život. Otada, već deset sati oni ga osećaju za petama. Progoni ih kao sablast. Ne približava se, samo im daje do znanja da nisu umakli njegovoj senci.

Destri Ejms je smrknutog lica posmatrao ruševine oko sebe. Nije mu se sviđala pomisao da ovde provede izvesno vreme,

među paucima i pacovima. Što se njega tiče, najbolje bi bilo da nastave jahanje za Sent Andelo, a možda i Ebilejn. Jer, u Goldens- melu nije bilo viskija i muzike. Ni lepih žena. A gledati Edijevo lice nije isto što i zagrliti plavokosu kod „Zlatnog točka“...

– Koliko imamo prednosti? – upitao je Destri.

Edi Ejms je slegao ramenima. Rana ga je još uvek bolela, ali, trpeo je. – Možda jedan sat – rekao je posle kraćeg ćutanja – možda i nekoliko minuta, samo.

– Šta? – trže se Destri. – Ne misliš to ozbiljno?

– Sa Dokom Holidejem nikada nisi načisto...

– Prokletnik! – opsovao je mladi rođak. – Zašto nam se popeo na vrat? Nije on mrtav, nego onaj lepota sa polucilindrom.

– Možda su bili prijatelji? Šta bi drugo bilo posredi?

– Prijatelji? – nasmejao se Destri. – Šta to znači, Edi? Uostalom, nemam nameru da se ovako potucam do Rio Grandea. Sačekajmo ga i svršimo s njim, makar on bio Holidej sto puta!

Edi Ejms je lagano sjahao, razgledajući oko sebe. – Popušio bih jednu – rekao je.

Destri je takođe sjahao. – Ovde mora da je nekada postojao salun – kazao je – možda je ostala koja boca? Danas bi bila toliko stara da bi mogla i creva da mi rastopi...

– Tome se ne nadaj...

Imali su na sebi kapute od debelog materijala i preko njih opasače sa koltovima. Od pušaka se nisu razdvajali. Dugo jahanje kao da im je oslabilo zglobove, teturali su se čim su napustili sedla i dodirnuli zemlju. Onda su sklonili konje iza ugla i posedali na verandu. Destri pokaza rukom ispred sebe. – Ovuda će

naići – rekao je. – Kada se pojavi, skinuću ga kao muvu!

– Ne lupetaj! – prekori ga Edi. – Jedan od nas dvojice moraće na krov.

– Da osmatra?

– Tačno. Tek onda ga možemo sačekati. Inače, desiće ti se da zatremaš na ovom suncu.

– Onda neka dođe što pre – promrmljao je mlađi rođak i pogladio vrat puške. Utonuli su u ćutanjem uvlačeći dimove u sebe. – Čuješ li? – javio se malo kasnije Edi.

– Šta? – prenu se njegov rođak.

– Muzika...

– Šta je s tobom? – zareža Destri. – To vetar svirucka kroz pukotine.

– Nije. Jasno čujem klavir.

– Klavir? – zaprepasti se Destri. – Ovde? Možda ima i neka igranka? Ba? Ti si potpuno poludeo, Edi!

– Nisam lud – pisnu ovaj – nego si ti brbljivac od koga ne mogu doći do reči! Začepi usta i oslušni!

– U redu, ako baš hoćeš...

– Umukni!

Obojica su se okrenula na drugu stranu, prema redu kuća sa najviše okačenih natpisa, koje su kiše i vetrovi izbrisali ili pokidali.

Destri Ejms je najzad morao da prizna da je Edi u pravu. Nebesa! To se zaista čuo klavir! Lagani poluglasni udarci o dirke, zvuk bez određenog ritma i melodije. – Ne razumem – procedio je Destri.

– Nema tu šta da se razume – odgovorio je njegov rođak i podigao se na noge. – Ovde imamo društvo!

– Duhovi sigurno nisu...

– Proverićemo. Taj što svira, u ovoj pustinji, ili je neki ludak, ili prolaznik kao i mi, koji sviranjem ubija vreme.

Zvuci klavira u avetinjskom gradu odz-

vanjali su šuplje i stravično. Čak im se nije mogao odrediti ni pravac. Činilo se da izviru iz svakog prolaza, iz svake pukotine ili procepa. Edi Ejms pokaza rukom napred. – To je sigurno iz onog hotela – rekao je tiho.

– Idemo?

– Ti kreni onom stranom. Ako nešto šušne, ne oklevaj...

– U redu!

Krenuli su s uperenim puškama. Odjednom, zvuci su zamrli. Rodaci izmenjaše poglede i zastadoše. Tada se klavir ponovo oglasi. I tako je potrajalo. Čim bi krenuli, zvuci bi prestajali. A kada bi se zaustavili, počinjali bi nanovo.

– Ovo nisu čista posla – procedio je Destri i kroz kičmu mu prodoše žmarci.

– Ne brbljaj – dobaci Edi. – Neko nas posmatra i verovatno zamišlja da ovako pravi viceve!

– Ko bi to mogao da bude?

Edi Ejms je zastao na svojoj strani, kao da je udario u nevidljivi zid. Lice mu se zateglo, oči se skupile, zenice sužile kao od bleska usijanog sunca. Njegov mlađi rođak nije u prvi mah mogao da rastumači iznenadno Edijevo ponašanje. Kao da je ugledao avet! Onda je i on pogledao u pravcu u kome su bile zakovane rođakove oči. I, pretrnuo je! Na sredini ulice, kao sa zemljom srastao, nalazio se čovek u crnom odelu. Lice mu je prekrivala senka „kalifornija“ šešira. S obe strane bokova, ispred razmaknutih peševa kaputa, blesnuli su koltovi sa drškama od slonovače.

Dok Holidej!

Nalazio se tu, ispred njih, raskoračen, opuštenih ruku niz telo, prava smrtna senka koja ih je pratila iz Templea dovde.

– Ne približavaj se – zareža Edi Ejms na rođaka. – Ovako nas teže ima na oku!

Dester Ejms se vrati na svoju stranu ulice, pod senku krovova. Dlanovi su im se znojili. Imali su otkočene puške, a opet im je nedostajalo samopouzdanje. Nisu znali čime mogu da ga izazovu da negde pogreši, da se oda. On je za njih bio zagonetka. Još više, bio je demon! Više nisu imali kud. Njihov prolaz u slobodu, u život, vodio je samo preko tela velikog kockara. Nisu se libili da krenu prema njemu uperenih pušaka, gotovi da izbljuju olovo čim se pomeri.

A, Holidej se nije micao. Kao da ga je popodneвно sunce sa vrhova Crnih planina okamenilo. Za njih, on više nije bio samo protivnik. Podsvesno su predosećali da ih stiže osveta za pucnje kraj Hegensmonove pilane.

– Ti kaži kad... – dobacio je krajem usana Destri, obliven znojem.

Edi Ejms je ćutao, užarenih očiju. Osetio je da mu zglobovi trnu od snažnog obuhvatanja obarača. Nije bilo vremena za razgovore i izazov. Pojava Doka Holideja bila je otvoren poziv za pakao!

– Sad! – zaurao je Edi Ejms i podigao pušku.

Grad duhova, Goldensmel, podrhtavao je od grmljavine koltova i pušaka. Uskovitlana prašina sa zemlje i krovova, za trenutak je prekrila glavnu ulicu i aktere dvoboja. Zatim je prekrila i mir koji je nastupio. Bio je to stravičan muk. Kada su se prašina i barutni dim razišli, Dok Holidej je stajao na istom mestu, uspravan, visok, s oba „linkolna“ iz kojih je izlazio dim.

Rođaci Ejms nisu uspeali da prokrče put za Ebilejn. Bili su mrtvi.

Poker Smit bio je osvećen!

*

Teri Karter je na plitkom gazu Apačevog potoka ugledao poznatu priliku na veli-

čanstvenom šarenom ždrepcu. Mislio je da podigne ruku i da ga veselo pozdravi, ali se predomislio.

Kockar je imao zategnuto lice, hladan pogled, bio je sasvim drugačiji nego prilikom njihovih poslednjih susreta u Vakou. Ipak, zastao je, iščekujući da i Dok to učini. Spuštao se suton na brdima, prve zvezde izbile su kroz šumsko granje na obali.

Čovek iz Džordžije prepoznao je mladića i crte lica mu nešto omekšale. Pogled mu pade na bisage. Pogađao je šta je u njima.

– Uspeo si? – upitao je jednostavno.

Karter klimnu glavom. – Nisam sve tako zamišljao – odgovorio je. – Na Vučjem zubu ostali su mrtvi Teo Kvins i Badvej Larmon.

– Pratili su te?

– Poubijali su se međusobno. Čak je i Kri Grant došao.

– Porodični skup – rekao je Holidej. – Ipak si se vratio. Lepo je što tako mirno nosiš toliko zlata.

– To me neće izmeniti za vreme puta – osmehnuo se Karter kroz svoju bradicu. Njegove zelene oči, potamnele u sutonu, sa radoznalošću su pratile Holidejevo lice.

– Kuda ćete? – osmelio se da upita.

– Za Sent Anđelo – odgovorio je Dok.

– Sent Anđelo? – uzviknuo je Karter. – Pa, ovo nije pravi put! I suviše je zaobilazan.

– Trebaće mi malo samoće – odgovorio je kockar i poterao Miga.

Karter se skloni u stranu. Više nije mogao ništa da pita. Tajna oko Doka Holideja raširila se i u tom sutonu. Odlazio je uspravno, lako se njišući u sedlu.

Karter uzdahnu, pogled mu pade na zemlju i tada opazi nekoliko kapi krvi na mestu gde je malopre stajao slavni strelac. Nebesa! Bio je ranjen! Negde je imao sukob, obračun, do-

bio je olovo, ali, nije ni trepnuo pred njim zbog toga.

Kao divlji vuk otišao je u planinu da preboli ranu i da se u mislima oprosti od nekih uspomena. Nije vredelo da ga pozove da se vrati, da mu pomogne. Osećao je da bi to bilo uzalud.

Noć je prekrila jahača na šarcu. Tamo gde se stopio sa tamom, nadnosili su se obronci Crnih planina. Apačev potok šumeo je pod njim i oticao na jug. Jedan mali talasić iznenađeno se odvoji i prekri kapljice krvi na zemlji.

Ali, sećanje na kockara ništa nije moglo da prekrije u srcu Terija Kartera, hteo on to ili ne!

KRAJ

NAJLEPŠE BASNE SVETA

Bogato ilustrovane knjige u boji, formata 24 x 33 cm

OSAM RAZLIČITIH NASLOVA

MARKETPRINT DD, 21102 Novi Sad, poštanski fah 20

Telefon: (021) 613-045

SVAKOG MESECA NOVI NASLOV
★ ENIGMATIKA ZA DECU ★

**Slagalice, osmosmerke, lavirinti,
bojanke, razne zagonetke i pitalice**